

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΛΙΑΣ
Τοι. Προσδιορ.
ΚΕΜΠ, Α.Ο.
Προβλεπ. Αξίας
3373

Κωδ.: 6313

πηγή

[Ενημέρωσης & ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ]

ΤΕΥΧΟΣ 64

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΙΟΥΛΙΟΣ • ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ • 2011

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ιδιοκτησία - Έδρα

ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ωρωπού 156, 111 46 Γαλάτσι - Αττικής

Κωδικός: 6313

Εκδότης

Γεώργιος Ζουρίδης

Πολιτικός Μηχανικός - Υγιεινολόγος

Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων

και Επικοινωνίας

Τηλ.: 210 7495420-21, 210 2144098,

210 2144184

Fax : 210 7495381, 210 2144185

E-mail: pubrel@eydap.gr

Υπεύθυνος Σύνταξης

Γεώργιος Ζουρίδης

Βοηθοί Σύνταξης

Μαργαρίτα Γκαμαλέτσου

Ευαγγελία Σαδίκη

Συ συνεργάτες Τεύχους 64

Γιώργος Ανδρεάδης

Α. Αγγελάκης

Ν. Παρανυχιανάκης

Δημήτρης Χαλιβελάκης

Ηλίας Φιλιππίδης

Χρήστος Αγγελόπουλος

Αντώνης Ξανθάκης

Χρήστος Καρόπουλος

Θάνος Μαγουλάς

Παναγιώτης Παπαϊωάννου

Μαργαρίτα Γκαμαλέτσου

Ελένη Χριστογεωργάκη

Σοφία Τζιμπούλου

Παναγιώτης Σκλαβούνης

Παναγιώτης Δευτεραίος

Τάσος Μήτσιος

Έφη Φλωτσίου

Ευαγγελία Σαδίκη

Επεξεργασία κειμένων

Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων

και Επικοινωνίας

Τεχνική Επιμέλεια

Γεώργιος Ζουρίδης

Art Directors

Νάσος Γρηγοράτος

Βεατρίκη Τζένου

Διαχωρισμού/Εκτύπωση

ICON-NET

Σελ. 1

Editorial

Σελ. 2

76η Δ.Ε.Θ: Βραβείο καλύτερου εταιρικού περιπτέρου στην ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ

Επιμελείται η κα Σαδίκη

Σελ. 4

Η ενεργός παρουσία της ΕΥΔΑΠ στο 12ο Διεθνές Συνέδριο Περιβαλλοντικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (CEST 2011) *Επιμελείται ο κ. Μαγουλάς*

Σελ. 7

Γιατί η ΕΥΔΑΠ πρέπει να διεθνοποιήσει τη στρατηγική της *Επιμελείται η κα Χριστογεωργάκη*

Σελ. 8

Σκέψεις ενός στελέχους της ΕΥΔΑΠ: Η ΕΥΔΑΠ το κέρδος και η φήμη της...

Σελ. 9

Μνημόνιο συνεργασίας ΕΥΔΑΠ - ΟΑΚΑ για τον πολιτισμό και το περιβάλλον

Επιμελείται η κα Γκαμαλέτσου

Σελ. 10

Σεμινάριο: Εταιρική Κουλτούρα ΕΥΔΑΠ *Επιμελείται η κα Γκαμαλέτσου*

Σελ. 12

30 ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΡΝΟΣ: Αφήγησης συνέχεια... *Επιμελούνται οι κ.κ. Ανδρεάδης και Καρόπουλος*

Σελ. 15

Μια αγκαλιά για το Αιγαίο *Επιμελείται ο κ. Ξανθάκης*

Σελ. 17

Ξεχείλισε ο θυμός στη Λαοδικείας *Επιμελείται ο κ. Ζουρίδης*

Σελ. 18

ΓΙΑ ΜΙΑ ΓΟΥΛΙΑ ΝΕΡΟ. Ο μόνος δρόμος: Η αντίσταση! *Επιμελείται ο κ. Χαλιβελάκης*

Σελ. 20

Αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου ΕΥΔΑΠ. *Επιμελείται η κα Σαδίκη*

Σελ. 20

Επιστολές προς την ΕΥΔΑΠ. *Επιμελείται η κα Σαδίκη*

Σελ. 20

Αυτοί που μας αφήνουν... *Επιμελείται ο κ. Ζουρίδης*

Σελ. 21

ΣΦΗΝΑ στην επικαιρότητα του τριμήνου εντός και εκτός της ΕΥΔΑΠ.

Επιμελείται συντακτική επιτροπή

Σελ. 29

Η λέσχη του Πολιτιστικού Συλλόγου *Επιμελείται η κα Φλωτσίου*

Σελ. 30

Επαναχρησιμοποίηση αστικών υγρών αποβλήτων στην Ελλάδα: Με έμφαση τη γεωργική και περιβαλλοντική χρήση. *Επιμελούνται οι κ.κ. Αγγελάκης και Παρανυχιανάκης*

Σελ. 34

Κτίρια που μιλάνε *Επιμελείται η κα Τζιμπούλου*

Σελ. 36

PROJECT MANAGEMENT *Επιμελείται ο κ. Παπαϊωάννου*

Σελ. 39

Χρειζόμαστε την Ευρώπη; *Επιμελείται ο κ. Φιλιππίδης*

Σελ. 40

Τα πολιτικά προβλήματα... δεν πέφτουν από τον ουρανό *Επιμελείται ο κ. Αγγελόπουλος*

Σελ. 43

Λορέντζος Μαβίλης: Αγωνιστής, ποιητής και σκακιστής *Επιμελείται ο κ. Σκλαβούνης*

Σελ. 46

Υπόγειες διαδρομές... *Επιμελείται ο κ. Δευτεραίος*

Σελ. 48

Πρόγραμμα αναβάσεων ορειβατικού τμήματος Π.Κ.Ε. ΕΥΔΑΠ *Επιμελείται ο κ. Μήτσιος*

Σελ. 50

ΑΠΟΨΗ: Το φαινόμενο της τρομοκρατίας! *Επιμελείται ο κ. Ζουρίδης*

Δεν θα μας καταπνίξει το κύμα απαισιοδοξίας και απελπισίας που επιθυμούν να μας επιβάλλουν. Δεν θα γονατίσουμε με τις αδικαιολόγητες μειώσεις μισθών, με την απειλούμενη εργασιακή εφεδρεία που «κτυπά» την πόρτα μας. Δεν θα συναινέσουμε στο κοινωνικό αυτοματισμό και την επιδιωκόμενη διάσπαση της εργασιακής ενότητας τόσο σε επίπεδο εθνικό όσο και στους επιμέρους χώρους. Θα σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων που καθορίζει η αξιοπρέπεια μας. Θα διεγείρουμε κάθε ίχνος εταιρικής αξιοπιστίας για να αποδείξουμε ότι η επιβαλλόμενη πολιτική μας αδικεί κατάφορα, μας ευτελίζει ιστορικά, μας υποβαθμίζει στο επίπεδο της κοινωνικής προσφοράς και των παρεχόμενων υπηρεσιών, μας αλλοιώνει τις μέρες...

Έκθαμβοι παρακολουθούμε μια κυβερνητική στρατηγική που μας οδηγεί σταδιακά στο αφελήνισμο των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας. Πώς αλλιώς μπορεί να ερμηνευτεί η απαξίωση της εργασιακής δύναμης στη χώρα μας που επιβάλλεται από τους δανειστές μας και προκαλεί βάνουσα τους εργαζόμενους της χώρας αυτής. **Η προσπάθεια ένταξης** – ακόμη και κερδοφόρων αυτοχρηματοδοτούμενων Επιχειρήσεων όπως η ΕΥΔΑΠ, εισηγμένων στο Χρηματιστήριο – στο ενιαίο μισθολόγιο του Δημοσίου, η διακριτική πολιτική του Νόμου μεταξύ των συντεχνιακών δυνάμεων της Επιχείρησης, η υποτίμηση του μέσου μισθολογικού κόστους εξειδικευμένων εργασιών ύδρευσης και αποχέτευσης, **σε συνδυασμό** με την αλαζονική συμπεριφορά του Δημοσίου και των ΟΤΑ στο να αρνούνται να αποπληρώσουν χρέη 600 και πλέον εκατομμυρίων ευρώ – παίζοντας με την αξιοπιστία της Επιχείρησης και διακινδυνεύοντας αυτή να κατηγορηθεί για απιστία στη διαχείριση των συμφερόντων των μετόχων της – **δημιουργεί αγανάκτηση και θυμό σε όλους εμάς**. Φαίνεται ότι πλέον εξαργυρώνονται όπως – όπως τα «πολιτικά γραμμάτια» που είχαν υπογραφεί την περίοδο εισόδου της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση! Με διαδικασίες express και με την αιτιολογία του δημοσιο-

νομικού ελλείμματος, του δημοσίου χρέους και της όποιας αποπληρωμής των υποχρεώσεων προς τους δανειστές μας ξεπουλούν ακόμα και το νερό!

Εκεί μας κατόντησαν οι ταγοί του έθνους! Διαχρονικά! Δημιουργώντας τη σημερινή εθνική μας ντροπή και ξεπουλώντας όσο – όσο τις πλουτοπαραγωγικές μας δυνάμεις και την εθνική μας προοπτική.

Ξεχνώντας ότι οι Εταιρείες του Δημοσίου λειτούργησαν ως ατμομηχανή στην τροχιά παραγωγικής ανάπτυξης της χώρας επί τρεις και πλέον δεκαετίες.

Ποιος μπορεί να αμφισβητήσει τον άθλο που επιτέλεσε η Εταιρεία μας γεμίζοντας το υπέδαφος της Αττικής με εκατομμύρια μέτρα σωληνώσεων, εξασφαλίζοντας την αδιάλειπτη υδροδότηση σε εκατομμύρια πολίτες με φτηνό και υγιεινό νερό. Ένα από τα καλύτερα της Ευρώπης! Δημιουργώντας παράλληλα ένα υποστηρικτικό πλέγμα μεγάλων έργων για την μεταφορά και μεταποίηση του ακατέργαστου νερού...

Ποιος μπορεί να ξεχάσει την τιτάνια προσπάθεια της Εταιρείας μας να εγγυηθεί την υγιεινή και την ασφάλεια των πολιτών, με ένα σύγχρονο πλέγμα αγωγών αποχέτευσης και μονάδων επεξεργασίας λυμάτων που εγγυώνται και τη βιώσιμη ανάπτυξη του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού...

Ακόμα και οι όποιες λειτουργικές ή άλλου τύπου εταιρικές αδυναμίες αφανίζονται μέσα στην όλη ιστορική μας προσφορά. Χρειάζεται απλά ένα σχέδιο οραματικό που θα αναβιώσει την εταιρική μας κουλτούρα και θα πολλαπλασιάσει την παραγωγικότητα όλων μας.

Οι εργαζόμενοι της ΕΥΔΑΠ έχουν αποδείξει ότι μπορούν να διαχειρίζονται με επάρκεια μια Επιχείρηση οικονομικά αυτοδύναμη, δημόσια και κοινωνική. Και αναφωνούν: **«Η ΕΥΔΑΠ δεν πωλείται! Το νερό δεν πωλείται! Γιατί απλά η ζωή μας... δεν πωλείται!»**

Εμείς οι συντάκτες της Πηγής θα κρατήσουμε ψηλά το φρόνιμα του δικαίου, της δημοκρατίας και της ελευθεροτυπίας.

76^ο Δ.Ε.Θ: Βραβείο καλύτερου εταιρικού περιπτέρου

Της ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΑΔΙΚΗ

Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

μας αφού αντεπεξήλαμε επαρκώς και με το παραπάνω - ως Εταιρεία - στις υποχρεώσεις μας.

Πέρα από αυτό και στα πλαίσια μιας γενικότερης αξιολόγησης της Διεθνούς Έκθεσης της Θεσσαλονίκης είναι αδιαμφισβήτητα αποδεκτό ότι η έκθεση αυτή αποτελεί ένα πολύ σημαντικό – αν όχι το κορυφαίο – εμπορικό και οικονομικό γεγονός στη χώρα μας. Καθ' όλη τη διάρκεια της έκθεσης η Θεσσαλονίκη γίνεται τόπος συνάντησης και συναλλαγής σημαντικών παραγόντων της οικονομικής, πολιτικής και πολιτιστικής ζωής της χώρας μας και όχι μόνο. Και από αυτή την άποψη αποτελεί μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για την βολιδοσκόπηση νέων επενδυτικών χώρων, τη δυνατότητα για χτίσιμο νέων κοινωνικών αλλά και εμπορικών συμμαχιών, την αναζήτηση νέων αγορών και την πιθανή σύναψη συμφωνιών που σηματοδοτούν μια αναπτυξιακή εξωστρεφή δυναμική για κάθε επιχείρηση η οποία ευελπιστεί να παραμένει ανταγωνιστική στην κονίστρα των διεθνών αγορών.

Η υλοποίηση καθώς και η αποτελεσματικότητα τέτοιων ενεργειών από πλευράς ΕΥΔΑΠ προϋποθέτει την μεθοδευμένη εξωτερικήυση των δυνάμεων της Εταιρείας μέσω μιας ισχυρής εταιρικής ταυτοποίησης. Η ταυτοποίηση αυτή εκπορεύεται από ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχέδιο της επιχείρησής μας.

Γι' αυτό και μόνο το λόγο θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι παρά τον μονοπωλιακό χαρακτήρα της Εταιρείας μας η προβολή της ιστορίας, της ισχύος και των δυνατοτήτων της οφείλει να επικοινωνείται.

Τον σχεδιασμό και την υλοποίηση κατασκευής του περιπτέρου ανέλαβε η Εταιρεία Helexpro την οποία επόπτευσε προσωπικά ο Διευθυντής Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας κ. **Γ. Ζουρίδης** με την συνεργασία της Αρχιτέκτονος Μηχανικού κας **Σ. Τζιμοπούλου**. **Οι δημιουργικές παρεμβάσεις της κας Τζιμοπούλου** έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στο τελικό αισθητικό αποτέλεσμα του περιπτέρου μας. Δεν είναι τυχαίο λοιπόν ότι **το περίπτερο της ΕΥΔΑΠ – ΕΥΑΘ βραβεύτηκε ως το καλύτερο περίπτερο σε στεγασμένο χώρο**. Έτσι λοιπόν αν και κοινή διαπίστωση όλων ήταν ότι το περίπτερό μας αποτελούσε μία από τις πιο αξιόλογες εταιρικές παρουσίες της έκθεσης δεν μπορούσαμε παρά να μην εκπλαγούμε θετικά όταν μας ανακοινώθηκε από τη διοίκηση της Helexpro ότι το περίπτερο το δικό μας και της ΕΥΑΘ θα βραβευτεί.

πηγή

[2]

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ στην 76^ο Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Ήταν η δεύτερη φορά από συστάσεως της Εταιρείας που η ΕΥΔΑΠ συμμετείχε με δικό της εταιρικό περίπτερο στο μεγαλύτερο εκθεσιακό γεγονός της χώρας.

Το περίπτερό μας αποτέλεσε μία ενόπλη με το εταιρικό περίπτερο της ΕΥΑΘ ίσως για να δηλώσει τις δυνατότητες δύο μεγάλων ελληνικών Εταιρειών που μπορούν να διαχειριστούν αποτελεσματικά τον ολοκληρωμένο κύκλο του νερού στη χώρα μας. Τα δύο περίπτερα της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ χώριζε ένα διακριτικό φωτεινό στοιχείο, και η επιλογή της ενιαίας παρουσίας των δύο Εταιρειών ήταν επιθυμία ή καλύτερα στρατηγική επιλογή του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΕΥΔΑΠ κ. **N. Μπάρδη** και του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΕΥΑΘ κ. **N. Παπαδάκη**.

Η όλη εμπειρία από τη συμμετοχή μας στην 76^ο ΔΕΘ ήταν πολύ σημαντική γιατί για μια ακόμη φορά «απομυθοποιήθηκε» η όλη διαδικασία υπό την έννοια ότι οι απαιτήσεις για την επιτυχή οργάνωση και η διεκπεραίωση του εγχειρήματος εμπίπτουν πλήρως στα όρια των δυνατοτήτων

ΣΤΗΝ ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ

Η επίδοση του επαίνου έγινε από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της Δ.Ε.Θ. κ. **Π. Μαυρίδη** και η διάκριση εδόθη στον Διευθυντή Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας της ΕΥΔΑΠ κ. **Γ. Ζουρίδη** - σε ότι αφορά το περίπτερο της ΕΥΔΑΠ - και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΥΑΘ κ. **Ν. Παπαδάκη** σε ότι αφορά το γεινιάζον περίπτερο της ΕΥΑΘ. Φυσικά η χαρά της ομάδας των συναδέλφων που υποστήριξαν την όλη προσπάθεια ήταν μεγάλη. Εδώ θα θέλαμε να επισημάνουμε **ότι ξεχωριστή ήταν η παρουσία του περιπτέρου μας σε ότι αφορά την ποιότητα και την ποσότητα του έντυπου υλικού** που διανεμόταν δωρεάν στους επισκέπτες. Τα εταιρικά μας έντυπα γραμμένα στην ελληνική αλλά κάποια εξ αυτών και στην αγγλική γλώσσα καλογραμμένα, αναλυτικά και με υψηλής ποιότητας εκτύπωση παρείχαν πληροφόρηση στους αναγνώστες σχετικά με την Εταιρεία μας. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι όπως και το 2006 έτσι και τώρα **μεγάλη απήχηση είχε το εκπαιδευτικό μας πακέτο**. Έτσι όπως και το 2006 κυκλοφόρησε η «φήμη» ότι η ΕΥΔΑΠ προσφέρει ένα πολύ αξιόλογο εκπαιδευτικό υλικό και πλήθος ανθρώπων – μαθητών, γονέων, δασκάλων, φοιτητών – έρχονταν καθ' όλη τη διάρκεια της έκθεσης στο περίπτερο αναζητώντας το πρόγραμμα, γεγονός που αποτέλεσε πρώτης τάξεως επικοινωνιακό έργο προς όφελος της Εταιρείας μας. Το περίπτερό μας έγινε και πόλος έλξης διάφορων επισκεπτών που εντυπωσιασμένοι από μια γιγαντοαφίσα που απεικόνιζε την αρχαία Αθήνα έκαναν παραλληλισμούς της τότε με τη σημερινή μορφή της. Το θέμα της γιγαντοαφίσας ήταν προσωπική θα λέγαμε επιλογή του Διευθύνοντος Συμβούλου κ. **Ν. Μπάρδη**.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας μας, οι Γενικοί Διευθυντές κ.κ. **Σ. Γεωργιάδης, Ι. Πάσσιος, Μ. Σάρρος** και οι Σύμβουλοι του Διευθύνοντος Συμβούλου κ.κ. **Θ. Χαϊδάκης** και **Η. Τσαρπαλής** πλαισίωσαν με την παρουσία τους τις δύο πρώτες μέρες την ομάδα των συναδέλφων των Δημοσίων Σχέσεων και ανέπτυξαν **παραγωγικό διάλογο με διάφορους επίσημους επισκέπτες**. Το περίπτερο επισκέφθηκε ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. **Γ. Μαγκριώτης** και ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. **Γ. Μπουτάρης**. Εντύπωση δημιούργησε σε όλους μας η ηχηρή απουσία του πολιτικού κόσμου από την ΔΕΘ σε ότι τουλάχιστον αφορά την περιήγηση των πολιτικών στο χώρο της έκθεσης. Προφανώς απέφυγαν επιμελώς να εκτεθούν σε ανοιχτό δημόσιο διάλογο και να δεχθούν τις κριτικές και τις διαμαρτυρίες των επισκεπτών.

πηγή

[3]

Κλείνοντας αυτήν τη σύντομη αναφορά σε ότι αφορά την έκθεση Θεσσαλονίκης αξίζει να αναφερθούμε και στα δυσάρεστα γεγονότα που κάθε χρόνο συμβαίνουν στους δρόμους έξω από το χώρο της ΔΕΘ. Η δική μας εμπειρία από το πανδαιμόνιο των εμπρησμών, των καταστροφών και των δακρυγόνων μας οδηγεί στη διαπίστωση ότι δεν έχει δικαίωμα καμία μικρότερη ή μεγαλύτερη περιφερειακή ομάδα να δυναμιτίζει το δημοκρατικό δικαίωμα που έχει κάθε εργαζόμενος να διαδηλώνει για τα δικαιώματά του με τρόπο κόσμιο και ευπρεπή. **Και αυτό νομίζουμε ότι έπραξαν όλοι οι εργαζόμενοι οι οποίοι συμμετείχαν ειρηνικά σε διαδήλωση διαμαρτυρίας το βράδυ της ημέρας των εγκαίνιων της ΔΕΘ. Μεταξύ αυτών και αρκετοί συνάδελφοι εργαζόμενοι που ήρθαν επί τούτου στη Θεσσαλονίκη. Μπράβο τους!**

Η ενεργός παρουσία της ΕΥΔΑΠ στο

Στις 8-10 Σεπτεμβρίου, υπό την Οργανωτική και Διοικητική Εποπτεία και καθοδήγηση του Προέδρου της ΕΥΔΑΠ, Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αιγαίου κ. Θεμ. Λέκκα, διοργανώθηκε στη Ρόδο το 12ο Διεθνές Συνέδριο Περιβαλλοντικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (CEST 2011).

πηγή

[4]

ΤΟΥ ΘΑΝΟΥ ΜΑΓΟΥΛΑ

Διευθυντή Ποιότητας, Υγιεινολόγου Μηχανικού MSc.

Πρόκειται περί ενός από τα μεγαλύτερα Διεθνή Συνέδρια που καλύπτει, για περισσότερο από 20 χρόνια, την Έρευνα και Ανάπτυξη στις Επιστήμες και Τεχνολογίες Περιβάλλοντος. Στο Συνέδριο παρουσιάστηκαν, κατόπιν επιλογής από 90μελή επιτροπή διεθνούς κύρους από 10 Κράτη, περισσότερες από 420 εισηγήσεις που προήλθαν από την Έρευνα και συνεργασία 1300 περίπου ερευνητών και επιστημόνων Περιβάλλοντος από Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Ιδρύματα, Δημόσιους Φορείς και εταιρείες από όλο τον Κόσμο. Με Επίσημη γλώσσα την Αγγλική, η ανά διετία διοργάνωση αυτή στην Ελλάδα και μάλιστα κατά παράδοση στον Αιγαιοπελαγίτικο χώρο, καλύπτει ό,τι πιο σύγχρονο στους Τομείς Έρευνας, Επεξεργασίας και Διαχείρισης Νερού και Υγρών Αποβλήτων, Δημόσιας Υγείας, Ανακύκλωσης, Οικολογίας, Αέριας Ρύπανσης, Στερεών Αποβλήτων κλπ.

Με τη σημαντική και δυναμική παρουσία του **Προέδρου της ΕΥΔΑΠ κ. Λέκκα**, ο οποίος θεωρείται η ψυχή του σημαντικού αυτού Συνεδρίου στο χώρο της Περιβαλλοντικής Επιστήμης τα τελευταία 24 χρόνια, η ΕΥΔΑΠ έδωσε το παρόν με επιτελείο επιστημόνων, αποτελούμενο από τους:

1. Θ. Μαγουλά, Διευθυντή Ποιότητας, ως Σύνοδρο.
2. Φ. Μισκάκη, Προϊσταμένη Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας, ως Εισηγήτρια και Σύνοδρο.
3. Σ. Σάμιο, Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας, ως Εισηγητή και Σύνοδρο.
4. Δ. Τσοροβά, Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας, ως Σύνοδρο και Συνερευνητήρια .
5. Ε. Σμέτη, Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας, ως Εισηγήτρια και Σύνοδρο.

12^ο Διεθνές Συνέδριο Περιβαλλοντικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (CEST 2011)

6. Ε. Φαρμάκη, Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας, ως Εισηγήτρια και Σύνοδρος.
7. Α. Τσάκου, Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας, ως Σύνοδρος και Συνερευνήτρια.
8. Γ. Βιλλιώτη, Υπηρεσία Ελέγχου Υγρών Αποβλήτων, ως Σύνοδρος.

Το Συνέδριο ξεκίνησε με την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα εναρκτήρια παρουσίαση του κ. Λέκκα με τίτλο «Drinking Water Quality Issues» (θέματα ποιότητας πόσιμου νερού), όπου παρουσιάστηκαν στοιχεία που τεκμηριώνουν την εξαιρετική ποιότητα του πόσιμου νερού της Αθήνας, καθώς και θέματα που αφορούν στις βέλτιστες τεχνολογίες που αξιοποιούνται από την ΕΥΔΑΠ για την διατήρηση της φήμης της αυτής.

Στην παρουσίαση έγινε αναφορά στον πλήρη κύκλο της διαχείρισης του νερού από την ΕΥΔΑΠ και για πρώτη φορά ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα εξειδικευμένων προσδιορισμών που πραγματοποιήθηκαν από την ανάλυση δειγμάτων των επεξεργασμένων αστικών εκροών της Ψυττάλειας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στο γεγονός ότι η ΕΥΔΑΠ όχι μόνο πραγματοποιεί όλους τους απαιτούμενους από την νομοθεσία ελέγχους, αλλά παρακολουθεί ενεργά από κοντά όλες τις σύγχρονες προς τούτο εξελίξεις. Στο χώρο μάλιστα της Έρευνας και του ποιοτικού ελέγχου η ευθύνη και ευαισθησία της ΕΥΔΑΠ φτάνει στο σημείο προσδιορισμού και παρακολούθησης ακόμη και των απειροελάχιστων ποσοτήτων μικρορρύπων και «ρύπων προτεραιότητας» στα επεξεργασμένα αστικά λύματα, εναρμονιζόμενη με τα διεθνώς τεκταινόμενα.

Στις Συνεδριακές περιόδους της Διοργάνωσης διαδραματισθείσες σε πέντε διαφορετικούς Τομείς ενδιαφέροντος, στελέχη της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας παρουσίασαν τις παρακάτω ερευνητικές εργασίες:

- «The Quality Of Athens Drinking Water And Its Further Improvement», T.D. Lekkas, K.G. Babi, P. T. Miskaki, C. Dimitrou, H. Farmaki, A. Kagiara, T. Kaloudis, D. Koronakis, Z. Melabianaki, M. Psaroudi, S. Samios, E. Tarnara, N.C. Thanasoulas, A. Tsakou, D. Tsorova and G. Vassilantonopoulou. (Η Ποιότητα του Ποσίμου Νερού της Αθήνας και η Περαιτέρω Βελτίωσή της).
- «Multivariate statistical analysis of raw surface water intended for human consumption – a case study: the Mornos reservoir», Smeti E.M. and Golfinopoulos S.K. (Ανάπτυξη πολυμεταβλητής στατιστικής μεθοδολογίας με στόχο την ανάλυση δεδομένων ανεπεξέργαστου επιφανειακού νερού που προορίζεται για πόσιμο – Εφαρμογή στο νερό του Μόρνου).
- «A survey on the occurrence and stability of haloacetamides in chlorinated water», Samios S., Golfinopoulos S. and Lekkas T. (Ανασκόπηση της εμφάνισης και σταθερότητας αλοακεταμιδίων σε χλωριωμένο νερό).
- «Artificial neural networks for the diagnosis of the aquaculture impact

on marine sediments», Farmaki E.G., Thomaidis N. S., Passias I. N., Baulard C., Papaharisis L. and Efstathiou C. E. (Μοντέλα Νευρωνικών Δικτύων για την ανίχνευση της επίδρασης των ιχθυοκαλλιεργειών στα θαλάσσια ιζήματα).

Παράλληλα με τις εργασίες του Συνεδρίου πραγματοποιήθηκαν και οι παρακάτω δύο ημερίδες:

- **Διαχείριση Υδατικών Πόρων σε Επίπεδο Δήμου, Λεκάνης Απορροής, Περιφέρειας.**
- **Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων και Ανακύκλωση.**

πηγή
[5]

Την ημερίδα Διαχείρισης Υδατικών Πόρων, άνοιξε ο Ειδικός Γραμματέας Υδάτων Υ.Π.Ε.Κ.Α., Καθηγητής Ε.Μ.Π., **κ. Α. Ανδρεαδάκης**, ο οποίος μίλησε εκτενώς για τον ρόλο και τον προγραμματισμό της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, ενώ έγινε αναφορά από εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Ανάπτυξης του ΥΠΕΚΑ για τα Συστήματα και Εργαλεία που το Υπουργείο διαθέτει για τη Διαχείριση των Υδατικών Πόρων .

Στην ίδια ημερίδα, την οποία παρακολούθησαν πολλοί εκπρόσωποι ΔΕΥΑ και Δημοτικών Αρχών, **ο Πρόεδρος της ΕΥΔΑΠ κ. Θ. Λέκκας** αναφέρθηκε σε μεθόδους απολύμανσης του νερού και διεργασίες επεξεργασίας που απομακρύνουν πιθανούς ανεπιθύμητους μικρορρύπους, όπως τα παραπροϊόντα απολύμανσης.

Στη συνέχεια, η Προϊσταμένη της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας (ΥΕΠ) **Δρ. Φ. Μισκάκη**, παρουσίασε τους ελέγχους που πραγματοποιούνται για την παρακολούθηση της ποιότητας του πόσιμου νερού της ΕΥΔΑΠ. Στην ομιλία της η κα. Μισκάκη, αφού τονίσε τον σταθερό ρόλο και την υποχρέωση της ΕΥΔΑΠ για παροχή εγγυημένα υγιεινού πόσιμου νερού στους πελάτες της, που ανέρχονται σχεδόν στο μισό περίπου ελληνικό πληθυσμό, αναφέρθηκε αναλυτικά στον τεράστιο όγκο ελέγχων και προσδιορισμών που εκτελούνται από την Υπηρεσία για την παρακολούθηση της ποιότητας του πόσιμου νερού της ΕΥΔΑΠ. Αρχικά παρουσιάστηκαν οι απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο ποιότητας του πόσιμου νερού και στη συνέχεια, αναπτύχθηκε το σχήμα δειγματοληψιών και ελέγχων που πραγματοποιούνται, ώστε να

τεκμηριώνεται και να πιστοποιείται ότι η ποιότητα του νερού του δικτύου ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ ελέγχεται και πληροί τις απαιτήσεις και τους όρους της σχετικής νομοθεσίας. Τα συμπεράσματα της ομιλίας συνοψίστηκαν στο ότι:

- Η συχνότητα και το είδος των ελέγχων, που διενεργούνται στα διαπιστευμένα εργαστήρια της ΥΕΠ, υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.
- Τα αποτελέσματα των ελέγχων διαρκώς τεκμηριώνουν την εξαιρετική ποιότητα του πόσιμου νερού της ΕΥΔΑΠ και τη συμφωνία με τις προδιαγραφές της νομοθεσίας.
- Οι έλεγχοι εμπλουτίζονται με τη διερεύνηση πρόσθετων παραμέτρων, ακολουθώντας τις τελευταίες εξελίξεις σε νέες κατηγορίες ρύπων.

Από την θεματολογία ιδιαίτερα της Ημερίδας Διαχείρισης Υδατικών Πόρων διαφαίνεται ότι με την αλλαγή του καθεστώτος αρκετών ΔΕΥΑ μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη», η ΕΥΔΑΠ θα μπορούσε μεγάλο μέρος από την Τεχνογνωσία της στον πλήρη κύκλο του Νερού να την παράσχει στα νέα και διευρυμένα σχήματα Συμβουλευτικά ή και Διαχειριστικά σε συνεργασία με την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ).

Εν γένει η παρουσία της ΕΥΔΑΠ στο σημαντικό αυτό Διεθνές Συνέδριο ήταν πολύ δυναμική. Όλοι οι συμμετέχοντες συνάδελφοί μας είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν και να συμβάλουν στις σύγχρονες εξελίξεις της Επιστήμης και στην ανταλλαγή της γνώσης με σκοπό τη διαρκή ανάπτυξη και βελτίωση της Ποιότητας.

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΓΕΩΡΓΑΚΗ
Διεύθυνση Διεθνούς Ανάπτυξης
και Ελέγχου

Γιατί η ΕΥΔΑΠ πρέπει να διεθνοποιήσει τη στρατηγική της

Η σημερινή οικονομική συγκυρία που βιώνουμε στη χώρα μας σε συνδυασμό με την διεθνοποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, οδηγούν την ΕΥΔΑΠ στην προσπάθεια επέκτασης των παρεχόμενων υπηρεσιών της στο εξωτερικό.

Η διεθνής αγορά αποτελεί χώρο που συμπεριλαμβάνεται στις στρατηγικές ανάπτυξης κάθε επιχείρησης. Το άνοιγμα των αγορών, η ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη που διευκολύνει τις τηλεπικοινωνίες και εντατικοποιεί την παραγωγική διαδικασία, αλλά και οι πολιτικές συγκυρίες οι οποίες εξελίσσονται προς την κατεύθυνση της εξάλειψης των περιορισμών σε διεθνές επίπεδο, ωθούν εγγενώς τις επιχειρήσεις προς την διεθνοποίηση. Τα κίνητρα για μια τέτοια κίνηση είναι πολλά και ποικίλα, με σημαντικότερο το μέγεθος και το πλήθος των αναπτυσσόμενων αγορών που πολλαπλασιάζεται. **Τα οφέλη που προκύπτουν από μια τέτοια επιλογή είναι σημαντικά τόσο για την ίδια την επιχείρηση όσο και για την εθνική οικονομία.** Η αποκοπή από το διεθνές περιβάλλον αποτελεί σίγουρα τροχοπέδη στην εξελικτική πορεία μια επιχείρησης, γεγονός που οδηγεί στην επεξεργασία στρατηγικών διεθνοποίησης. Σε θεωρητικό επίπεδο, μια προσπάθεια κατηγοριοποίησης των στρατηγικών διεθνοποίησης, θα μπορούσε να είναι τα επιθετικά σχέδια της επιχείρησης (aggressive ή proactive) ή η άμυνά της ως προς τον ανταγωνισμό (defensive ή reactive). **Το ποια πολιτική θα ακολουθήσει κάθε επιχείρηση εξαρτάται από τον κλάδο που ανήκει, την εταιρική κουλτούρα και στρατηγική, το στάδιο ωρίμανσης της αγοράς, τον ανταγωνισμό κ.α.**

Η αγορά μέσα στην οποία δραστηριοποιείται η ΕΥΔΑΠ, βρίσκεται στο στάδιο «ωρίμανσης», δηλαδή η πελατειακή βάση και η κατανάλωσή της παραμένουν σχετικά σταθερές με μικρές αυξομειώσεις. **Όσον αφορά στην πελατειακή βάση, η ΕΥΔΑΠ κινείται στην κατεύθυνση ανάληψης διαχείρισης δικτύων αρκετών Δήμων στην Αττική, γεγονός που θα αυξήσει τον αριθμό των πελατών αλλά όχι και την κατανάλωση δεδομένου ότι τους παρέχουμε ήδη με κεντρική παροχή νερό.** Αν λάβουμε υπόψη ότι γενικά οι εταιρείες ύδρευσης δεν πρέπει να έχουν μεγάλα περιθώρια κέρδους ακόμα και σε αναπτυσσόμενες αγορές, τότε συμπεραίνουμε ότι τα περιθώρια εξέλιξης της εταιρείας

στην ισχύουσα πελατειακή βάση είναι μικρά. Η κορεσμένη αγορά, είναι ένα σοβαρός λόγος για την ΕΥΔΑΠ που έμμεσα αμυντικά, επιδρά στην απόφαση για την επέκταση των δραστηριοτήτων της στο εξωτερικό.

Η προσπάθεια αυτή, γίνεται πιο εύκολη μέσα από συνεργίες με εταιρείες του εξωτερικού, μειώνοντας έτσι τα εμπόδια εισόδου σε μια αγορά και περιορίζοντας τους κινδύνους που ελλοχεύουν όπως είναι η πολιτικοοικονομική κατάσταση της εκάστοτε χώρας, η κουλτούρα ή και ο εσωτερικός ανταγωνισμός

Στο σύγχρονο δυναμικό περιβάλλον η ΕΥΔΑΠ πρέπει να βασίσει τη στρατηγική της σε στοιχεία διαφορετικότητας και μοναδικότητας για να πετύχει ως Επιχείρηση, εκμεταλλευόμενη την τεχνογνωσία και την εμπειρία των στελεχών της.

Η συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ στη παγκόσμια αγορά, θα ενισχύσει την εταιρική εικόνα της και θα την καθιερώσει ως έναν σημαντικό οργανισμό στον τομέα της. **Θα δημιουργήσει θέσεις απασχόλησης, θα αυξήσει την κερδοφορία της επιχείρησης και θα αυξήσει τα αποτελέσματα από οικονομίες κλίμακας.**

πηγή

[7]

Η ΕΥΔΑΠ ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ και η ΦΗΜΗ ΤΗΣ...

Είναι κοινή διαπίστωση ότι η ΕΥΔΑΠ Α.Ε., έχει καταφέρει μέσα σε αυτή την κρίση να είναι μια κερδοφόρα εταιρεία με καλή φήμη. Με ειλικρινή προσέγγιση, κατανοούμε όλοι πως η διόρθωση σε ορισμένες κακές πρακτικές θα έδινε ακόμη καλύτερα αποτελέσματα, όμως το δεδομένο παραμένει. Βγάζουμε κέρδη και έχουμε καλό όνομα. Αν μάλιστα μας πλήρωναν το Δημόσιο και οι Δήμοι και κάτι στελέχη Υπουργείων έκαναν καλύτερα τη δουλειά τους, με το μυαλό στο κοινό καλό, θα πληρώναμε ΠΟΛΥ λιγότερους τόκους σε δάνεια.

Αυτό σημαίνει πως στην ΕΥΔΑΠ κυριαρχεί η άποψη που λέει ότι η αποτελεσματικότητα, η βιωσιμότητα και η κοινωνική πολιτική πρέπει να ικανοποιούνται ταυτόχρονα. Αλλιώς η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. θα έχει ζημιές και δεν θα μπορεί να κάνει κοινωνική πολιτική ενώ δεν θα προστατεύει τους εργαζόμενους σε αυτήν. Κακά τα ψέματα, η λογική έννοια του κέρδους ενισχύει την μακροπρόθεσμη δουλειά μας αλλά και την δυνατότητα να προσφέρουμε κοινωνικό έργο. Αυτό να το γνωρίζουμε όλοι μας σε κάθε στιγμή της δουλειάς μας. Τα άλλα είναι ... εύκολη πολιτική. Ας την αφήσουμε σε όσους μας έφτασαν, ως χώρα, ως έθνος, ως λαός έως εδώ και ας τους κρατήσουμε μακριά από την ΕΥΔΑΠ.

Την περίοδο αυτή μάλιστα συμβαίνει, με τις επιλογές της Διοίκησης και τις μεγάλες προσπάθειες ορισμένων συναδέλφων μας για επέκταση στα Νησιά, στις Περιφέρειες όπως η Πελοπόννησος κλπ, να επεκτεινόμαστε στην υπόλοιπη Ελλάδα και παράλληλα να ακούμε τι λέει ο κόσμος για εμάς.

Αξίζει όλοι μας να το γνωρίζουμε. Όλος ο κόσμος, χωρίς καμιά εξαίρεση λέει πως η ΕΥΔΑΠ δεν είναι σαν τις άλλες ΔΕΚΟ. Δίνει υπηρεσίες επιπέδου, έχει πολύ

υψηλό επίπεδο τεχνογνωσίας, μπορεί να λύσει χρόνια προβλήματα ύδρευσης και αποχέτευσης και πολλά ακόμη καλά σχόλια. Ας συνειδητοποιήσουμε το παραπάνω. Στην Ελλάδα της κρίσης και της απαξίωσης του Δημοσίου και των ΔΕΚΟ, ακούγονται αυτά τα σχόλια. Μας αντιμετωπίζουν ως τους επαγγελματίες που θα λύσουν για πολλά χρόνια τα προβλήματα στην Ύδρευση και στην Αποχέτευση. Ακούγονται και οι φωνές για την πιθανή ιδιωτικοποίηση, αλλά και οι ακραία συντηρητικές θέσεις για το δίκιο του πολίτη που δεν θέλει να πληρώνει τις υπηρεσίες επεξεργασίας του νερού (γιατί το νερό δεν χρεώνεται) αλλά... θέλει καλό νερό κλπ. Άλλες δίκαιες και άλλες για να λέγονται.

Όμως μέσα σε αυτήν την πόλωση και το κακό πολιτικό κλίμα, πάνω από 15 νησιά με συνεχώς επιταχυνόμενο ρυθμό και 4 Περιφέρειες ήδη έχουν λάβει αποφάσεις για συνεργασία μαζί μας, μαζί με την ανακούφιση τους ότι επί τέλους θα λύσουν όσα δεν έλυσαν Υπηρεσίες, χρηματοδοτήσεις και πολιτικές τριών ΚΠΣ και ενός ΜΟΠ. **Δεν σημαίνει κάτι αυτό; Δεν είναι από τις λίγες νότες αισιοδοξίας την κακή αυτή περίοδο; Δεν δείχνει ότι μπορεί να υπάρξει και μια άλλη Ελλάδα;**

Εμείς όλοι που εργαζόμαστε στην ΕΥΔΑΠ πρέπει να αποδεικνύουμε καθημερινά ότι οι επενδύσεις του κράτους, των πολιτών και η δουλειά μας, πιάνουν τόπο. Δίνουν τα αποτελέσματα τους. Ξέρουμε να διορθώνουμε λάθη και κακές πρακτικές. **Θέλουμε να είμαστε πρώτοι. Είμαστε ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ που υπηρετεί σωστά το πολίτη.** Γι' αυτό είμαστε κερδοφόροι σε λογικά πλαίσια έτσι ώστε να είμαστε αποτελεσματικοί, έχουμε την καλύτερη φήμη και ας μας συγχωρήσουν όσοι μας κατηγορούν ότι δεν μπορούμε να αποδεχθούμε την λογική του «δεν πληρώνω αλλά τα θέλω όλα».

Της ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΓΚΑΜΑΛΕΤΣΟΥ
Προϊσταμένης Υπηρεσίας Εταιρικών
Ανακοινώσεων
Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και
Επικοινωνίας

Μνημόνιο συνεργασίας ΕΥΔΑΠ – ΟΑΚΑ για τον πολιτισμό και το περιβάλλον

Ανατρεπτικά με το κλίμα που δημιουργούν οι συνειρμοί της λέξης «Μνημόνιο»... η ΕΥΔΑΠ και το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών (ΟΑΚΑ) «Σπύρος Λούης» επισφράγισαν τη συνεργασία τους με την υπογραφή ενός Μνημονίου με επίκεντρο τον πολιτισμό και το περιβάλλον.

Αφορμή για τη συνεργασία και την υπογραφή του Μνημονίου μεταξύ των δύο Φορέων στάθηκε η κοινή για τους δύο Οργανισμούς αξία του πολιτισμού, που συνδέεται τόσο με το περιβάλλον όσο και με τον αθλητισμό.

Ειδικότερα, η ανάδειξη του Αδριάνειου Υδραγωγείου στους χώρους του ΟΑΚΑ και η σύνδεση του νερού με τον αθλητισμό αποτέλεσαν τη βάση για τη συνεργασία αυτή που έχει ως στόχο την ανάδειξη της πολιτιστικής και περιβαλλοντικής κληρονομιάς του ΟΑΚΑ, και κυρίως των χώρων αυτών που συνδέονται με το νερό με επαναλειτουργία και αξιοποίηση του Αδριάνειου Υδραγωγείου.

Από την πλευρά της, η ΕΥΔΑΠ εκτός από την ανάδειξη του Αδριάνειου Υδραγωγείου, θα αναλάβει να συνδράμει το ΟΑΚΑ στη βελτιστοποίηση της χρήσης του νερού στις εγκαταστάσεις του, μέσω ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υδάτων για αρδευτικούς σκοπούς, στην επαναλειτουργία του κεντρικού σιντριβανιού του Σταδίου αλλά και σε τεχνικό επίπεδο σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Από την πλευρά του το ΟΑΚΑ, ως Φορέας αθλητισμού και πολιτισμού με ιδιαίτερη απήχηση στην κοινή γνώμη, θα αναλάβει την επικοινωνία και προβολή μηνυμάτων ευαισθητοποίησης γύρω από τη σωστή χρήση του νερού μέσα και έξω από τον αγωνιστικό χώρο του Σταδίου και με τα μέσα που διαθέτει, ενώ θα συνδράμει ενεργά σε κοινές δραστηριότητες στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και των δύο Οργανισμών.

Στην εκδήλωση που έγινε για την υπογραφή του Μνημονίου, παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ, καθηγητής **Θεμιστοκλής Λέκκας**, ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ κ. **Νίκος Μπάρδης**, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΚΑ, κ. **Λάζαρος Γρύλλης**, όπως και πολλά στελέχη από τους δύο Φορείς που χαιρέτησαν την πρωτοβουλία. Οι Διοικήσεις και των δύο Οργανισμών τόνισαν ότι η συνεργασία μεταξύ των δύο φορέων μπορεί να παράγει πολλαπλάσια οφέλη και για τις δύο πλευρές σε επίπεδο εταιρικής υπευθυνότητας και ανάδειξης της περιβαλλοντικής συνείδησης των δύο Οργανισμών.

Ο καθ. Λέκκας στο άνοιγμα της εκδήλωσης χαιρέτισε το όραμα των δύο Διοικήσεων και προέτρεψε να αναληφθούν περισσότερες τέτοιες πρωτοβουλίες που προάγουν τους περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς προβληματισμούς της κοινωνίας, ενώ ταυτόχρονα αποτελούν παράδειγμα δημιουργικής συνεργασίας για όλο το δημόσιο τομέα.

Ο κ. Μπάρδης στην ομιλία του τόνισε ότι: *«Η πρωτοβουλία ΕΥΔΑΠ και ΟΑΚΑ πιστεύουμε ότι αποδεικνύει πως ακόμα και μέσα σε περιόδους κρίσης η συνεργασία και οι συνέργιες μεταξύ δημόσιων Οργανισμών μπορούν να προωθήσουν και να αναδείξουν ακόμα περισσότερο το τρίπτυχο αξιών: άνθρωπος – περιβάλλον – πολιτισμός που σήμερα δυστυχώς βρίσκεται σε δεύτερη μοίρα.»*

Κλείνοντας την τοποθέτησή του ο κ. **Μπάρδης** υπογράμμισε ότι: *«στην ΕΥΔΑΠ πιστεύουμε ότι η ανάληψη τέτοιων πρωτοβουλιών μας επιβεβαιώνει ότι ο σύγχρονος επιχειρηματικός πολιτισμός μπορεί και οφείλει να είναι ανθρωποκεντρικός. Τέτοιες πρωτοβουλίες μας δίνουν ώθηση για ακόμα περισσότερα βήματα μπροστά, σε μια εποχή όπου η οικονομική κρίση δεν είναι παρά η κορυφή ενός παγόβουνου κρίσης αξιών.»*

πηγή

[9]

Εταιρική Κουλτούρα

ΕΥΔΑΠ

Σεμινάριο της Σχολής Μαθητείας
με τη συμμετοχή του Διευθύνοντος Συμβούλου,
κ. Νίκου Μπάρδη

πηγή

[10]

Τη Δευτέρα 26 Σεπτεμβρίου 2011 πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του Περισού, σεμινάριο για την Εταιρική Κουλτούρα με την παρουσία του Διευθύνοντος Συμβούλου **κ. Μπάρδη**, ως κύριου Εισηγητή.

Η κουλτούρα ως έννοια έχει χρησιμοποιηθεί με διαφορετικούς τρόπους και ορισμούς. Άλλοτε για να καταδείξει το πνευματικό και πολιτιστικό υπόβαθρο ενός ατόμου και άλλοτε για να αναφερθεί στα ήθη, έθιμα και παραδόσεις που οι κοινωνίες αναπτύσσουν κατά τη διάρκεια και την ιστορία τους.

Τις τελευταίες όμως δεκαετίες ο όρος έχει χρησιμοποιηθεί από αρκετούς ερευνητές και μελετητές οργανωσιακής συμπεριφοράς (δηλαδή συμπεριφοράς των Οργανισμών), **για να αναλύσει το κλίμα και τις πρακτικές που οι Οργανισμοί και οι εταιρείες αναπτύσσουν γύρω από τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, την εξυπηρέτηση του πελάτη, τις εταιρικές αξίες και πεποιθήσεις.**

Ο **κ. Μπάρδης** κάνοντας την εισαγωγή στο μάθημα της Εταιρικής Κουλτούρας, τόνισε το ρόλο της ανάπτυξης πελατοκεντρικής κουλτούρας για την ΕΥΔΑΠ, ως Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών και υπογράμμισε ότι **τόσο η ανάδειξη της εταιρικής κουλτούρας όσο και της εταιρικής εικόνας είναι ο μόνος τρόπος να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη των πελατών μας, είτε αυτοί είναι οι τελικοί καταναλωτές είτε είναι οι δημοτικές αρχές της χώρας.** Επιπρόσθετα συμπλήρωσε ότι η κουλτούρα της Εταιρείας αποτυπώνεται σε κάθε έκφανση της εταιρικής συμπεριφοράς, είτε πρόκειται για μια εκδήλωση, είτε για μία επιστολή, είτε για τον τρόπο εξυπηρέτησης και ως εκ τούτου, οφείλουμε να κρατήσουμε στη "συμπεριφορά" αυτή όλα τα θετικά αφήνοντας στην άκρη όλα τα αρνητικά που μας ακολουθούν στην εταιρική μας ιστορία.

Εμβαθύνοντας περισσότερο στην έννοια, μπορούμε να πούμε ότι η κουλτούρα μας δείχνει ό,τι κρύβεται κάτω από την επιφάνεια σε επίπεδο συμπεριφορών που έχει ισχυρό αντίκτυπο στην καθημερινή λειτουργία του Οργανισμού, ενώ συνήθως είναι απαρατήρητο και σε ένα μεγάλο βαθμό ασυναίσθητο.

Ξεκινώντας από την ανάλυση αυτή και κάνοντας έναν απλοϊκό παραλληλισμό, θα μπορούσε κάποιος να πει ότι **η εταιρική κουλτούρα είναι για μια κοινωνική ομάδα (όπως οι εταιρείες) ό,τι είναι η προσωπικότητα ή ο χαρακτήρας για ένα άτομο.** Με άλλα λόγια, ενώ μπορούμε να δούμε τη συμπεριφορά ως αποτέλεσμα, συχνά δεν μπορούμε να διακρίνουμε τις δυνάμεις που υπάρχουν κάτω από αυτή. Επιπλέον, όπως ακριβώς η προσωπικότητα και ο χαρακτήρας μας

καθοδηγεί και επηρεάζει τη συμπεριφορά μας, έτσι η κουλτούρα ελέγχει τη συμπεριφορά των μελών μιας κοινωνικής ομάδας, μέσω των κοινών κανόνων που τη διέπουν. Τέλος, για να κατανοήσουμε τη δυναμική της κουλτούρας, θα μπορούσαμε να πούμε ότι όπως η προσωπικότητα ενός ατόμου επηρεάζεται από τη συσσωρευμένη εκμάθηση της κουλτούρας και των επιρροών της από την οικογένεια, το σχολείο και τον επαγγελματικό χώρο, έτσι και η εταιρική κουλτούρα εξελίσσεται και αναπλάθεται δυναμικά, ανάλογα με τις εσωτερικές και εξωτερικές ζυμώσεις που συντελούνται τόσο στο εσωτερικό όσο και στο άμεσο και έμμεσο εξωτερικό περιβάλλον του Οργανισμού οδηγώντας στην ανάπτυξη νέων τύπων κουλτούρας.

Κατασταλάζοντας στο τι είναι εταιρική κουλτούρα, μπορούμε να πούμε ότι η έννοια αναφέρεται σε εκείνα τα στοιχεία μιας ομάδας ή μιας οργάνωσης (π.χ. μιας εταιρείας) που είναι τα πλέον σταθερά και με τις λιγότερες εξωτερικές ή εσωτερικές επιδράσεις, και βοηθά στην εξήγηση όλων των φαινομένων συμπεριφοράς (αντίσταση στην αλλαγή, προβληματική επικοινωνία, κλπ.) και στην ομαλοποίησή τους.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΓΚΑΜΑΛΕΤΣΟΥ
Προϊσταμένη Υπηρεσίας Εταιρικών
Ανακοινώσεων
Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων και
Επικοινωνίας

Η εταιρική κουλτούρα αποτελείται από τρεις διαστάσεις: τις αξίες, την ταυτότητα και τη συμπεριφορά. Η εταιρική κουλτούρα απεικονίζει χαρακτηριστικά το σύστημα αξιών της οργάνωσης το οποίο προέρχεται πηγές όπως η ιστορία, το περιβάλλον, το ανθρώπινο δυναμικό και η διαδικασία κοινωνικοποίησης. Η δεύτερη διάσταση της εταιρικής κουλτούρας, η ταυτότητα, φανερώνεται υπό τη μορφή των ορατών συμβόλων του Οργανισμού. Τα σύμβολα επιτρέπουν στους εργαζόμενους να εισχωρήσουν αυτομάτως στην εταιρική κουλτούρα και αποσκοπούν να συμβολίσουν τη θέση ή την ιδιότητα του μέλους σε μια καθορισμένη ομάδα. Η σημασία της εταιρικής κουλτούρας για τον Οργανισμό έχει να κάνει με τη δυνατότητα που παρέχει στην επιχείρηση να δημιουργήσει και να στηρίξει βιώσιμο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, καθώς έχει παρατηρηθεί ότι όταν αυτή είναι ασθενής, παρατηρείται χαμηλή απόδοση από τα μέλη του Οργανισμού, ενώ όταν είναι ισχυρή, παρατηρείται υψηλή απόδοση.

Εργαζόμενοι με ισχυρή εταιρική κουλτούρα είναι περισσότερο δεσμευμένοι στις αξίες της επιχείρησής τους, σε σχέση με εργαζόμενους με αδύναμη εταιρική κουλτούρα. Μία επίσης εξήγηση σε αυτό είναι ότι, όταν η κουλτούρα είναι ισχυρή, οι υποομάδες, το σύνολο δηλ. των μικρότερων ομάδων που διαμορφώνονται σε ένα οργανωτικό πλαίσιο, ευθυγραμμίζονται, ενώ όταν αυτή είναι ασθενής, η ευθυγράμμίση τους καθίσταται αδύνατη. Οι υπάλληλοι με ένα υψηλό επίπεδο δέσμευσης απέναντι στις αξίες του Οργανισμού, δεν αποτελούν μόνο ένα σταθερό και ασφαλές εργατικό δυναμικό, αλλά εφαρμόζουν τη στρατηγική της αποτελεσματικότερα, δημιουργώντας τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την επίτευξη των εταιρικών στόχων.

Εάν κατανοηθεί η δυναμική της εταιρικής κουλτούρας, θα είναι εφικτό να ερμηνευθεί μεταξύ άλλων και η πολυποικίλη διαφοροποίηση των επιμέρους συμπεριφορών μέσα στο εργασιακό περιβάλλον, καθώς και η διαφορετικότητα των ομάδων, αλλά και η δυσκολία αλλαγής τους στις διάφορες περιστάσεις.

Η αλλαγή εταιρικής κουλτούρας είναι πολύ δύσκολος στόχος να επιτευχθεί, όχι μόνο επειδή η κουλτούρα είναι δύσκολο να αναγνωριστεί, αλλά επειδή όταν τεθεί ως στόχος, οι κοινές αξίες, ερμηνείες και τα κοινά πρότυπα που ήδη υπάρχουν είναι δύσκολο να αλλαχθούν. Παρ' όλα αυτά, μόλις καθοριστεί πως η αλλαγή κουλτούρας είναι ο επιθυμητός στόχος, οι εργαζόμενοι με την ενεργή υποστήριξη της διοίκησης μπορούν να εμπλακούν σε μια σειρά βημάτων που θα

θέσουν σε κίνηση τη διαδικασία αλλαγής της. Τα βήματα αυτά εισάγουν την αλλαγή σε ατομικές και επιχειρησιακές διαδικασίες, συζητήσεις, σύμβολα και αξίες, κανένα από τα οποία δεν διασφαλίζει από μόνο του την επιτυχή αλλαγή κουλτούρας αλλά όλα μαζί συνδυαζόμενα δημιουργούν τεράστια ώθηση προς τη στοιχειώδη αλλαγή της κουλτούρας στον οργανισμό.

Αναμφίβολα, η κατανόηση και δικαιολόγηση σε μεγάλο βαθμό, του τρόπου με τον οποίο η κουλτούρα λειτουργεί μέσα σε ένα περίπλοκο και γραφειοκρατικό περιβάλλον, όπως αυτό των Δημόσιων Οργανισμών είναι αρκετά δύσκολη. **Δεδομένης όμως, λόγω των οικονομικών και κοινωνικών συγκυριών, της ανάγκης μεταστροφής των άκαμπτων, γραφειοκρατικών Δημόσιων Οργανισμών, σε ευέλικτες, εξωστρεφείς, οργανωτικές μονάδες με γνώμονα την ανάπτυξη και την επίτευξη στόχων, η μελέτη της εταιρικής κουλτούρας ως καταλύτης επίτευξης ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο προβληματισμού για κάθε μέλος των Οργανισμών αυτών.**

Φωτογραφία 1

πηγή

[12]

Απο τους: ΓΕΩΡΓΙΟ ΑΝΔΡΕΑΔΗ,
πρώην Διευθύνοντα Σύμβουλο και Πρόεδρο
της ΕΥΔΑΠ

ΧΡΗΣΤΟ ΚΑΡΟΠΟΥΛΟ,
πρώην Βοηθό Γενικού Διευθυντή

30 ΧΡΟΝΙΑ ΜΟΡΝΟΣ: Αφήγησης συνέχεια...

Η θραύση και κατακρήμνιση μεγάλου τμήματος του υδραγωγείου Μόρνου στη θέση του παραλιακού οικισμού Σαράντη τον περασμένο Μάρτιο ήταν, ελπίζουμε, το τελευταίο σοβαρό επεισόδιο σε ένα μακρύ αριθμό αστοχιών και επεμβάσεων που χαρακτηρίζουν την 30χρονη ζωή ενός μεγάλου, σύνθετου αλλά και πολύπαθου έργου, βασικού τροφοδότη με νερό της Αττικής από απόσταση περίπου 200 χλμ.

Σκοπός του άρθρου είναι να συνδέσει το χρονικό της πρόσφατης ζημιάς με ένα ανάλογο συμβάν 23 χρόνια πριν, που αντιμετωπίστηκε εξίσου έγκαιρα και αποτελεσματικά από τις Υπηρεσίες της ΕΥΔΑΠ και υπήρξε η αιτία και αφετηρία επισκευών και προληπτικών ενισχύσεων μεγάλης κλίμακας και δεκαετούς περιόδου διάρκειας. **Προηγουμένως είναι σκόπιμη μια σύντομη ιστορική αναδρομή στο έργο του Μόρνου για να ενημερωθούν οι νεώτεροι και να θυμηθούν οι παλαιότεροι.**

Το όλο έργο, Φράγμα και Υδαταγωγός δημοπρατήθηκε τη διετία 1969-1971. Εγκαινιάσθηκε το 1979 από τον τότε Πρωθυπουργό Κ. Καραμανλή χωρίς να έχει ολοκληρωθεί και ενώ ο ταμιευτήρας δεν είχε τη στάθμη που θα επέτρεπε τη ροή με βαρύτητα. Προς τούτο χρειάστηκε να εγκατασταθεί από συνεργεία της ΕΥΔΑΠ πλωτό αντλιοστάσιο στην τεχνητή λίμνη για την κατάθλιψη στο στόμιο της υδροληψίας και την παροχέτευση νερού επί 40 ημέρες περίπου προς τα διυλιστήρια Μενιδίου, σε μια περίοδο που το σύστημα Υλίκης - Μαραθώνα εξαντλούσε τις δυνατότητές του λόγω της παρατεταμένης τότε ανομβρίας. **Η κανονική λειτουργία ξεκίνησε το 1981, αλλά μέχρι το 1986 και ιδιαίτερα την περίοδο 1981-1984, τόσο το Υπουργείο, όσο και η ΕΥΔΑΠ απαιτήθηκε να επέλθουν πολλές φορές (συνολικής χρονικής διάρκειας 350 ημερών), είτε έκτακτα είτε προγραμματισμένα για επισκευές μεγάλης έκτασης, βελτιώσεις και συντηρήσεις.** Στις σοβαρότερες αστοχίες περιλαμβάνονται οι καταρρεύσεις διωρύγων στους Ταξιάρχες (πολύ κοντά στην τελευταία ζημιά) και στη Θήβα (φωτό 1, 2), η προληπτική καθαίρεση και ανακατασκευή τμήματος του υδαταγωγού στο Κυριάκι Βοιωτίας και οι επί 4 μήνες εργασίες στεγανοποίησης μεγάλης διαρροής στην σήραγγα Γκιώνας. Η ΕΥΔΑΠ παρέλαβε διοικητικά προς χρήση το Έργο

από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων το 1987. Το Υπουργείο όμως συνέχισε τους ποσοτικούς και ποιοτικούς ελέγχους ενόψει της μεταγενέστερης οριστικής παραλαβής.

Έτσι φθάσαμε στο συμβάν του Νοεμβρίου 1988. Επικεφαλής της Διοίκησης είναι οι **Αντ. Φραγκίσκος**, Πρόεδρος και **Γ. Ανδρεάδης**, Γενικός Διευθυντής (αντίστοιχη θέση με του Διευθύνοντος Συμβούλου), έχοντας αναλάβει καθήκοντα 2,5 μήνες πριν, στα μέσα Σεπτεμβρίου, σε μια ιδιαίτερα δύσκολη συγκυρία. Τα αποθέματα του ταμιευτήρα Μόρνου, με φθίνουσα πορεία ήδη από το 1984, είχαν μειωθεί ανησυχητικά. Η Υλίκη λειτουργούσε ήδη παράλληλα από το 1987. (Την ίδια χρονιά η Αθήνα βίωνε τον χειρότερο καύσωνα των τελευταίων δεκαετιών). Η Εταιρεία επιστρατεύει την εφεδρεία των γεωτρήσεων της βορειανατολικής Πάρνηθας, ενημερώνει το κοινό και επιδίδεται σε μια συστηματική προσπάθεια περιορισμού των διαρροών του εσωτερικού δικτύου. Εκτός από το φάσμα μιας πιθανής λειψυδρίας, η νέα Διοίκηση πρέπει να διαχειρισθεί ένα μεγάλο χρέος, που είχαν δημιουργήσει κυρίως

Φωτογραφία 2

τα μεγάλα μη ανταποδοτικά έργα του λεκανοπεδίου και οι πιο πάνω δαπάνες του Μόρνου, όσο και οι οφειλές Δημοσίου και δήμων. Και σαν να μην έφθαναν όλα αυτά ένα παντελώς απροσδόκητο και συνταρακτικό γεγονός έρχεται να δοκιμάσει τα αντανάκλαστικά της ΕΥΔΑΠ. **Είναι ξημερώματα Κυριακής 27 Νοεμβρίου 1988**, όταν στελέχη των Κατασκευών, των Μελετών και των Υπηρεσιών Διοικητικής Υποστήριξης ειδοποιούνται από τη Διοίκηση και τη Διεύθυνση Εξωτερικών Υδραγωγείων (Διευθυντής Δ. Παντελίδης) για πολύ σοβαρή ζημιά στο Μόρνο και σπεύδουν στα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας στο Γαλάτσι για σύσκεψη υπό τον Γενικό Διευθυντή κ. Γ. Ανδρεάδη και τον τότε Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή Υδρευσης (αντίστοιχη σημερινή ιδιότητα η του Γενικού Διευθυντού) κ. Κ. Κυριαζή. **Το δεξιό κατά τη ροή (μη επικωμένο) τοίχωμα της ανοιχτής διώρυγας στην ορεινή, ακατοίκητη περιοχή του Ελικώνα, 5 χλμ. περίπου ανάντη της πρόσφατης θραύσης και σε μήκος 70 μ. είχε καταρρεύσει, ακριβέστερα ανατραπεί.** Οι βάρδιες λειτουργίας από τα μεσάνυχτα είχαν κλείσει τις βάνες στην κεφαλή του υδραγωγείου (έξοδος σήραγγας Γκιώνας) με ταυτόχρονους χειρισμούς και τηλε-χειρισμούς για την αποθήκευση νερού κατά μήκος του υδραγωγείου και περιορισμό των μεγάλων εκροών από το χάσμα που δημιουργήθηκε. Οι περιστάσεις επέβαλαν ταχύτατες συντονισμένες ενέργειες που προγραμματίστηκαν και οργανώθηκαν παράλληλα και μετά την αυτοψία στη θέση της ζημιάς. **Είχε ήδη από τη νύχτα ενεργοποιηθεί το σύστημα εναλλακτικής τροφοδότησης των διυλιστηρίων του λεκανοπεδίου μέσω των αντλιοστασίων της Υλίκης και Ασωπού, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των συγκρατημένων όγκων νερού από τα έργα ρύθμισης-αποθήκευσης του υδαταγωγού. Μέχρι το μεσημέρι της Κυριακής είχε ήδη σχεδιασθεί και προετοιμασθεί η επιχείρηση αποκατάστασης της προσωρινής υδροδότησης με χαλύβδινο αγωγό γεφύρωσης, ενώ ταυτόχρονα δρομολογήθηκε η εργολαβία επισκευής της διώρυγας.** Έμπειρα και ετοιμοπόλεμα συνεργεία του Τμήματος Αυτοκατασκευών - με εξαιρετικούς τεχνίτες, εργοδηγούς και βοηθούς (ηλεκτροσυγκολλητές, οξυγονοκοληπτές, καλουπατζήδες, χειριστές κ.α.) με προϊστάμενο τον Στ. Γεωργιάδη (σημερινό Γενικό Διευθυντή), αναλαμβάνουν δράση από το απόγευμα της Κυριακής

και μέσα σε 3 ημέρες είχε ήδη ολοκληρωθεί η κατασκευή του παρακαμπτήριου Φ2000 (φωτό 3). Ο κίνδυνος για την υδροδότηση της Αθήνας απομακρύνεται σε αποφασιστικό βαθμό χωρίς στο μεταξύ να έχει γίνει αισθητή οποιαδήποτε έλλειψη νερού στους κατοίκους της Πρωτεύουσας. Ταυτόχρονα την Τετάρτη 30/11/88 στο Δ.Σ. της Εταιρείας, ο Γενικός Διευθυντής κ. Ανδρεάδης στην εισήγησή του εκτός από τις παραπάνω ενέργειες, ανακοινώνει επίσης ότι έχουν ήδη συνταχθεί τα βασικά τεύχη μελέτης (εντός 24 ωρών από τον συνυπογράφοντα το παρόν, τότε προϊστάμενο της Υπηρεσίας Κατασκευών Υδρευσης) και ύστερα από διαδικασία μειοδοτικού διαγωνισμού, σε περιορισμένο, λόγω των εκτάκτων συνθηκών, αριθμό εργολάβων, έχει επιλεγεί ανάδοχος.

Μέσα σε ένα μήνα περίπου και σε δυσμενείς χειμερινές συνθήκες, η διατομή της διώρυγας είχε επανέλθει στην αρχική της μορφή, αλλά με πάκτωση του νέου τοιχώματος στον υφιστάμενο πυθμένα με ισχυρό οπλισμό και τη χρησιμοποίηση ειδικών ρητινών συγκόλλησης και πρόσφυσης. Η λειτουργία του υδραγωγείου είχε αποκατασταθεί πλήρως. Τα αίτια της κατάρρευσης είχαν βεβαίως αρθεί στη συγκεκριμένη θέση, το πρόβλημα όμως ευστάθειας και ασφάλειας παρέμενε για τις υπόλοιπες διώρυγες παρόμοιου σχεδιασμού και κατασκευής. Η ανατροπή του ογκώδους τοιχώματος, που εμφάνιζε την εικόνα αποκόλλησης από τον σχεδόν λείο πυθμένα με αποκομμένο τον οξειδωμένο ασύμμετρα ελαφρύ οπλισμό σύνδεσης, αποκάλυψε σοβαρές αδυναμίες τόσο της φιλοσοφίας της μελέτης και όπλισης του τοιχώματος, όσο και κατασκευαστικά λάθη εφαρμογής και παραλείψεις. **Οι διαπιστώσεις οδήγησαν ύστερα από μελέτες και εισηγήσεις τεχνικών εμπειρογνομώνων σε μια συνολική αναθεώρηση και επανεξέταση**

Φωτογραφία 3

των αρχικών μελετών στατικής ευστάθειας του υδαταγωγού Μόρνου και έτσι δρομολογήθηκε σειρά μεγάλων έργων ενίσχυσης και εξασφάλισης του υδραγωγείου. Πρώτο απ' αυτά η «συρραφή» των τοιχωμάτων όλων των παρόμοιων ευπαθών διωρύγων μήκους 30 χλμ. με προεντεταμένα αγκύρια, εργασίες που έλαβαν χώρα χωρίς διακοπή ροής. Τα έργα μέχρι το 2000, οπότε μετοχοποιήθηκε η ΕΥΔΑΠ, πραγματοποιήθηκαν από την Εταιρεία με συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής της Ε.Ε. Πλην του πιο πάνω έργου, ένα μεγάλο πλέγμα διορθωτικών έργων υλοποιήθηκε επίσης, που περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, αύξηση παροχευτικότητας και καλύψεις ανοικτών καναλιών (Κιθαιρώννα) στεγανοποιήσεις με μεμβράνες (διώρυγα Θηβών) και παράκαμψη με νέα σήραγγα επισφαλούς τμήματος (Ταξιάρχες, αμέσως κατάντη της Ζημιάς του Μαρτίου 2011). **Όλα αυτά ανέδειξαν με δραματικό τρόπο και το ανάλογο κόστος, ότι ένα τεράστιο και σε σημασία έργο, όπως ο Μόρνος δεν βαρύνονταν μόνο, όπως ιστορικά προκύπτει, από στοιχεία πληθώρας παρατυπιών, παράνομων υπερβάσεων και κακής διαχείρισης. Χώλινε, σε τομείς που άπτονταν των πολύ υψηλών προδιαγραφών ασφάλειας, που έπρεπε να χαρακτηρίζουν ένα έργο στο οποίο βασίζονταν η υδροδότηση του μισού πληθυσμού της Ελλάδας.** Τον Ιανουάριο 1989 το ΤΕΕ, με αφορμή τη βλάβη του Ελικώνα, ανοίγει το «Φάκελο ΜΟΡΝΟΥ» και το όλο θέμα κυριαρχεί στην επικαιρότητα με δημόσιες συζητήσεις, ανακοινώσεις και άρθρα. Ταυτόχρονα προχωρεί στη σύσταση Επιτροπής από ειδικούς επιστήμονες για τη διερεύνηση των τεχνικών προβλημάτων του υδραγωγείου και σύνταξη έκθεσης για τα απαιτούμενα έργα αποκατάστασης και διασφάλισης της υδροδότησης της Πρωτεύουσας.

Επανερχόμαστε στον κεντρικό σκοπό του σημειώματος αυτού που δεν είναι άλλος από την υπενθύμιση του πόσο καθοριστική είναι η συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα στην διαχείριση, αλλά και την πρόληψη των κρίσεων και την πραγμάτωση των εταιρικών στόχων και συνακόλουθα πόσο μεγάλη είναι η ευθύνη των Διοικήσεων, της Πολιτικής Ηγεσίας, αλλά και των εργαζόμενων να διατηρούν αδιάλειπτη και αποτελεσματική την παράδοση εμπειρίας, γνώσης και της μείζονος προσπάθειας, ως πολύτιμη παρακαταθήκη και απόδειξη κοινωνικής ευθύνης.

Εύλογα θα μπορούσε να ρωτήσει κάποιος πόσο ρεαλιστικές είναι αυτές οι προσεγγίσεις σήμερα, όταν το Προσωπικό των ΔΕΚΟ συρρικνώνεται υπερβολικά, η εργασιακή ανασφάλεια απλώνεται παντού, η οικονομική δυσπραγία βαθιάει και οι επιχειρησιακοί μηχανισμοί του Δημοσίου οδηγούνται σε οριακές αντοχές. Η απάντηση πράγματι θα ήταν ιδιαίτερα δύσκολη. Ωστόσο, παρότι οι δανειστές μας και οι ισχυροί της Ευρώπης μας πιέζουν αφόρτα στην κατεύθυνση συχνά «σισύφειων» δημοσιονομικών στόχων, δεν έχουν εξαντληθεί ακόμη τα περιθώρια ψύχραιμων και λιγότερο επώδυνων επιλογών. Η ανάκαμψη-όποτε αυτή ξεκινήσει-από την κρίση, στο ανθρώπινο κεφάλαιο θα βασισθεί κυρίως και στις υγιείς παραγωγικές δυνάμεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Η πάση θυσία άντληση εσόδων από τις δρομολογημένες αποκρατικοποιήσεις θα ήταν ιστορικά βαρύ λάθος να επιτρέψει και την μετάλλαξη των στρατηγικής σημασίας για την Ελληνική Οικονομία και Κοινωνία επιχειρήσεων σε εμπορικές-κερδοσκοπικές εταιρείες ιδιωτικών ή ξένων συμφερότων.

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΞΑΝΘΑΚΗ

Συνταξιούχου Μηχανολόγου Μηχανικού
Πρώην Γενικού Διευθυντή ΕΥΔΑΠ
a.s.xanth@gmail.com

Μία αγκαλιά για το Αιγαίο

πηγή

[15]

Ένας πάροχος υπηρεσιών ύδρευσης/αποχέτευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση δύσκολα θα εύρισκε περιοχή δραστηριοποίησης με μεγαλύτερες αντιξοότητες από τα νησάκια του Αιγαίου.

κούς αγωγούς, ή με διήθηση. Και όταν αυτή η διαδικασία δεν μας δίνει ικανοποιητική παροχέτευση τοποθετούμε και έναν σωληναγωγό ευελπιστώντας ότι δεν θα γίνει αντιληπτός. **Σαν την νοικοκυρά που σπρώχνει τα σκουπίδια κάτω από το χαλί.**

Οι ΔΕΥΑ, η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η Πολιτεία έχουν μια πρόκληση με δύο σκέλη, το πρόβλημα υδροδότησης που θα το λύσουν θέλουν δε θέλουν, όσο και να στοιχίζει, και το πρόβλημα αποχέτευσης, με το οποίο θα ασχοληθούν μόνο όσο χρειάζεται για να αντιμετωπίσουν τις πιέσεις της κοινωνίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συχνά, με όλη την καλή θέληση, απλά δεν περισσεύουν χρήματα για την αποχέτευση και για τον πρόσθετο λόγο ότι οι προσφερόμενες λύσεις στα υδρευτικά προβλήματα δεν είναι φθηνές. Οι λύσεις που καλύπτουν το κριτήριο της αειφορίας είναι μονόδρομος, η υπαλμύρωση δεν βρίσκεται απλά προ των πυλών, σε πολλές περιοχές τις έχει διαβεί κιάλας.

Πολλές φορές θα έχετε ακούσει ότι τα νησιά έχουν προβλήματα ύδρευσης, σπάνια ή ποτέ ότι υπάρχει πρόβλημα ύδρευσης/αποχέτευσης. Η επίλυση του όποιου υδρευτικού προβλήματος είναι όρος επιβίωσης, η αποχέτευση φαινομενικά όχι, γιατί λοιπόν να ασχοληθούμε μαζί της; Τα λύματα πηγαίνουν στο υπέδαφος και από εκεί στη θάλασσα, είτε με φυσι-

Πρέπει λοιπόν να κάνουμε ότι περνά από το χέρι μας για να ελαχιστοποιήσουμε το κόστος διαχείρισης των λυμάτων, όσο πιο πολύ το κατεβάσουμε τόσο περισσότερους «πελάτες» θα προσελκύσουμε.

Τα στοιχεία κόστους είναι έντασης κεφαλαίου αλλά και το κόστος λειτουργίας είναι σημαντικό. Οι μονάδες βιολογικών καθαρισμών έχουν πέρα από τις οικονομοτεχνικές δυσκολίες και διαδικαστικά προβλήματα: **κανείς δεν τις θέλει στην περιοχή του, ισχύει το σύνδρομο NIMBY (Not In My Back Yard).** Ειδικά στην Ελλάδα λίγοι πιστεύουν ότι η Πολιτεία μπορεί να φτιάξει μονάδες που θα λειτουργούν σωστά ενώ εκεί που τις κατασκευάζει ή τις λειτουργεί ιδιώτης ακόμα λιγότεροι πιστεύουν ότι η Πολιτεία τον ελέγχει αποτελεσματικά.

Η πιο πάνω θεώρηση οδηγεί σε ένα

Ίσως δεν είναι μακριά η ημέρα που θα έχουμε σε πραγματικό χρόνο επικαιροποιημένες μετρήσεις της ποιότητας των υδάτων όλων των «ύποπτων» ακτών.

Έτσι η κάθε περιοχή θα εισπράττει τους επισκέπτες που της αξίζει. Όπου λοιπόν οι λύσεις του άρχοντα δεν είναι εφικτές, όλα τώρα και όλα επάνω στο νησί, διατείνομαι ότι εδώ μπορεί να βοηθήσει η Ψυττάλεια και μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά.

πηγή

[16]

γαϊτανάκι χωρίς τέλος, όχι εδώ αλλά αλλού, όχι μια μονάδα αλλά πολλές, όχι πολλές αλλά λίγες, όχι αυτή η τεχνολογία αλλά η άλλη, για να συναινέσουμε σε ετούτο θα μας φτιάξεις και εκείνο. Με κατάληξη να μη γίνεται κανένα έργο και όπου τελικά γίνει κάτι, κατόπιν εορτής, να στοιχίζει πολλαπλάσια από ότι σε άλλες χώρες.

Ίσως δεν είναι μακριά η ημέρα που θα έχουμε σε πραγματικό χρόνο επικαιροποιημένες μετρήσεις της ποιότητας των υδάτων όλων των «ύποπτων» ακτών. **Έτσι η κάθε περιοχή θα εισπράττει τους επισκέπτες που της αξίζει.**

Όπου λοιπόν οι λύσεις του άρχοντα δεν είναι εφικτές, όλα τώρα και όλα επάνω στο νησί, διατείνομαι ότι εδώ μπορεί να βοηθήσει η Ψυττάλεια και μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά. Από χαμηλά η Ψυττάλεια βλέπει Αττική, εκεί κουμπώνουν ο αγωγός προσαγωγής και το караβάκι. Ιδωμένη από ψηλά προσφέρει μια ανοιχτή αγκαλιά προς τον Αργοσαρωνικό και τα κοντινότερα νησάκια του Αιγαίου. **Φέρτε μας ότι έχετε, όσα έχετε, όποτε τα έχετε.** Είτε επειδή δεν έχετε μονάδα βιολογικού καθαρισμού ή επειδή είναι ξεπερασμένης τεχνολογίας, βρίσκεται υπό κατασκευή, σε βλάβη, σε συντήρηση. Η ακόμα επειδή τη διαστασιολογήσατε με βάση τη χειμερινή παραγωγή και δεν μπορεί να παραλάβει την καλοκαιρινή αιχμή.

Πώς θα τα φέρετε; Με ένα караβάκι που περνά και μαζεύει «λουκάνικα», εύκαμπτες πλωτές δεξαμενές. Και το караβάκι δεν θα γυρίσει άδειο, θα φέρει νερό τριτοβάθμιας επεξεργασίας, grey water, περισσότερο από τα λύματα που στείλατε. Νερό – χρυσάφι για δήμαρχους με φαντασία και όρεξη για δουλειά. Θα μπορούσε ακόμα να φέρει αφυδατωμένη λυματολάσπη, απόλυτα κατάλληλη για την παρασκευή εδαφοβελτιωτικού υλικού. Εκτάσεις όπου δεν φυτρώνει τίποτα επειδή τα εδάφη είναι πετρώδη, φτωχά ή βεβαρημένα θα μπορούσαν να αναγεννηθούν.

Αυτά όσον αφορά τους κοντινούς προορισμούς όπου η απόφαση είναι ευκολότερη. **Στους λίγο πιο μακρινούς** θα μπορούσε η μηχανή του πλοίου να δουλεύει με βιοαέριο, από αυτό που παράγεται στην Ψυττάλεια κατά τη διαδικασία κώνευσης των λυμάτων. Τα ίδια τα λύματα σου προσφέρουν καύσιμο για να τα μεταφέρεις. Ακόμα και η αποξηραμένη λυματολάσπη, ένα στερεό καύσιμο πτωχό σε θερμογόνο δύναμη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή ισχύος.

Έτσι απαντώνται και οι αντιρρήσεις του ευαισθητοποιημένου πολίτη που θα σημειώσει ότι το ενεργειακό αποτύπωμα της πρότασης είναι μεγάλο. Ή για να το πούμε με όρους καφενείου στην ένσταση ότι «καίτε ένα σωρό πετρέλαια για να πάτε τσάρκα το σκατό μου».

Αν από το προεκτεθέντα καταλάβετε ότι προτείνω τη μεταφορά των λυμάτων του Καστελόριζου με ατμόπλοιο, φοβάμαι ότι δεν έγινα αρκετά σαφής. Όπου υπάρχουν ή μπορούν να γίνουν δίκτυα αποχέτευσης ή στεγανοί βόθροι, όπου υπάρχει μεγάλη πυκνότητα κατοίκων, έστω και εποχιακή, σε παραθαλάσσιες περιοχές σχετικά κοντά στην Ψυττάλεια **αξίζει να δούμε αν η πρόταση μπορεί να περπατήσει.**

ΞΕΧΕΙΛΙΣΕ Ο ΘΥΜΟΣ ΣΤΗ ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ...

Διάχυτη ήταν η οργή των εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ στη διάρκεια των τριήμερων καταλήψεων του κτιρίου της Λαοδικείας όπου στεγάζεται η Διοίκηση της Εταιρείας. Η συνεχής κινητικότητα έκφραζε την αγανάκτηση όλων αυτών που συμμετείχαν σε έναν ενεργό προβληματισμό για όλα αυτά που συμβαίνουν στη χώρα μας και που αμφισβητούν την ποιότητα της ίδιας τους της ζωής αλλά και των οικογενειών τους.

Το ερέθισμα των καταλήψεων έδωσε το Πολυνομοσχέδιο – σκούπα που με απαίτηση των δανειστών μας, η Κυβέρνηση προωθεί συνθλίβοντας μισθολογικά διάφορες κατηγορίες εργαζομένων.

Σ' αυτές ανήκουν και οι εργαζόμενοι των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Εταιρειών, όπως η ΕΥΔΑΠ, οι οποίες καλούνται να εφαρμόσουν το ενιαίο μισθολόγιο του Δημοσίου με ότι αυτό συνεπάγεται για τους μισθούς των εργαζομένων.

Χαρακτηριστική είναι η ρύθμιση που εντάχθηκε την τελευταία στιγμή στο Πολυνομοσχέδιο και αναφέρει ότι το μέσο κατά κεφαλή κόστος των πάσης φύσεως αποδοχών, επιδομάτων, αποζημιώσεων και αμοιβών απαγορεύεται να υπερβαίνει μηνιαίως τα χίλια εννιακόσια ευρώ.

Ο συνδυασμός που προκύπτει από την απειλή της ιδιωτικοποίησης, από την απειλή κατάργησης των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και από την απειλή για την εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου του Δημοσίου, **πυροδότησε την αντίδραση όλων αυτών που δυναμικά συμμετείχαν στις καταλήψεις προειδοποιώντας για τη συνέχιση**

του αγώνα μέχρις ότου οι κυβερνώντες αντιληφθούν ότι δεν μπορούν να αλλοιώσουν εύκολα τον Δημόσιο και Κοινωνικό χαρακτήρα της ΕΥΔΑΠ και να απομυζήσουν από τον ιδρώτα των εργαζομένων της την υπεραξία της δουλειάς τους.

Και όλα αυτά για να υποτιμηθεί η αξία της εργασιακής τους δυνατότητας και αποτελεσματικότητας στη διαχείριση του κύκλου του νερού στην Αττική και όχι μόνο.

Οι διαβουλεύσεις της Διοίκησης της Εταιρείας με τους συναρμόδιους Υπουργούς και η οργή των εργαζομένων φαίνεται ότι έδρασαν καθοριστικά στην απόσυρση της επίμαχης ρύθμισης και σήμερα ομιλούν για συμπίεση των μισθών στο επίπεδο του 35% για τη διετία 2009-2011.

Ο αγώνας είναι μακρύς μέχρι τη δικαίωση. Άλλωστε μπροστά μας ογκώνεται το φάντασμα της ιδιωτικοποίησης.

Ας γρηγορήσουμε...

πηγή

[17]

Για μια γουλιά νερό

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΛΙΒΕΛΑΚΗ

Δημοσιογράφου και Λογοτέχνη

Η πρωτόφαντη οικονομική καταίγιδα που πλήττει ανελέητα την Ελλάδα και τους Έλληνες πολίτες, κυρίως, τους μη προνομιούχους, δεν είναι μόνον απότοκος κάποιων λαθεμένων ή κακών χειρισμών των κυβερνώντων, ιδίως, τα δύο τελευταία χρόνια. **Τεράστια ευθύνη** έχουν πρώτα απ' όλα οι **"Εταίροι"** μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και οι **ιθύνοντες** της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των παγκόσμιων τοκογύφων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Ένα άλλο **σοβαρό λάθος** που θα μπορούσε κάθε αντικειμενικός αναλυτής να χρεώσει στους κυβερνώντες είναι ότι **"εμπιστεύθηκαν"** – «ψυχή τε και σώματι!» – **όλον αυτό τον "εσμόν"** των **εκμεταλλευτών, ψευτών και τοκογύφων**, οι οποίοι έχουν επιπέσει **ως λυσσασμένες ύαινες** ενάντια στον **οργισμένο, απατημένο και πάσχοντα ελληνικό λαό**.

Το βλέπουμε **έντρομοι** αυτό το μακάβριο έργο των **μακελάρηδων** της Ευρωζώνης και των διεθνών τοκογύφων να έχουν τοποθετήσει την Πατρίδα μας **στην κλίνη του Προκρούστη** και να την κατακρεουργούν **ως "πειραματόζωο"**, υπό τα αινιγματικά βλέμματα – δυστυχώς – των συναρμοδίων υπουργών μας. Το εκπληκτικό είναι τούτο: Όσα και ό,τι διέταξαν τους κυβερνώντες μας εκείνοι το πράττουν πειθαρχικά, αλλά... Αλλά, **οι "μάγοι"** – **αξιωματούχοι** της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου **διέπραξαν ολέθριες γκάφες** και τα σπασμένα τα πληρώνει η χώρα μας και ο λαός μας.

Κι όμως: Σε ηγετικό πολιτικό επίπεδο **δεν τους στείλαμε στο διάολο** ως δολιοφθορείς και καιροσκόπους της εθνικής μας υπόστασης, του οικονομικού και κοινωνικού ιστού της Ελλάδας. Διότι με δικές τους **"περισπούδαστες εντολές"** **καταστρέφεται** ο τόπος μας και πληθαίνουν οι πεινασμένοι κι άνεργοι Έλληνες. Κι όλα αυτά δεν είναι τυχαία, **αλλά σχεδιασμένα**: Να **"κινεζοποιήσουν"** τους **Έλληνες εργαζόμενους** και μάλιστα χωρίς κανένα εργατικό δικαίωμα, **να απαξιώσουν όλους τους κρατικούς οργανισμούς και εταιρείες** – όπως η **ΕΥΔΑΠ**, η **ΔΕΗ** κ.ά. – να τους εξαγοράσουν «αντί πινακίου φακής» και επιπρόσθετα να βάλουν και στο χέρι κοψοχρονιά τον ορυκτό μας πλούτο και όχι μόνο. Πρόκειται για σχεδιασμούς της **«οικονομικής ατμομηχανής»** της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή της Γερμανίας, ώστε όλοι εμείς απλοί πολίτες να νιώσουμε με τρόπο ότι **«Οι Γερμανοί ξανάρχονται»!**

Είναι αλήθεια ότι ως Έλληνες πολίτες έχουμε συκοφαντηθεί κατάφωρα από επίσημους κι ανεπίσημους ανθρώπους της **Γερμανίας**: ότι είμαστε "τεμπέληδες", ότι "πληρωνόμαστε" με παχυλές αμοιβές, ότι είναι "σουλτανικές" οι συντάξεις μας, ότι είμαστε, τέλος, "ασυνεισίδες" στις υποχρεώσεις μας **και ένα σωρό άλλα ψεύδη, ανερμάτιστες κατηγορίες κι αθλιότητες**, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας. Κι ας ξέρουν άριστα οι ιθύνοντες της Γερμανίας και προσωπικά η Καγκελάρια κ. Μέρκελ ότι, απέναντι στην Ελλάδα βρίσκονται εξαιρετικά «εκτεθειμένοι», εδώ και εξήντα έξι έτη. Κι αυτό, διότι ακόμα η Γερμανία **δεν έχει πληρώσει προς τη χώρα μας τις λεγόμενες «Γερμανικές Οφειλές»**, ύψους σήμερα **πάνω από 200 δισεκατομμύρια ευρώ!** Και μόνον με αυτά τα χρή-

«Χρέος μας στους κακούς να μην υποχωρούμε μα ν' αντιδρούμε, γιατί διαφορετικά, χωρίς να το αντιληφθούμε, κάνουμε τη ζωή μας άνω-κάτω»

(Μένανδρος ο Αθηναίος, 342-291 π.Χ., ποιητής)

Ο ΜΟΝΟΣ ΔΡΟΜΟΣ:

ματα **δεν θα χρώσταγε η Ελλάς ούτε ένα €** και προπαντός η ζωή των Ελλήνων δεν θα είχε διαταραχθεί με την επερχόμενη οικονομική καταστροφή με ό,τι συνεπάγεται γι' αυτή ταύτη την υπόσταση του Ελληνικού Έθνους. Και το πιο σπουδαίο: **Ειδικά μόνον στην Ελλάδα χρωστάει αποζημιώσεις** από τις καταστροφές που προξένησαν στον τόπο μας τα γερμανικά χιτλερικά στρατεύματα κατοχής.

Έχουν δρομολογηθεί ραγδαίες πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις τόσο **στο εσωτερικό** όσο και **στο εξωτερικό**. Τα συμπεράσματα των Ευρωπαίων "Εταίρων" μας από τα "πειράματα" σε βάρος της Ελλάδας και του λαού εκτιμώνται ως... "θετικά" (!) και αγκαλιάζουν ήδη την Ιταλία και τη Γαλλία. Κάτι που επιδίωκε, κυρίως, από την εποχή του Αδόλφου **Χίτλερ** (1889-1945) και επιδιώκει σήμερα η Γερμανία με την Καγκελάρια κ. Άγκελα **Μέρκελ** για να επιτύχει την απόλυτη ηγεμονία της στην Ευρωζώνη και γενικότερα στην Ευρώπη. Και στο βαθμό που οι λαοί της Ευρώπης – και κυρίως οι Έλληνες πολίτες – **θα καθίσουν στ' "αβγά" τους και στον "καναπέ" τους**, τότε έχουν φορέσει οι ίδιοι στα χέρια τους **γερμανικές χειροπέδες!**

Ο Νομπελίστας ποιητής μας Γιώργος Σεφέρης (1900-1971) αναφέρεται με το δικό του τρόπο στην επιβαλλόμενη αντίσταση των Ελλήνων πολιτών:

πηγή

[18]

Η ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ!

«Κι εγώ πονώ κι εσείς πονείτε/ μα δε φωνάζουμε και μήτε/ καν ψιθυρίζουμε, γιατί η μηχανή είναι βιαστική/ στη φρίκη και στην καταφρόνια / στο θάνατο και στη ζωή, το σπίτι γέμισε τριζόνια».

Αλλά και ο ποιητής **Τάσος Λειβαδίτης (1921-1988)** δείχνει το δρόμο της αταλά-νευτης αντίστασης του ελληνικού λαού ενάντια σε κάθε έναν που επιβουλεύεται την ακεραιότητα της Πατρίδας μας και τα αληθινά συμφέροντα του λαού:

*«Πιστεύω σε σας που κρατάτε ψηλά τις σημαίες και προχωρά-
τε/ μες στον ενάντιο άνεμο,/ πιστεύω και σε σένα που σηκώνεις σα
σημαία την καρδιά σου,/ και προχωράς μες στο ενάντιο πλήθος».*

Η αληθινή, όμως, αντίσταση σε όλα αυτά τα φαινόμενα σήψης και ευτέλειας και προ παντός απέναντι σε όλα τα άδικα κι αντιδημοκρατικά μέτρα που αναστατώνουν και εξοθλιώνουν τη ζωή μας δεν γίνεται από "αδιάφορους" και "ουδέτε-ρους" πολίτες ή εκείνους που προτιμούν τον "καναπέ" και "παραιτούνται" από το αναφαίρετο δικαίωμά τους να ψηφίζουν. Π' αυτούς, λοιπόν, τους αδιάφορους υπάρχουν σκληρές απόψεις Ελλήνων φιλοσόφων και ποιητών:

Ο Σόλων ο Αθηναίος (639-559 π.Χ.), νομοθέτης, πολιτικός, ποιητής και φιλόσο-φος, σύμφωνα με τον Γουίλ Ντιράντ (1885-1981), Αμερικανό φιλόσοφο και ιστο-ρικό συγγραφέα (*«Παγκόσμιος Ιστορία του Πολιτισμού»*, τόμος Β', σελ. 132):

*«Εθέσπισεν ότι όσοι παρέμεναν ουδέτεροι εις τας στάσεις (ανταρσίας)
θα έχαναν τα πολιτικά των δικαιώματα, διότι επίστευεν ότι η αδιαφο-
ρία του κοινού είναι καταστροφή της Πολιτείας».*

Ο Περικλής ο Αθηναίος (490-429 π.Χ.), πολιτικός, στον «Επιτάφιό» του είχε πει ανάμεσα στα άλλα και τα εξής:

*«Αυτός που δε συμμετέχει στα κοινά δεν είναι σώφρων, αλλά άχρη-
στος».*

Ο Ρήγας Βελεστινλής – Φεραίος (1757-1798) στον «**Θούριό**» του («**Ρή-σεις**»), προειδοποιεί ότι, όταν η πα-τρίδα ξεσκλαβωθεί, ιδού τι πρέπει να κάνει ο λαός αν αυτοί που θα τον κυ-βερνάνε, τον προδώσουν:

*«Όταν η διοίκησης βιάζη, αθετή,
καταφρονή τα δίκαια του λαού
και δεν εισακούη τα παράπονά
του, το να κάμη ο λαός ή κάθε
μέρος του λαού επανάστασιν,
να αρπάξη τα άρματα και να τι-
μωρή τους τυράννους του, είναι
το πλέον ιερόν από όλα τα δί-
καιά του και το πλέον απαραί-
τητον από όλα τα χρέη του».*

Ο Κωστής Παλαμάς (1857-1943), Εθνικός μας Ποιητής, αναφέρει σ' ένα του ποίημα:

*«Ανάξιος όποιος ξάφνου
Ακούει το προσκλητήριο των
Καιρών,
Να το φυσάει ή να το κρούει,
σάλπιγγα ή τύμπανο,
Το ακούει, δεν λέει... παρών».*

- Με απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ ενέκρινε τη σύναψη συμβάσεων με τις κάτωθι Μονάδες Τεχνητού Νεφρού: Νεφρολογικό Κέντρο Σαρωνικού, Μεσογειακό Κέντρο Διακοπών Αιμοκάθαρσης, Νεφροϊατρική. Παράλληλα εγκρίθηκε η σύναψη συμβάσεων με τις κάτωθι ιδιωτικές κλινικές: Ιδιωτική Κλινική Αγία Ειρήνη, Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ο κ. Αντώνης Λάζος, καταναλωτής της ΕΥΔΑΠ σε επιστολή που απέστειλε στη Διεύθυνση Εξυπηρέτηση Πελατών, αναφέρει:

«Θα ήθελα να ευχαριστήσω το συνεργείο της ΕΥΔΑΠ που ήρθε στο σπίτι μου μετά από τηλεφώνημά μου προκειμένου να αποφράξουν την αποχέτευση που είχε πρόβλημα. Μου έκανε εντύπωση ο επαγγελματικός τους και η ευγένειά τους καθώς επίσης ο άριστος εξοπλισμός που διαθέτει η ΕΥΔΑΠ. Επειδή λοιπόν σ' αυτήν τη χώρα είμαστε όλο παράπονα, εγώ θα ήθελα να πω ένα ευχαριστώ σ' αυτούς τους εργαζόμενους και στην ΕΥΔΑΠ».

πηγή

[20]

Αυτοί που μας αφήνουν...

Έφυγε ακόμα ένας αγαπητός απόμαχος της εργασίας της ΕΥΔΑΠ κτυπημένος από την επάρατη νόσο. Ο **Δημήτρης Σελίμης** άφησε το στίγμα του στην εταιρική του διαδρομή ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης – εκπρόσωπος των εργαζομένων – ως Διευθυντής Προμηθειών, Διοικητικού, Εκπαίδευσης κλπ. Υπήρξε πάντα χαμηλών τόνων, άνθρωπος κοινωνικός και ευγενής, φίλος των Δημοσίων Σχέσεων και πιστός αναγνώστης της «Πηγής» μέχρι τις τελευταίες μέρες του. Πάντα με σεβασμό ακούγαμε τις κριτικές του παρατηρήσεις και ενίοτε μας εντυπωσίαζε η μορφωτική του επάρκεια σε ιστορικά, λογοτεχνικά ή φιλοσοφικά πεδία. Ελάχιστοι από τους μαθητές του τον τίμησαν με την παρουσία τους την ύστατη στιγμή του αποχαιρετισμού και αυτό μας θυμίζει τη ρήση: «ουδείς αγνωμονέστερος του ευεργετηθέντος». Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει...

Γ. ΖΟΥΡΙΔΗΣ

Ένα γεροδεμένο παλικάρι, ο **Γιώργος Μπελεγράτης**, έφυγε σε πρώιμη ηλικία αφήνοντας δυσαναπλήρωτο κενό στην οικογένειά του και στους συναδέλφους της ΕΥΔΑΠ. Ο Γιώργος αντάμωσε τον θάνατο επωχούμενος το αγαπημένο του δίκυκλο και έφυγε «τρέχοντας» για την ουράνια γαλήνη. Η απουσία του θα είναι αισθητή στο Υδρονομείο Ηρακλείου και στην κάθε λειτουργική μονάδα του δικτύου ύδρευσης στις οποίες και εργάστηκε...

Γ. ΖΟΥΡΙΔΗΣ

2-2:

Η ισοπαλία... επετεύχθη!

Τη δεκαετία του 1980 για πρώτη φορά το Συνδικαλιστικό Κίνημα έβαλε τον προβληματισμό για την ενοποίηση των Σωματείων στην ΕΥ-ΔΑΠ. Ομόφωνη και η απόφαση Συνεδρίου της Ομοσπονδίας Εργαζομένων τη δεκαετία του 1990. Προφανής η βούληση του Κινήματος για την εξουδετέρωση των όποιων συντεχνιακών συμφερόντων διασπούσαν την ενότητά του. Ευδιάκριτη η επιθυμία του Κινήματος να συρρικνώσει τα προνόμια που δίνει - σε δεκάδες συνδικαλιστές των Διοικητικών Συμβουλίων των Σωματείων - ο εργατικός Νόμος προστασίας των Συνδικαλιστών από τις όποιες ανάληπτες αντεργατικές πολιτικές των όποιων αντιδραστικών Κυβερνήσεων μιας άλλης εποχής.

Τα χρόνια πέρασαν και κανείς δεν έγινε μπροστάρης στην εφαρμογή μιας τέτοιας απόφασης. Φαίνεται ότι η θεωρητική αναζήτηση συγκρούεται με την κατεστημένη λογική της καθημερινότητας. **Και αυτή εκφράστηκε πρόσφατα στην πιο ακραία της μορφή.**

Έμαθα ότι το Σωματείο Επιστημόνων της ΕΥΔΑΠ κάλεσε σε έκτακτη Γενική Συνέλευση - παρουσία του Προέδρου της Ομοσπονδίας - τα μέλη του για να τα πληροφορήσει για την έκτακτη οικονομική συγκυρία (καλά μέχρις εδώ) και παράλληλα «πλάσαρε» την αντίθεσή του στις φήμες που έλεγαν ότι ο Διευθύνων Σύμβουλος, τη αποχωρήσει του Γενικού Διευθυντή κ. Κραμποκούκη (ο οποίος αφού προσέφερε τις υπηρεσίες του στην ΕΥΔΑΠ εκλήθη να βοηθήσει στη λειτουργική ανάκαμψη του Νοσοκομείου στο Αγρίνιο) **θα τοποθετήσει Μηχανικό στη χρεώουσα θέση!**

Φαίνεται «θόλωσαν» οι δελφίνοι και σκέφτηκαν να βγάλουν από το χρονοντούλαπο την ιστορική αλλά έντονα αναχρονιστική αντίθεση μεταξύ Διοικητικοοικονομικών και Μηχανικών. Παρέσυραν τη Συνέλευση και τον κ. Δημούδη σε προτάσεις τριτοκοσμικές, όπως να παραιτηθούν όλοι οι Διευθυντές και οι Προϊστάμενοι της κατηγορίας Δ.Ο. ως ένδειξη διαμαρτυρίας στις όποιες υποθετικές προθέσεις της Διοίκησης. Δίκην προθέσεως παράγονται... θέσεις!

Σε μια εποχή που η μνημονιακή πολιτική συνθλίβει το έθνος και το λαό, στην ΕΥΔΑΠ η ικανότητα των στελεχών «μετριέται» από την ειδικότητά τους! Και η θέση του Γενικού «φαντάζει» ως λάφυρο για τις συντεχνίες...

Προτού πάθω ιδεολογική παράκρουση από αυτά που ακούω και βλέπω στην Εταιρεία αυτή (και αφού ευχηθώ καλή επιτυχία στο φίλο και ενίοτε συντάκτη της Πηγής νέο Γενικό κ. Κατεινά) δικαιούμαι να αναφωνήσω: «Ο Γενικός Διευθυντής Διοικητικού, Οργάνωσης και Ανθρωπίνων Πόρων - θεέ μου τι βαρύγδουπος τίτλος! - **οφείλει να επιβάλει τάξη και εργασιακή πειθαρχία** στην Εταιρεία που μαστίζεται εδώ και

χρόνια από ένα πελατιακό καθεστώς που αλλοίωσε τις συνειδήσεις των εργαζομένων και έκτρωσε πλήθος εξ αυτών από την παραγωγική διαδικασία. Όλοι αυτοί σήμερα κινούνται νωχελικά ή καλύτερα προκλητικά περίξ όλων των υπολοίπων που καθημερινά δίνουν αγώνα επιβίωσης της Επιχείρησης. Και που ευτυχώς είναι οι περισσότεροι!» **Διαφορετικά αν ο νέος Γενικός ακολουθήσει την πρακτική των προγενέστερων προτείνω να καταργηθεί η αρμοδιότητά του και ως εκ τούτου η θέση του. Έλεος πια...**

Σε ότι αφορά την αριθμητική ισορροπία των Γενικών οφείλω να παρατηρήσω ότι οι φονταμενταλιστές θα πρέπει να επιχαιρούν για την τιτάνια νίκη τους! Το αποτέλεσμα είναι πλέον ισόπαλο στο 2 - 2. Δύο Μηχανικοί και δύο Διοικητικοοικονομικοί. **Εύγε!**

Γ. ΖΟΥΡΙΔΗΣ

πηγή
[21]

ΣΦΗΝΑ

Σύγχρονοι Ρομπιέν

Οι Ρομπιέν της ΔΕΗ είναι πια γεγονός!
Η κρατική ασοδοσία σε συνδυασμό με την υπόδουλη συμπεριφορά της μεγαλύτερης βιομηχανίας της χώρας βρήκαν τον μάστορά τους. Αγνώστου ταυτότητας ακτιβιστές στη Βέροια – που δεν πρωτοστατεί για πρώτη φορά – όταν διαπιστώσουν ότι το ανάληπτο κράτος μαζί με τον ανάληπτο βραχίονα της ΔΕΗ σπεύδουν και κόβουν το ρεύμα σε ανήμπορους ανθρώπους, τότε κι αυτοί σαν φαντάσματα νυχτερινά, σπεύδουν και το ξανασυνδέουν!
Εύγε, η λαϊκή άμυνα είναι ανυπέρβλητη.

Χ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

πηγή

[22]

DO NOT BE ANOTHER BRICK
IN THE WALL

ΘΑ ΜΑΘΟΥΝ ΤΗ... ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥΣ!

«Σχολικά βιβλία... στην μαύρη αγορά με εκκλήσεις και απειλές στους γονείς – μαθητές να γυρίσουν στα σχολεία». Σε όλα τα κοινωνικά μέτωπα η κυβερνητική κι όχι μόνο προσπάθεια είναι να μαντρώσουν τους αντιδρώντες σε δήθεν διαλόγους στους οποίους χορηγούνται ισχυρές δόσεις αποβλάκωσης και ευπείθειας. Όμως στους δρόμους και στις πλατείες οι γονείς και οι μαθητές μπορεί να μη μάθουν φέτος γράμματα **αλλά θα μάθουν τη δύναμή τους!** Και με αυτήν θα κερδίσουν καλύτερη παιδεία και θα μάθουν καλύτερα γράμματα με ένα χρόνο καθυστέρηση.

Στο δίλημμα: κατ' επίφαση παιδεία τώρα ή παιδεία του χρόνου; Η απάντηση είναι του χρόνου!

Χ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι απεργίες στην καθημερινότητά μας...

Σε μια εποχή που η οικονομική αβεβαιότητα για το αύριο έχει πανικοβάλλει – δυστυχώς – τους πολίτες, κάθε ευρώ που χάνεται έχει την αξία του. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ χρειάζεται ψυχραιμία στη λήψη των αποφάσεων για την μέθοδο του αγώνα.

Κανείς δεν αμφισβητεί ότι η ύψιστη μορφή αγώνα ενάντια στην οικονομική πολιτική μιας «θολωμένης» Κυβέρνησης είναι η απεργία. Έχω κατά το παρελθόν γράψει ότι μια απεργία έπεται της ανοδικής και καθοδικής σχέσης εμπιστοσύνης που πρέπει να αναπτύσσεται στο χωροχρόνο μεταξύ των συνδικαλιστικών ηγεσιών και των εργαζομένων. **Αυτή η σχέση είναι αναγκαία** γιατί διαμορφώνει το ιδεολογικό πλαίσιο του αγώνα, ενισχύει το αίσθημα του δικαίου, «ριζώνει» την έννοια της εταιρικής κουλτούρας, αποκαλύπτει τις όποιες αγκυλώσεις του ραγιαδισμού, του κοτσαμπασισμού, των κατώτερων ενστίκτων όλων μας. Εν ολίγοις αυτή η σχέση διαπαιδαγώγησης σφυρηλατεί ισχυρές συνειδήσεις, δημιουργεί ανιδιοτελή υποκείμενα του αγώνα.

Μια άλλη σημαντική παράμετρος είναι **ο χρόνος προκήρυξης** μιας απεργίας. Αυτή είναι αποτελεσματική όταν προηγείται των γεγονότων και της τελικής διαμόρφωσης των όποιων δεδομένων και δεν έπεται αυτών. Ισχύει δηλαδή η λαϊκή ρήση: «*Των φρονίμων τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν*». Γι' αυτό και οι απεργίες κατά περιόδους συσπειρώνουν τόσο χαμηλό ποσοστό εργαζομένων κάνοντας τις

κατεστημένες ηγεσίες να μοιάζουν με φούσκες του Χρηματιστηρίου της χώρας αυτής.

Βεβαίως σε περιόδους κρίσης θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και **η υποκειμενική αντίδραση** του εργαζόμενου στην απώλεια του μεροκάματου. Λαϊκισμοί του τύπου: «*Καλύτερα να χάσεις κάποια μεροκάματα παρά την ίδια σου τη ζωή*» δεν αγγίζουν πια κανέναν μιας και όλοι αξιολογούν τις προαναφερόμενες παραμέτρους.

Τα ελλείμματα του παρελθόντος έχουν απογοτεύσει τους εργαζόμενους. Γι' αυτό και η κατάληψη του κτιρίου της Λαοδικείας, ως μια σχετική ανώδυνη – για τα οικονομικά του εργαζόμενου – επιλογή συσπείρωσε μεγάλο τμήμα των εργαζομένων.

Διερωτώμαι μήπως είναι **πιο έντιμο** και αποτελεσματικό να ενισχύσουμε την έννοια μιας ολιγόωρης συμμετοχής μας **σε μια στοχευμένη πορεία** και λιγότερο την ίδια την έννοια της ολόημερης απεργίας που είναι και η δύσκολη – οικονομικά αλλά και συνειδησιακά – επιλογή; Σε μια στοχευμένη πορεία που δεν θα αναστατώνει την πόλη των Αθηνών, που θα αποδεικνύει στην πράξη τον σεβασμό μας στη δημοκρατική και εργασιακή λειτουργία της πόλης και ως εκ τούτου θα ενισχύει το αίσθημα αλληλεγγύης των πολιτών προς τους εργαζόμενους και την ΕΥΔΑΠ.

Προσωπικά δεν έχω κατασταλάξει. Δεν γνωρίζω καν αν αυτοί που προκηρύσσουν με τόση ευκολία τις απεργίες ενδιαφέρονται πραγματικά για το δικό μου ή για το δικό τους καλό....

Γ. ΖΟΥΡΙΑΔΗΣ

Πίνοντας ένα ποτό στην Αριστοτέλους...

Η Θεσσαλονίκη μοιάζει πολιορκημένη πόλη. Είναι η μέρα των εγκαινίων της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης και χιλιάδες αστυνομικοί με ασφυξιόγones μάσκες και προστατευτικές ασπίδες προσπαθούν να επαναφέρουν στην τάξη μια πόλη που σπαράζεται από πλήθος ταραχοποιών στοιχείων που εκσφενδονίζουν διάφορα αντικείμενα από πέτρες, σπασμένα μάρμαρα, βόμβες μολότοφ και ότι άλλο βρεθεί μπροστά τους ενάντια στις δυνάμεις καταστολής. Πριν λίγο ολοκληρώθηκε η μεγαλειώδης πορεία των εργαζομένων ενάντια στην πολιτική λιτότητας και αφελθνισμού των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας. Όλοι εμείς που καλύπτουμε – σε διατεταγμένη υπηρεσία – τις ανάγκες προβολής της ΕΥΔΑΠ στην έκθεση – μετά τη λήξη της βραδινής βάρδιας – παρακολουθούμε έκθαμβοι τις οδομαχίες μεταξύ των ΜΑΤ και της ταραχοποιών από τα μπαλκόνια του ξενοδοχείου ABC όπου διαμένουμε. Πυροσβεστικά οχήματα σβήνουν τις διάφορες εστίες φωτιάς που ξεπηδούν πέριξ της πλατείας Συντριβανίου και τα δακρυγόνα τσούζουν μάτια και λαιμό σε όποιον βρίσκεται σε ακτίνα χιλιόμετρο από τα γεγονότα.

Η ηρεμία επικρατεί μετά από δύο περίπου ώρες και μαζί με την παρέα μου κατευθυνόμαστε προς την καρδιά της πόλης μετρώντας τις απώλειες και τις καταστροφές. Κάπου στην Αριστοτέλους συναντάμε μια ομάδα φίλων συνδικαλιστών που απολαμβάνουν το ποτό τους μετά την ειρηνική πορεία των εργαζομένων, ίσως για να γλυκάνουν τους ουρανίσκους τους από την «πίκρα» των δακρυγόνων. Μόλις με αντικρίζουν με χαιρετούν φιλικά και κάποιος από την παρέα αναφωνεί ειρωνικά: «Τι πουλήσαμε σήμερα κύριε Διευθυντά;» Αντιλαμβάνομαι το δόλο της ερώτησης και αυθόρμητα του απαντώ: «Πουλήσαμε το κύρος, την ισχύ, την ιστορία και τις αναπτυξιακές προοπτικές της Επιχείρησής!» Χαμογελά πικρόχολα και ρωτά: «Δηλαδή θεωρείτε αναγκαία την παρουσία της ΕΥΔΑΠ σε μια δαπανηρή εμπορική έκθεση όπως η ΔΕΘ;» «Απολύτως» ανταπαντώ και παραγγέλω το ποτό μου.

Αργότερα, επιστρέφοντας στο ξενοδοχείο, διερωτώμαι για μια ακόμη φορά γιατί δυσκολεύονται τόσο πολύ κάποιοι συνάδελφοι να κατανοήσουν τη βαρύτητα που έχει η επικοινωνία στη διακλάδωση της Επιχείρησής με την κοινωνία των πολιτών, με το εμπορικό και τεχνολογικό γίγνεσθαι της χώρας αυτής. Δεν καταλαβαίνουν το αυτονόητο! **Ότι δηλαδή ο μονοπωλιακός, δημόσιος και κοινωνικός χαρακτήρας της Εταιρείας ενισχύεται εκθετικά στη συνείδηση των πολιτών μέσα από την προβολή της ιστορικής προσφοράς της στο επίπεδο του ολοκληρωμένου κύκλου του νερού!** Δίνοντας υγιεινό και φτηνό νερό και διασφαλίζοντας συνθήκες ασφάλειας τόσο για τους καταναλωτές μας όσο και για το περιβάλλον και ειδικότερα τους υδατικούς αποδέκτες.

Η εταιρική μας παρουσία υπενθυμίζει τη δημιουργική μας δύναμη που μπορεί να συμπαρασύρει στην ανάπτυξη το σύνολο των δομών που ασχολούνται με τη διαχείριση των υδατικών πόρων ανά την επικράτεια.

Το να μιλάς λοιπόν για σπατάλη στην εταιρική επικοινωνία αποτελεί έκφραση λαϊκισμού μια και «επιτίθεσαι» σε μια διαφανή δομή με έργο μετρήσιμο και ελέγξιμο εταιρικά και κοινωνικά. **Μια Εταιρεία οφείλει να δαπανά τα αναγκαία χρήματα για την προβολή της ταυτότητάς της και την επιχειρησιακή αναπα-**

γωγή της δημιουργώντας συνεχώς νέες κοινωνικές και οικονομικές συμμαχίες. **Η θέση ότι η ΕΥΔΑΠ δεν έχει ανταγωνιστές και το προϊόν είναι μονοπωλιακό, είναι αναχρονιστική και αντιαναπτυξιακή** και προσωπικά με αφήνει παντελώς αδιάφορο. Και όσο περνάει από το χέρι μου, δεν θα επιτρέψω να ξαναγυρίσει η επικοινωνία στην «κατάντια» που παρέλαβα το 1993.

Δηλαδή στο τίποτα!

Αν λοιπόν κάποιοι κακόπιστοι αναχρονιστές έχουν τα «κότσια», αντί να προκαλούν για τις «διογκωμένες» επικοινωνιακές δαπάνες, ας βυθίσουν το μαχαίρι στις εταιρικές δαπάνες για τις εργολαβίες, για τις προμήθειες, ας αποκαλύψουν ονομαστικά τη διαπλοκή και τη διαφθορά που διαχρονικά πληγώνει την αξιοπιστία και την αξιοπρέπειά μας. Ας αναπτύξουν επιτέλους σύγχρονους προβληματισμούς για να μειωθεί το συνολικό λειτουργικό κόστος της Επιχείρησής, ας διαμαρτυρηθούν για τη χαμηλή παραγωγικότητα κάποιων κακότροπων συναδέλφων, ας ονοματίσουν τις άστοχες επενδύσεις, ας καταγγείλουν τα όποια πελατειακά συστήματα δημιουργεί το πολιτικό κατεστημένο στη χώρα αυτή αλλά και στην Επιχείρησή μας. **Διαφορετικά εύκολα μπορεί να κατηγορηθούν ότι αποτελούν διαλεκτική συνιστώσα του ίδιου κατεστημένου.** Η θέση ότι «για όλα φταίει η Διοίκηση» είναι ξεπερασμένη. Φταίμε και εμείς που σιωπούμε στα όποια ατοπήματά της. **Διαχρονικά!**

Όλα τα υπόλοιπα είναι – τουλάχιστον για μένα – τσάμπα μαγκιές!!!

Γ. ΖΟΥΡΙΔΗΣ

Στο ίδιο έργο θεατές...

Το έργο το ζήσαμε το 1999 όταν ένας στόλος οχημάτων της ΕΥΔΑΠ όδευε προς Θεσσαλονίκη για να καλύψει τις ανάγκες επικοινωνίας της Εταιρείας στην κλαδική έκθεση της Heleco, του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Δύο πουλμανάκια και ένα τζιπ KIA μας «έμειναν» στο δρόμο και χρειάστηκε η παρέμβαση της EXPRESS Service για να φθάσουμε στον προορισμό μας. Ευτυχώς τα φορτηγά που μετέφεραν τις δομές του αυτοκατασκευαζόμενου περιπτέρου μας έφθασαν εμπρόθεσμα και έτσι αποφύγαμε τον διασυρμό.

Στην πορεία του χρόνου όλος ο μηχανοκίνητος στόλος της Επιχείρησης υπέστη μια υπερβολική γήρανση, ακολουθώντας ίσως τη γήρανση του Προσωπικού. Με τη διαφορά ότι οι άνθρωποι συνταξιοδοτούνται σταδιακά σε αντιδιαστολή με τον στόλο που «ασθμαίνοντας» καλύπτει ακόμα τις λειτουργικές μας ανάγκες «αλλοιώνοντας» το εταιρικό μας προφίλ.

Παράδειγμα: Στη φετινή έκθεση της Θεσσαλονίκης η ΕΥΔΑΠ πήρε το βραβείο καλύτερης εταιρικής παρουσίας μαζί με την ΕΥΑΘ. Όμως το πουλμανάκι που μας διέθεσαν (άρτι συντηρημένο από την Citroen) δεν μας τίμησε καταλλήλως!

Στην εθνική οδό «κρέμασε» ο προφυλακτήρας του τον οποίο με επιμέλεια «έδεσε» με σχοινί ο πολυεκπαιδευμένος συνεργάτης

μας **κ. Φουρνιώτης** και έτσι «κραδάζοντας» έφθασε στη Θεσσαλονίκη. Την τρίτη ημέρα ένα κολεκτέρ τροφοδοσίας άρχισε να «χάνει» καύσιμο αναδύοντας επικίνδυνες οσμές στην καμπίνα επιβατών και δημιουργώντας υποψίες «ανάφλεξης». Το φορτώσαμε άρον – άρον και το μεταφέραμε για επισκευή. Την έβδομη ημέρα το φορτηγάκι «έμεινε» εντός του χώρου της έκθεσης, εκθέτοντάς μας παράλληλα στα μάτια των επισκεπτών. Χρειάστηκε καινούρια μπαταρία για να το απομακρύνουμε. Δεν ξέρω τι άλλο έπρεπε να μας συμβεί για να αναφωνήσω: «*Κατάντια!*» Και να φανταστεί κανείς ότι ο φίλος μου ο Μανώλης μου έδωσε ένα από τα καλύτερα οχήματα της Εταιρείας. Αρνούμαι να φανταστώ τι θα μας συνέβαινε με τα υπόλοιπα!

Γ. ΖΟΥΡΙΑΔΗΣ

πηγή

[25]

Δεν φτάνει που τα εταιρικά μας οχήματα «σέρνονται», μας τα κάνει κιάλας! Οι παρακρατικοί των Εξαρχείων βρήκαν το Berlingo και «ξέδωσαν» πάνω του. Καλά που δεν τραυμάτισαν τα παιδιά

του Υδρονομείου που με παρηρησία εκτελούσαν το καθήκον τους, απομονώνοντας αγωγό προς επισκευή. Οι προβοκάτορες έσπασαν το μπροστινό παρμπρίζ και προσπάθησαν από το παράθυρο να κάψουν

το όχημα πετώντας μέσα μολότοφ. Δεν έσπασε το μπουκάλι

της βενζίνης και άνοιξαν την πίσω διπλή πόρτα και το «προσγείωσαν» στα μεταλλικά εργαλεία σπάζοντας το γυαλί και πυροδοτώντας τη φωτιά.

Η άμεση πυροσβεστική παρέμβαση των γενναίων συναδέλφων **Μπουρίτη** και **Νταλιάνη** μας γλύτωσε από τα χειρότερα!!!

Γ. ΖΟΥΡΙΑΔΗΣ

Ο κήπος

*Κι αμέσως ο καδός Θεός
άνοιξε το κουτάκι, το αναποδο-
γύρισε, κι οι σπόροι που ήταν*

*μέσα τινάχτηκαν από τη μίαν άκρη της Εδδάδας στην
άλλη... Και γέμισε η Εδδάδα μυρωδιές, με τ' αγιό-
κήνημα, το δύσομο και το βασιδικό, τη σμυριά και τη
δάφνη, το δεντροδίβανο, το γιασεμί και τη γαΐτα, και
τόσα άδδα.*

**«Τα παραμύθια της Νεφέλης»
Δανάη Τσουκαλά 1947**

*«Έριξε όμως και αγριόχορτα, τσιτάνια, τσουνκνίδες, γαι-
δουράγκαθα. Χόρτα που βρωμούν, τοιμπάνε, έχουν
δηλητήριο σύντομα γέμισαν τον τόπο κδέβονιας ήθη,
νερό και χύμα από τα άδδα.*

*Τα κουτόχορτα, η πιο μεγάλη ομάδα, έβγαδαν αρχη-
γό τη βούδιαρη, τέσσερα χρόνια νωρίτερα είχαν δια-
δέξει το γκαγκάνι. Τι έφταιγαν τα κακόμοιρα, από
έναν κακό σωρό ποιο να διαδέξεις και ποιο ν' αφή-
σεις.*

*Οι αρχηγοί προύθησαν την παρέα τους σε βάρος των
μυρωδικών μέχρι που ο κήπος δύνιξε τζούγκλα»*

Ζητώ συγγνώμη από τα παιδιά και τη Νεφέλη επειδή μου-
τζούρωσα ένα τρυφερό παραμύθι. Όμως πραγματικά πι-
στεύω ότι ποτέ δεν είχε τόσο βαρύνουσα σημασία η σοφία,
η ικανότητα, η ποιότητα και το ήθος των κρατούντων. Πο-
λλές φορές οι λαοί προόδευσαν παρά τις ψοφοδεείς ηγεσί-
ες τους, στις μέρες μας το κάτι παραπάνω είναι όρος επι-
βίωσης.

Μια από τις αιτίες η παγκοσμιοποίηση, οι περισσότερες
χώρες είναι στις μέρες μας πολύ λιγότερο κλεισμένες στο
οικονομικό καθούκι τους. Κάθε χώρα βρίσκεται σε σκλη-
ρό ανταγωνισμό με όλες τις άλλες: θα μεγαλώσει το κομμά-
τι του όποιος προσφέρει σε ολόκληρο τον πλανήτη καινοτό-
μα προϊόντα και υπηρεσίες αλλά και όποιος κερδίσει μερί-
διο από την πίττα των άλλων.

Κάποιες χώρες ακολούθησαν αυτόν τον δρόμο με θεαμα-
τικά αποτελέσματα, μερικές ψάχνουν διαφορετικές συντα-
γές. Άλλες πάλι δεν πάνε τόσο καλά «έξω» αλλά τα κατα-

φέρνουν «μέσα», έχουν να δείξουν
ανάπτυξη, έστω και αναιμική. Αν οι
θεσμοί τους και οι Δημόσια Διοίκη-

ση λειτουργούν, αν τα ελλείμματα τους είναι σχετικά περι-
ορισμένα τότε θα προσελκύσουν τα απαραίτητα κεφάλαια
από επενδυτές και δανειστές. Εκ πρώτης όψεως είναι κα-
λύτερα να δανείζεις παρά να δανείζεσαι, αλλά ποιος μπο-
ρεί να είναι σίγουρος, Εξ άλλου το σύστημα χρειάζεται τους
καταναλωτές όσο χρειάζεται και τους παραγωγούς.

Εμείς δεν έχουμε τέτοια διλήμματα, σε μας οι επενδυτές
έχουν γίνει καπνός και το Ελληνικό Κράτος δεν μπορεί να
βρει τα δανεικά που χρειάζεται για την ανάπτυξη. Ούτε και
οι Τράπεζες μπορούν, ακόμα και αυτές που σφύζουν από
υγεία, αφού η μοίρα τους είναι συνυφασμένη με τη μοίρα
της χώρας όπου δραστηριοποιούνται. Μείναμε από καύσι-
μο στην ανηφόρα, η σοφή διαχείριση ενός μικρότερου τα-
μείου είναι μονόδρομος.

Το βαρόμετρο των αγορών δείχνει κακοκαιρία, αυτοί που
διαχειρίζονται κεφάλαια πιστεύουν ότι η χώρα δεν θα τα
καταφέρει. Είτε επειδή δεν θα τηρήσουμε τις δεσμεύσεις
μας ή επειδή μας χορηγήθηκε λάθος φάρμακο ή επειδή
θα πάψουν να μας στηρίζουν οι διεθνείς οργανισμοί και τα
άλλα κράτη.

Μας λείπουν οι ντόπιοι και ξένοι ηγέτες που θα πείσουν με
τα έργα τους, εμάς και τις αγορές, ότι τίποτα από τα παρα-
πάνω δεν ισχύει.

Πρόσφατα ψηφίσαμε σπουδαιότερο Έλληνα έναν ηγέ-
τη που έσπρωξε τα σύνορα της χώρας στα πέρατα της γης
μέσα από πολέμους και εκστρατείες. Σήμερα τα κράτη τα
κυβερνούν οι πολιτικοί, δική τους δουλειά είναι να βρουν
και να δρομολογήσουν τις λύσεις. Όλοι μαζί, ο καθένας με
το ειδικό βάρος που διαθέτει: στο δυσβάσταχτο βάρος του
μνημονίου ας μη προσθέτουν το άγχος της δικής τους ανε-
πάρκειας και αντιπαλότητας. Ο στόχος είναι δύσκολος αλλά
όχι ακατόρθωτος, η αποτυχία παραμονεύει τους δειλούς
και άβουλους αντάμα, αυτούς που σύρονται από τις εξε-
λίξεις.

Όχι δεν θα ξαναγίνουμε κήπος, μπορούμε όμως να πορευ-
θούμε προς τα εκεί.

Α. ΞΑΝΘΑΚΗΣ

ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΝΟ ΚΑΤΑΤΕΙ

Κο,
κο,
κο...

Επί μέρες έλεγα ότι δεν πρόκειται να πληρώσω στην εφορία την έκτακτη εισφορά, η οποία μου ήρθε και στο παρά πέντε. Μάλιστα είχα φροντίσει επιμελώς να μην έχω και τα χρήματα στην τσάντα μου, έτσι για να μην μπω στον πειρασμό. Το συζητάγα με φίλους και γνωστούς, όλοι λέγαμε πάνω κάτω τα ίδια.

"Δεν έχω, δεν αντέχω να πληρώσω άλλο, πεταμένα λεφτά είναι" και άλλα τέτοια.

Επειδή όμως τελικά είμαι κότα λυράτη, όταν άκουσα για το ενδεχόμενο κατάσχεσης μισθού, προστίμων κλπ, αποφάσισα να δανειστώ από τον συνήθη ύποπτο (τη μανούλα) και να πληρώσω τελικά και αυτό το χαράτσι. Η επωδός της μαμάς μου, **"δεν πειράζει παιδάκι μου, τουλάχιστον να έχεις την συνείδησή σου ήσυχη"**, με στοιχειώνει από τότε.

Και η μαμά μου, κι εγώ και πολύ άλλοι από εμάς που έχουμε ήσυχη συνείδηση, γιατί πληρώνουμε, έστω και γκρινιάζοντας, ό,τι λογικό ή παράλογο κάθε φορά μας σερβίρουν οι ευφάνταστοι κυβερνώντες μας, αν αύριο πάμε στη λαϊκή και αντί για χρήματα προσφέρουμε την "ήσυχη" συνείδησή μας, σας το λέω εγγυημένα δεν πρόκειται να αγοράσουμε ούτε μισό φασόλι. Παραθέτω απόσπασμα από μήνυμα που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο και με ενθουσίασε όταν το διάβασα :

...Επομένως, το να προσχωρήσει ο λαός ή ένα σημαντικό μέρος του σε άρνηση πληρωμής των χαρατσιών, όχι γιατί δεν έχει, ούτε γιατί θεωρεί τους φόρους άδικους, αλλά γιατί είναι ο μόνος τρόπος που του έχει απομείνει για να ρίξει αυτήν την κυβέρνηση και να σταματήσει την εφαρμογή μιας καταστροφικής πολιτικής που δεν έχει εγκρίνει, αποτελεί συλλογική αυτοάμυνα του λαού και άσκηση της συνταγματικά κατοχυρωμένης κυριαρχίας του. Μια κυριαρχία που δεν την ασκεί κανένας στο όνομά του, παρά μόνο ο ίδιος όπως αυτός αποφασίζει. Όποιος λοιπόν ποινικοποιήσει την απόφαση αυτή του λαού καταστρατηγεί την λαϊκή κυριαρχία και είναι υπόλογος για εκτροπή με ότι αυτό συνεπάγεται.

Το μήνυμα κατέληγε ως εξής: **Όλοι μαζί ενωμένοι, μπορούμε να τα καταφέρουμε!** Απλά δεν είδα τους υπόλοιπους και όσο κι αν ντρέπομαι σήμερα που πλήρωσα τελικά την πρώτη δόση, κάπου μέσα μου ο ήσυχος σαν πρόβατο πολίτης, ο συνεπής με τις όποιες υποχρεώσεις του φορτώνουν, αισθάνεται ικανοποιημένος με τον εαυτό του. Φτωχότερος αλλά ήσυχος. Για πόσο ακόμα όμως θα παραμένω ήσυχος πολίτης δεν το ξέρω...

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

ΣΦΗΝΑ

Καλή κι η Παναγιώταινα

Έχω βαρεθεί αυτή τη φράση, που συνήθως ακολουθείται και από άλλες παρόμοιες όπως "υπάρχουν και χειρότερα, ευτυχώς που δεν πάθαμε και τίποτα, και πάλι καλά να λες, κάλλιο πέντε και στο χέρι". Πόσο ακόμη θα πρέπει να διαβιώνω με αυτήν την Παναγιώταινα η οποία για κάποιο μυστήριο λόγο είναι καλύτερη από το ολότελα; Να δεχτώ δηλαδή έναν μισθό 30% μικρότερο από αυτόν που έχω διεκδικήσει και κερδίσω τόσα χρόνια, γιατί η εναλλακτική μου είναι να μην έχω καθόλου μισθό. Να δεχτώ να πληρώνω στο δημόσιο νοσοκομείο, γιατί αλλιώς θα πεθάνω σπίτι μου. Να δεχτώ τις φωτοτυπίες αντί για τα σχολικά βιβλία των παιδιών, γιατί αλλιώς θα έπρεπε να βασιστώ στις προφορικές παραδόσεις. Για μια φορά κι εγώ στην ζωή μου, θα την πάρω την απόφαση και θα την στείλω την Παναγιώταινα από εκεί που ήρθε. Έτσι κι αλλιώς μια ζωή στο ολότελα ίσως θα με απάλλαζε και από το άγχος και την αγωνία του αύριο.

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

Η ΙΙ^Η ΕΝΤΟΛΗ

Ου κουτσομπολεύεις! Ήμαρτον πια με το κουτσομπολιό και τη γλωσσοφαγιά. Τι έκανε ο ένας, που πήγε η άλλη, πόσο πάχυνε η δείνα, τι είπε αυτός για αυτήν. Βασικό ελάττωμα του ανθρωπίνου είδους, στην ελληνική κοινωνία έλαβε τεράστιες διαστάσεις και θεωρώ ότι είναι και από τις μεγαλύτερες κακοδαιμονίες μας. Γιατί η μεταφορά μιας είδησης από το ένα στόμα στο άλλο, τελικά καταλήγει στην διαστρέβλωση της αρχικής είδησης και επιπλέον, μόνο γκρινιάρια και καυγάδες μπορεί να δημιουργήσει.

Ειδικά σε κρίσιμες στιγμές που πρέπει όλοι να είμαστε ενωμένοι και μονιασμένοι, καλλίτερα να κοιτάμε την δική μας καμπούρα ο καθένας και να σκεφτόμαστε πριν ανοίξουμε το στόμα μας. Αν λοιπόν δεν έχεις κάτι καλό να πεις για κάποιον, καλύτερα να σωπαίνεις. Άσε που ο καλός λόγος γενικά έχει μόνο θεραπευτικές ιδιότητες, για όλους.

Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

πηγή

[27]

Αρε μάνα...

ΣΦΗΝΑ

Γράφει η φοβοτομημένη...

Και σου έλεγα ρε μάνα... βρείτε μια παρέα, χειραφετηθείτε, πηγαίνετε δικές σας διακοπές. Ή, ασ' τον πατέρα ήσυχο να μαστορέψει και να φασουλοφιλοσοφήσει, πιας ένα καφεδάκι παραπάνω άνευ λόγου και αιτίας, με άλλα πρόσωπα, έξω από την έδρα σου...

Μη στοχοπροσηλώνεις τους οικιακούς κουταλάτους νες- καφέ σου στη λίγη τηλεόραση, στο φαγητό της επόμενης μέρας, στη σφουγγαρίστρα και στο σίδερο... Τι το πήρες τόσο στα σοβαρά το «τις σχέσεις σου μην τις εξευτελίζεις μέσα στον κόσμο την πολύ συνάφεια...»; Δε γράφτηκε για σένα... Φτάνει που πρωτοείδες θάλασσα στα 17 σου και είπες: «Πω- πω οινόπνευμα!»

Τίποτα εσύ. Ήθελες ν' αγιάσεις πληρώνοντας φροντιστήρια και φιλοτεχνώντας τσακίσεις. Ερήμην σου σε πλαστογραφούσε το άδειο καλούπι των ρέμπελων Ελλήνων που σαν τζιτζίκια εξασκούν το «όσα έρθουν κι όσα πάνε» σε ένα μόνιμο καλοκαίρι... Έκοβε τσέκια με την υπογραφή σου όπισθεν. Την είχε πλαστογραφήσει από τις λίγες και καθαρές συναλλαγές σου με το δημόσιο...

Πήγαινες κι ερχόσουν στη δουλειά πάντοτε πεντακάθαρη αλλά με χαρακτηριστικά λίγες καλοσεταρισμένες αλλαξιές. Είχες κι ένα ποδήλατο- ιδεολογία που το ρόλαρες καμαρωτή και μένα μου φαινόσουν σκέτο οξύμωρο. Μια τόσο μετρημένη γυναίκα πάνω σε δυο ρόδες και τα μαλλιά της να ανεμίζουνε... Σε διάφορες φάσεις, όταν η οικογένεια ζορίστηκε, βρέθηκες με οικονομίες και γκρίνιαξες δήθεν που τις διέθεσες. Ήσουν πάντα της γραμμής: «να μην πουλάμε... να αγοράζουμε». Έτσι μου αγόρασες κι ένα μικρό, παλιό φοιτητικό που σύντομα απόσβεσε την οικονομική τιμή του. «Για να μην έχεις ιδιοκτήτη στο κεφάλι σου... Είναι αλλιώς...». Η καλύτερή σου φίλη ήταν η μάνα σου παρότι δεν της τα έλεγες και όλα. Για να μην τη στεναχωρήσεις. Εκείνη όμως σε ξάφνιαζε με τις πολιτικές της γνώσεις... Σκοτωμένα ονόματα, λάθος ημερομηνίες αλλά από ουσία όλα τα έπιανε... Ευτυχώς συγχωρέθηκε η γιαγιά πριν φτάσουμε σ' αυτές τις εσχατίες του τόπου.

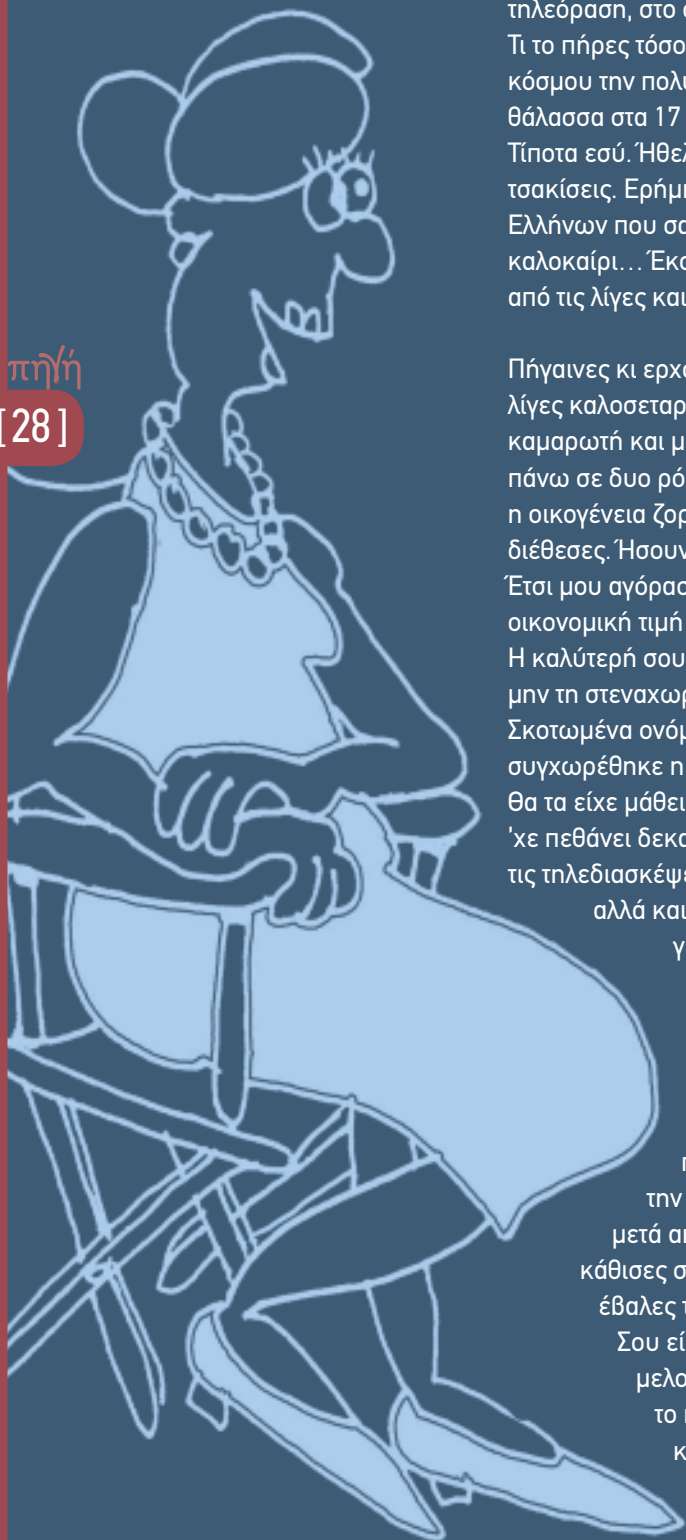
Θα τα είχε μάθει απ' την ανταριασμένη της τηλεόραση, δια στόματος Αυτιά και θα 'χε πεθάνει δεκαπλάσιες φορές περιμένοντας να βγουν τα υψηλά πρόσωπα απ' τις τηλεδισκέψεις. Όταν πήρες σύνταξη σε πείραξε πολύ και γέρασες απότομα αλλά και πάλι η μέρα δε σου έφτανε. Ζάλιζες τις γλάστρες αλλάζοντάς τους γεωγραφικά μήκη και πλάτη. Μετά, ήρθανε τα εγγόνια σου κι άρχισες να παραφουσκώνεις γυαλιστερές τσάντες με δώρα. Η μόνη σου σπατάλη. Και πάντα οι συναντήσεις έληγαν μ' ένα φακελάκι ολίγων μετρητών για μένα παρότι γιατρός δεν έγινα. «Επειδή στην Αθήνα η ζωή είναι ακριβή κι όλα τα πληρώνετε από την τσέπη σας...» Προχθές έλαβες το ραβασάκι από την εφορία. Την πρώτη φορά που σου έκοψαν τη σύνταξη, σε πείραξε αλλά έκανες πως τίναξες την ενόχληση απ' το μπράτσο σου, σα να' τανε μυγάκι. Ετούτη τη φορά, μετά από μια τέτοια ζωή, θίχτηκες πολύ. Όπως μου είπες στο τηλέφωνο, κάθισες στα σκαλιά του σπιτιού μας που το τελειώσατε με τόσες δυσκολίες και έβαλες τα κλάματα. Μου το είπες στο τηλέφωνο και σου έβαλα τις φωνές. Σου είπα να μην κλαις γιατί η κυρία Μπακογιάννη δεν τους μπορεί τους μελοδραματισμούς. Της δίνουνε στα νεύρα. Πολύ φοβάμαι ότι σήμερα το πρωί, θα πήγες ήδη και θα πλήρωσες. Δε σου άρεσε ποτέ να καθυστερείς...

Αναδημοσίευση από το blog [tromaktiko](#)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ο. ΤΣΙΜΙΔΑΚΗ

πηγή

[28]

Η ΛΕΣΧΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΤΗΣ ΕΦΗΣ ΦΛΩΤΣΙΟΥ
Υπηρεσία Μισθολογίου

Η Λέσχη του Πολιτιστικού Συλλόγου της ΕΥΔΑΠ στεγάζεται σήμερα στην οδό Ζήνωνος 4 στο Κέντρο της Αθήνας. Η επιλογή της τοποθεσίας αυτής έγινε κάτω από ειδικές συνθήκες εφόσον η λήξη του προηγούμενου συμβολαίου στην οδό Μιχαλακοπούλου επέβαλε την μεταστέγασή του. Επελέγη ως η πιο συμφέρουσα λύση και πιο προσβάσιμη. Ο χώρος όπου στεγαζόταν παλιά η Διεύθυνση Εκπαίδευσης ανακαινίστηκε και μετατράπηκε σε ένα όμορφο περιβάλλον.

Η Λέσχη φιλοξενεί μόνιμη συλλογή έργων τέχνης προσφορά συναδέλφων καλλιτεχνών. Στο χώρο στεγάζονται τα τμήματα χορού και το θεατρικό εργαστήρι. Κατά τη χειμερινή περίοδο λειτουργεί καθημερινά το μπαρ, διοργανώνονται εκδηλώσεις αφιερώματα σε ανθρώπους των γραμμάτων και της τέχνης και μουσικές βραδιές με την ορχήστρα του συλλόγου. Η Λέσχη διατίθεται και για τις συνεδριάσεις των συλλόγων.

Ωστόσο η συνεχής υποβάθμιση της περιοχής με τα γνωστά προβλήματα του κέντρου καθιστά τη λειτουργία της λέσχης προβληματική, και η πρόσβαση στο σημείο αυτό ειδικά το βράδυ είναι ιδιαίτερος δύσκολη.

Υπό αυτές τις συνθήκες θα ήταν προτιμότερη η μεταφορά της σε σημείο προσβάσιμο και ασφαλές. Στόχος μας είναι να γίνει η Λέσχη ένας φιλόξενος χώρος για όλους τους συναδέλφους, ένα σημείο αναφοράς για όλα αυτά που μας ενώνουν, εστία πνευματικής δημιουργίας και προώθησης αξιών, χώρος ψυχαγωγίας, κάτι σαν το δεύτερο σπίτι μας! Σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά, που όλοι βιώνουμε τις τραγικές συνέπειες μιας ανεξέλεγκτης κρίσης, επιβάλλεται να κρατήσουμε ενεργή κάθε εστία

πηγή

[29]

που μπορεί να λειτουργήσει **κόντρα στην δίνη της κατάρρευσης που συντελείται γύρω μας.** Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου και όλοι οι συνάδελφοι που στηρίζουν το έργο του αφιλοκερδώς με την προσωπική τους εργασία, διαθέτοντας το χρόνο που για όλους μας είναι πολύτιμος πιστεύουμε πως μπορούμε να κάνουμε πολλά, και θέλουμε η Διοίκηση της Εταιρείας να είναι αρωγός στην προσπάθειά μας.

Θα ήθελα να αναφέρω ότι το Δ.Σ. του Συλλόγου συνεδριάζει μια φορά το μήνα. Αυτή τη μια φορά θα πρέπει τα μέλη του για να παραστούν, να φύγουν νωρίτερα από την εργασία τους. **Θα θέλαμε να παρακαλέσουμε κάποιους συναδέλφους (προϊσταμένους) να μην παρεμποδίζουν τα μέλη του Δ.Σ. να προσέρχονται στα Διοικητικά Συμβούλια.**

Επαναχρησιμοποίηση αστικών υγρών αποβλήτων στην Ελλάδα:

Με έμφαση τη γεωργική και περιβαλλοντική χρήση.

Απο τους **A. ΑΓΓΕΛΑΚΗ** και **N. ΠΑΡΑΝΥΧΙΑΝΑΚΗ**

Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος, Πολυτεχνείο Κρήτης
ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., Ινστιτούτο Ηρακλείου Κρήτης

Η περιβαλλοντική κρίση και ιδιαίτερα η αυξημένη ζήτηση νερού υποχρεώνει τις σημερινές ανθρώπινες κοινωνίες να αλλάξουν πρότυπα διαβίωσης. Η επιβίωση ανθρώπων στη γη θα εξαρτηθεί από το πόσο γρήγορα και πόσο αποτελεσματικά θα προσκρουσθούν στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες. Πρωταρχικό μας μέλημα θα πρέπει να είναι η κατάργηση των όρων «απόρριμμα» και «απόβλητο». **Σήμερα, που όλοι οι φυσικοί πόροι φτάνουν στα όρια της ελλειμματικότητας τους, η ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση φυσικών πόρων γίνεται απόλυτη προτεραιότητα. Ιδιαίτερα για τους υδατικούς πόρους αυτό αποτελεί αναγκαιότητα, που είναι, να τεθούν έγκαιρα οι βάσεις για μια εναρμονισμένη και αποτελεσματική νομοθετική ρύθμιση της ανάκτησης και επαναχρησιμοποίηση υδατικών (μη συμβατικών) πόρων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και φυσικά στην Ελλάδα.**

Τα ετήσια ατμοσφαιρικά κατακρημνίσματα σε επίπεδο χώρας υπολογίζονται σε 874 mm, που αντιστοιχούν σε 115.000 εκατ. κ.μ. Όμως η εξατμισοδιαπνοή εκτιμάται περίπου σε 65%, που σημαίνει, ότι το υδατικό δυναμικό είναι πολύ μικρότερο (69.000 εκατ. m³) και η μέση διαθεσιμότητα νερού 6.200 m³/κατ.έτος. Η μέση συνολική χρήση νερού εκτιμάται σε 8,150 εκατ. κ.μ./έτος, με τη γεωργική χρήση να είναι περίπου 84%. **Στην Ελλάδα παρά την σχετικά υψηλή διαθεσιμότητα υδατικών πόρων, επικρατεί μια πολύ έντονη χωρική και χρονική ανισοκατανομή, που σε πολλές περιο-**

χές αυξάνει περαιτέρω το υφιστάμενο δυναμικό για χρήση μη συμβατικών υδατικών πόρων. Επίσης, μέχρι πρόσφατα, δεν είχε θεσπισθεί νομοθεσία και δεν θεωρούνται οι μη συμβατικοί υδατικοί πόροι, παρά το υφιστάμενο υψηλό δυναμικό, για γεωργική κυρίως χρήση τους. Το ίδιο βέβαια ισχύει και σε επίπεδο ΕΕ, παρ' όλο που στην Οδηγία 91/271/ΕC, άρθρο 12 παρ. 1, αναφέρεται ρητά ότι «επεξεργασμένα υγρά απόβλητα θα επαναχρησιμοποιούνται οποτεδήποτε θεωρούνται κατάλληλα». Η καθυστέρηση αυτή οφείλεται στη διαφορετικότητα Νοτίων και Βορείων χωρών σε ότι αφορά τη διαθεσιμότητα υδατικών πόρων. Όμως, αρκετές χώρες της ΕΕ (όλες οι ΕΕ-Μεσογειακές χώρες, με εξαίρεση τη Μάλτα), έχουν πλέον θεσπίσει νομοθετικά πλαίσια χρήσης τέτοιων υδατικών πόρων, ακολουθώντας το

παράδειγμα πολλών διεθνών Οργανισμών (όπως ΦΑΟ και ΠΟΥ) και άλλων χωρών (όπως ΗΠΑ, Κίνα, Ιαπωνία, Ισπανία, Ισραήλ και Αυστραλία).

Στην Ελλάδα, όπως, και σε άλλες χώρες του κόσμου, έχει υιοθετηθεί η πρακτική της ανακύκλωσης εκροών υγρών αποβλήτων προοδευτικά, πριν από θεσμοθέτηση σχετικών κριτηρίων. **Στη χώρα μας οι βασικές χρήσεις που ενδιαφέρουν είναι η άρδευση καλλιεργειών και χώρων πρασίνου (όπως πρηνών δρόμων και πάρκων) και ο εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφορέων για την προστασία τους κυρίως από την υφαλμύρωση.** Για κάθε κατηγορία όμως, θα πρέπει να θεωρούνται ιδιαίτερα ποσοτικοποιητικά κριτήρια καθώς, επίσης και κάθε ιδιαίτερη θεώρηση σε περιπτώσεις που μια παραδοσιακή υδατική πηγή, αντικαθίσταται με ανακτώμενο νερό από επεξεργασμένα υγρά απόβλητα. **Όπως είναι φυσικό, ιδιαίτερη μέριμνα απαιτείται σε χρήσεις που συνεπάγονται αυξημένη επαφή με τον άνθρωπο.** Έτσι, τα αναγκαία κριτήρια ποιότητας θα πρέπει να διαφοροποιούνται όχι μόνο μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών επαναχρησιμοποίησης, αλλά ακόμη και στην ίδια κατηγορία ανάλογα στις επιμέρους χρήσεις (όπως είναι η άρδευση εδώδιμων και βιομηχανικών φυτικών ειδών).

Η επικρατούσα κατάσταση στην Ελλάδα απ' άποψη έργων ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης αστικών υγρών αποβλήτων παρουσιάζεται συνοπτικά στον Πίνακα 1. Από τον Πίνακα συμπεραίνεται ότι επαναχρησιμοποιούνται 188.250 κ.μ./ημέρα εκροές την θερινή περίοδο και αρδεύονται περίπου 50.000 στρ. γεωργικής γης, καθώς επίσης 10.250 κ.μ./ημέρα εκροές και αρ-

δεύονται 1.500 στρ. χώροι πρασίνου. Τέλος, υπολογίζεται ότι επαναχρησιμοποιούνται έμμεσα από τους φυσικούς αποδέκτες, κυρίως ποταμούς μέσω της διάθεσης εκροών σ' αυτούς, περισσότερα από 132.000 κ.μ./ημέρα για την άρδευση γεωργικών καλλιεργειών. Αρδευόμενη έκταση στην μονάδα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων της Χαλκίδας, ένα από τα πρώτα και σπουδαιότερα έργα επαναχρησιμοποίησης της Χώρας μας φαίνεται στην Εικόνα 1. Επίσης, στην Εικόνα 2 φαίνεται ελαιώνας στην Χερσόνησο, Κρήτης αρδευόμενος με εκροές υγρών αποβλήτων από την τοπική μονάδα της ΔΕΥΑΧ.

Πίνακας 1. Σημαντικότερα έργα ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης αστικών υγρών αποβλήτων στην Ελλάδα [4]

Έργο	Περιφέρεια	Δυναμικότητα (m ³ /d)	Έκταση (στρ.) ^α	Αρδευόμενα είδη
Άρδευση γεωργικών εκτάσεων				188.250
Θεσσαλονίκη	Κ. Μακεδονία	165.000	25.000	Αραβόσ., τεύτλα, ρύζι κ.α.
Λειβαδιά	Στ. Ελλάδα	3.500		Ελιές, αραβόσιτος,
Άμφισσα	Στ. Ελλάδα	400		Ελιές, βαμβάκι, κ.α.
Νέα Καλλικράτεια	Κ. Μακεδονία	800	1.500	Αραβόσιτος, ελιές, κ.α.
Χερσόνησος	Κρήτη	4.500	1.000	Ελιές, κ.α.
Αρχάνες	Κρήτη	550	14.500	Ελιές, αμπέλια, κ.α.
Κως	Β. Αιγαίο	3.500	5.000	Εσπεριδοειδή, ελιές, κ.α.
Άλλα		10.000		
Άρδευση άλλων εκτάσεων				10.250
Χαλκίδα	Στ. Ελλάδα	4.000	500	
Χερσόνησος	Κρήτη	500	80	
Α. Κωνσταντίνος	Β. Αιγαίο	200	100	
Κένταρχος	Β. Αιγαίο	100	50	
Κώς	Β. Αιγαίο	500	100	
Κάρυστος	Ν. Αιγαίο	1.450	300	
Ιερισσό	Ν. Αιγαίο	1.500	250	
Άλλα		2.000		
Έμμεση επαναχρησιμοποίησης				132.500
Λάρισα	Θεσσαλία	28.000		Αραβόσιτος, βαμβάκι, κ.α.
Καρδίτσα	Θεσσαλία	22.500		Αραβόσιτος, βαμβάκι, κ.α.
Τρίκαλα	Θεσσαλία	12.000		Αραβόσιτος, βαμβάκι, κ.α.
Λαμία	Στ. Ελλάδα	15.000		Ελιές, αραβ., βαμβάκι, κ.α.
Τρίπολη	Πελοπόννησος	18.000		
Θήβα	Στ. Ελλάδα	3.500		Μηλοειδή, πατάτες, κ.α.
Τύρναβος	Θεσσαλία	3.500		
Άλλα		30.000		
Σύνολο		331.000		ή 0,9% (8.150 Mm³/yr)

^α Οι εκροές χρησιμοποιούνται από 3 έως 7 μήνες το έτος ανάλογα με την περιοχή τις επικρατούσες κλιματικές και αγρονομικές συνθήκες και την κατηγορία επαναχρησιμοποίησης.

*Εικόνα 1.
Επαναχρησιμοποίηση
υγρών αποβλήτων στη
Χαλκίδα*

*Εικόνα 2.
Ελαιώνας στην
Χερσόνησο, Κρήτης
αρδευόμενος με εκροές
υγρών αποβλήτων από
την τοπική μονάδα της
ΔΕΥΑ Χερσονήσου*

Το 2000 έγινε προκαταρκτική μελέτη για ανάπτυξη και εφαρμογή κριτηρίων επαναχρησιμοποίησης στην Ελλάδα. Τα κριτήρια αυτά βασίζονταν σε αρχές, όμοιες με αυτές άλλων χωρών και διεθνών οργανισμών. Επίσης πρόσφατα, στο πλαίσιο ενός έργου συγχρηματοδότησης της ΚΕΔΚΕ και της Ένωσης ΔΕΥΑ προτάθηκαν κριτήρια επαναχρησιμοποίησης εκροών υγρών αποβλήτων για τη Χώρα μας, που ορίζουν διεργασίες επεξεργασίας, όρια χημικών και μικροβιολογικών παραμέτρων, ελάχιστες αποστάσεις από κατοικημένες περιοχές, σημεία πρόσβασης κοινού και πηγές νερού, καθώς και επιτόπια μέτρα προστασίας για την μείωση των συνεπαγόμενων κινδύνων για τη δημόσια υγεία.

Επίσης, αναλύονται και περιγράφονται κριτήρια για τις παρακάτω κατηγορίες χρήσης ανακυκλωμένου νερού:

Αστικές και οικιακές χρήσεις, όπως:

- Οικιακές χρήσεις όπως άρδευση οικιακών κήπων, πλύσιμο αυτοκινήτων, καζανάκι τουαλέτας
- Άρδευση χώρων πρασίνου με ή χωρίς με περιορισμούς πρόσβασης
- Πυρόσβεση και

Άρδευση καλλιεργειών, όπως:

- Άρδευση καλλιεργειών χωρίς περιορισμούς χρήσης
- Άρδευση καλλιεργειών με περιορισμούς χρήσης
- Περιβαλλοντικές χρήσεις.
- Βιομηχανική χρήση.
- Εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων που δεν προορίζονται για ύδρευση.

Τα προτεινόμενα κριτήρια βρίσκουν εφαρμογή για εκροές υγρών αποβλήτων που προέρχονται από οικιακές δραστηριότητες (αστικά απόβλητα) και στις οποίες δεν εκφορτίζονται απόβλητα από βιομηχανικές μονάδες. Τα κριτήρια αυτά αποσκοπούν κύρια στην προστασία της δημόσιας υγείας από παθογόνους μικροοργανισμούς και χημικές ενώσεις. Θέματα που σχετίζονται με τις επιδράσεις χημικών παραμέτρων στην απόδοση των καλλιεργειών και το έδαφος δεν περιλαμβάνονται στα προτεινόμενα κριτήρια, καθώς θεωρείται ότι ισχύει για τις παραμέτρους αυτές, ότι και για το φυσικό νερό.

Είναι αξιοσημείωτο ότι στην Ελλάδα, μέχρι πρόσφατα, χρησιμοποιούνταν κριτήρια διάθεσης για δευτεροβάθμια εκροή βάσει απόφασης των Υπουργείων Εσωτερικών και Δημόσιας Υγείας του 1965, όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ το 2008, στα οποία δεν γίνεται αναφορά σε θέματα ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης. Επίσης, όπως προαναφέρεται δεν υπάρχουν κανονισμοί για επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων εκροών σε επίπεδο ΕΕ.

Πρόσφατη νομοθετική θέσπιση μέτρων και κριτηρίων για την επαναχρησιμοποίηση εκροών αστικών υγρών αποβλήτων στην Ελλάδα με ΚΥΑ 145116 (ΦΕΚ 514/8-3-2011).

Σκοπός αυτής της απόφασης είναι:

Α. Η αξιοποίηση των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και η μέσω αυτής εξοικονόμηση υδατικών πόρων. Η εξοικονόμηση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από:

- Την προϊούσα λειψυδρία και ξηρασία στην ΕΕ και ειδικότερα στην περιοχή της Μεσογείου, καθώς και την αναμενόμενη επιδείνωση του προβλήματος λόγω της κλιματικής αλλαγής.

- Την έντονη ταπείνωση ή υφαλμύρυνση υπόγειων υδροφορέων ορισμένων περιοχών της χώρας από την υπεράντληση, την προϊούσα λειψυδρία και την είσοδο του θαλασσίου μετώπου σε παράκτιες περιοχές.

B. Τη βελτίωση του υδατικού ισοζυγίου μεταξύ της άντλησης και της ανατροφοδότησης των υπόγειων υδροφορέων.

Μ' αυτή προβλέπονται:

- Για περιορισμένη άρδευση: ≥ 200 διάμεση τιμή *Escherichia coli* (EC/100mL). Τα όρια για BOD₅, SS και θολότητα ορίζονται με την ΚΥΑ 5673/97.

- Για απεριόριστη άρδευση: ≥ 5 διάμεση τιμή *Escherichia coli* (EC/100mL) για το 80% των δειγμάτων και ≥ 50 διάμεση τιμή *Escherichia coli* (EC/100mL) για το 95% των δειγμάτων. Τα όρια για BOD₅, SS και θολότητα ορίζονται για τη δεύτερη περίπτωση σε ≥ 10 , ≥ 10 και ≥ 2 διάμεση τιμή για το 80% των δειγμάτων, αντίστοιχα.
- Για άρδευση χώρων περιαστικού πρασίνου, με ή χωρίς με περιορισμούς πρόσβασης (όπως πάρκα, γήπεδα γκολφ και πρανή δρόμων): ≥ 2 μέση τιμή TC (TC/100mL) για το 80% των δειγμάτων και ≥ 20 διάμεση τιμή TC (TC/100mL) για το 95% των δειγμάτων. Τα όρια για BOD₅, SS και θολότητας ορίζονται σε ≥ 10 , ≥ 2 και ≥ 2 (διάμεση τιμή) για το 80% των δειγμάτων, αντίστοιχα.

Παράλληλα μ' αυτά τα παραπάνω πέντε κριτήρια, ορίζονται μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις για 19 μέταλλα και στοιχεία, μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις για όλες σχεδόν τις ουσίες προτεραιότητας και τοξικότητας σε ανακτημένα υγρά απόβλητα (σαράντα τρία) και επιθυμητά αγρονομικά χαρακτηριστικά των προς άρδευση εκρών υγρών αποβλήτων (περίπου 7). Αυτά προβλέπεται ότι θα δημιουργήσουν προβλήματα στην εφαρμογή της ΚΥΑ, εξαιτίας της πληθώρας των απαιτούμενων αναλύσεων και διαδικασιών παρακολούθησης.

Κτίρια που

Απο τη ΣΟΝΙΑ ΤΖΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

Διπλ. Αρχιτέκτων Μηχανικός ΑΠΘ, MSc UCL, Δρ Μηχανικός ΑΠΘ.
Υπηρεσία Ανάπτυξης Νέων Δραστηριοτήτων
Διεύθυνση Διεθνούς Ανάπτυξης και Ελέγχου

«ΜΙΛΩΝΕ»

Η εφαρμογή των περιφημων QR Codes, που διαβάζεις με το κινητό σου τηλέφωνο σε προσόψεις κτιρίων και άλλων δημόσιων χώρων, παντρεύει το υλικό με το ψηφιακό στην καθημερινότητα των ανθρώπων, δίνοντας στο **αστικό σύμπαν** μια νέα διάσταση. Το μέλλον είναι εδώ.

Θα ήταν δυνατό να επικοινωνήσει κάποιος μέσω κινητού με το κτίριο που βρίσκεται μπροστά του; Να πάρει πληροφορίες για δραστηριότητες που συμβαίνουν στο εσωτερικό του, ή ακόμα και για γεγονότα και δρώμενα στην πόλη; Φαίνεται ότι κάτι τέτοιο είναι δυνατό με τις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις.

Χάρη σε αυτές τα κτίρια μπορεί να «μεταφέρουν» ψηφιακή πληροφορία, με εύκολο και προσιτό τρόπο, με τη χρήση των λεγόμενων «QR codes».

Για παράδειγμα ένας επισκέπτης μουσείου με τη χρήση αυτής της τεχνολογίας, θα μπορούσε να πάρει απευθείας μέσω του κινητού του ένα σύνολο πληροφοριών εξειδικευμένων για το κάθε έκθεμα που συναντά.

Ή ακόμα ένας τουρίστας στην πόλη, θα μπορούσε να συλλέξει από διαφορετικά σημεία ή αξιοθέατα πληροφορίες και να ενημερωθεί για τον συγκεκριμένο τρόπο κάθε φορά.

Ή κάποιος που απολαμβάνει τον περίπατό του μπορεί σε συγκεκριμένα σημεία να σταματήσει κάπου να ξεκουραστεί και συγχρόνως να μάθει τι γίνεται στην πόλη του, να ενημερωθεί για πράγματα που τον ενδιαφέρουν.

Η τεχνολογία που το επιτρέπει αυτό βασίζεται στα QR codes (Quick Response Codes). Πρόκειται για σύμβολα που αναπτύχθηκαν από την εταιρεία Denso Wave το 1994. Είναι δισδιάστατα γραφικά που περιέχουν πληροφορία σε οριζόντια αλλά και σε κάθετη διεύθυνση σαν πίνακας. Κατ' αυτόν τον τρόπο μπορούν να συγκρατούν περισσότερη πληροφορία από κοινά bar codes τα οποία μπορεί να περιέχουν δεδομένα μόνο σε μία διεύθυνση.

Σε μορφή, κάθε ένα από αυτά αποτελείται από ένα κάρναβο με μαυρισμένα πλήρη και λευκά κενά. Ως προς το περιεχόμενό του, ο κωδικός αυτός είναι υπό μορφή πίνακα και μπορεί να διαβαστεί από ειδικούς scanners αλλά και από κινητά τηλέφωνα. Η κωδικοποιημένη πληροφορία παραπέμπει σε συγκεκριμένο περιεχόμενο όπως κείμενο ή διεύθυνση στο Internet.

Όσον αφορά τα κτίρια, με το συνδυασμό αυτής της τεχνολογίας και τη χρήση εξελιγμένων συστημάτων, το εξωτερικό περίβλημα των κτιρίων μπορεί να λειτουργήσει ως «ενδιάμεση» επιφάνεια η οποία επιτρέπει τη διάδραση μεταξύ ενός ανθρώπου που χρησιμοποιεί το κτίριο και του ίδιου του κτιρίου. Ένας τρόπος για να γίνει αυτό είναι μέσω κινητού τηλεφώνου, καθώς πρόκειται για ένα μέσο που ο περισσότερος κόσμος έχει στην κατοχή του. Με τη χρήση των QR codes και των κινητών, οι όψεις μπορούν να δέχονται μηνύματα από το περιβάλλον και να τα μετασχηματίζουν σε εναλλαγές φωτός και σκιάς δημιουργώντας εικόνες και μορφές, συμμετέχοντας σε ένα διαδραστικό παιχνίδι. Είναι δυνατό κάποιος να στείλει μηνύματα ή ακόμα και tweets και να λάβει απάντηση αντίστοιχα στο κινητό του.

Σύγχρονα παραδείγματα κτιρίων περιλαμβάνουν την εφαρμογή των QR codes.

Στο N-building των Qosmo και Alex Reeder, οι κωδικοί αυτοί εμφανίζονται στην κύρια όψη. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν οι δημιουργοί του, το όραμά τους για το μέλλον είναι η εξαφάνιση της όψης του κτιρίου, αποκαλύπτοντας από το εσωτερικό του κάποια στοιχεία. Έχοντας το κινητό στραμμέ-

νο προς το κτίριο και πιέζοντας συγκεκριμένους χαρακτήρες μπορεί κανείς να δει τα σχόλια που κάνουν οι χρήστες που βρίσκονται στο εσωτερικό του. Επίσης μπορεί να πάρει πληροφορίες για τα καταστήματα, να κάνει κρατήσεις ή να πάρει κουπόνια για προϊόντα που πωλούνται στο κτίριο. Η πληροφορία παρατίθεται ειδικά για το συγκεκριμένο κτίριο με τρόπο ώστε τα ψηφιακά δεδομένα να διευκολύνουν την υλική υπόσταση του κτιρίου και τη λειτουργία του. Ο στόχος είναι να υπάρχει κίνητρο να επισκεφθείς το χώρο αλλά και η ψηφιακή σύνδεση με τον εσωτερικό χώρο από απόσταση, χωρίς κατ' ανάγκη να είσαι παρών.

Ένα άλλο επίσης σύγχρονο παράδειγμα κτιρίου είναι η επανάχρηση του **Dijon Mustard laboratory** από τους αρχιτέκτονες MVRDV. Πρόκειται για το μετασχηματισμό ενός εγκαταλελειμμένου εργοστασίου μουστάρδας σε καινοτόμο κέντρο κλήσεων με εσωτερικό κέντρο εκπαίδευσης και σχετικές λειτουργίες. Αποτελεί μια παραδειγματική μελέτη καθώς ο μετασχηματισμός μέσα από την επανάχρηση αποτελεί ένα μείζον θέμα στην Ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική, κυρίως και λόγω της κρίσης.

Ο προϋπολογισμός για την κατασκευή ήταν χαμηλός και δεν επέτρεπε να αντικατασταθεί η όψη ή να γίνουν σοβαρές αλλαγές στη δομή του κτιρίου.

"Χρειαζόταν να κρατηθεί μια ισορροπία ανάμεσα στις παρεμβάσεις και την "έξυπνη" επανάχρηση του υπάρχοντος κτιρίου. Μέσα στο πλαίσιο του οικονομικού σχεδιασμού η όψη δεν αντικαταστάθηκε αλλά μετασχηματίστηκε με εκτύπωση κωδικών που αναπαράγουν τις δραστηριότητες της εταιρείας. Η όψη θα

Στο Μπορντό ο ποδηλάτης μπορεί να λάβει πληροφορίες για την πόλη του, σαρώνοντας με το κινητό του το σήμα στο πεζοδρόμιο, ή να μάθει λεπτομέρειες για τα γαλλικά κρασιά που πωλούνται στις εφοδιασμένες με QR Codes προθήκες.

«Συνομιλώντας» με ένα κτίριο

δρα ως μέσο επικοινωνίας και θα σηματοδοτεί το μετασχηματισμό”, εξηγούν οι αρχιτέκτονές του.

Οι χειρισμοί που παρατηρούνται για τη διαμόρφωση των όψεων στα τρία αυτά παραδείγματα είναι σημαντικοί ως προς τη δυνατότητα «επικοινωνίας» του κτιρίου με τους χρήστες. Η «διάδραση» των χρηστών με τον κτιριακό όγκο, η διάχυση των μηνυμάτων στο χώρο της πόλης, η δυνατότητα ανανέωσης της όψης χωρίς αλλαγή στη δομή, αλλά μόνο του ιστοτόπου όπου παραπέμπει ο κωδικός και του αντίστοιχου λογισμικού που σημαίνει εξοικονόμηση ενέργειας και πόρων, είναι μερικά από τα ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά που δυνάμει θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από τους αρχιτέκτονες στο σχεδιασμό .

Η ένταξη της ψηφιακής πληροφορίας στα κτίρια γίνεται με απλό και εύχρηστο τρόπο χωρίς τη μεσολάβηση ογκώδους ή δύσχρηστου εξοπλισμού, όπως συνηθιζόταν παλιότερα.

Ο φλοιός του κτιρίου αποκτά την ιδιότητα να μεταφέρει πληροφορία, να ενημερώνει το εσωτερικό για τη χρήση, ή ανάλογα με τη χρήση.

Η εξωτερική επιφάνεια γίνεται «ενεργή», φορέας μηνυμάτων, με πολλαπλές εκφάνσεις και αποδόσεις, εφόσον μπορεί οι ιστοσελίδες όπου παραπέμπει ο κωδικός να αλλάξουν το περιεχόμενό τους, επιτρέποντας έτσι διαφορετικές ερμηνείες κάθε φορά.

Από την αρχιτεκτονική αλλά και τεχνική σκοπιά, είναι σημαντική η εξέλιξη αυτή, ως προς τη δυνατότητα επικοινωνίας ενός υλικού αντικειμένου (κτιρίου), και παροχής πολλαπλών επιπέδων πληροφορίας, με απλό και οικονομικό τρόπο αλλά και για τη διάδραση μεταξύ χρήστη και κτιρίου. **Μπορεί να πει κανείς ότι αποτελεί μία νέα μορφή επαυξημένης πληροφορίας.** Ο όρος «επαυξημένη», έχει συσχετιστεί με τη φράση επαυξημένη πραγματικότητα. Η φράση αυτή αναφέρεται στην προβολή ενός ψηφιακού επιπέδου πληροφορίας επάνω στο χώρο ή σε αντικείμενα με τρόπο που «επαυξάνει» τις ιδιότητές τους.

Με τη χρήση των QR codes μπορεί κανείς να έχει ένθεση της πληροφορίας επί του πραγματικού αντικειμένου και εμπλουτισμό με ψηφιακή πληροφορία με έναν απλό και οικονομικό τρόπο.

Πέρα από το κτίριο- σε επίπεδο πόλης, αντικείμενα μπορεί να εφοδιαστούν με εκτυπώσεις κωδικών και να παραπέμπουν σε αντίστοιχη ψηφιακή πληροφορία.

Ήδη υπάρχουν εφαρμογές των κωδικών στα μουσεία, όπου εκθέματα εφοδιάζονται με συγκεκριμένο κωδικό και μέσω αυτού με τη χρήση του κινητού πληροφορείται ο επισκέπτης για τα στοιχεία καθενός από αυτά.

Αυτό δυνητικά θα σήμαινε πρόσβαση του χρήστη σε πολλαπλά επίπεδα πληροφορίας όχι μόνο σε επίπεδο κτιρίου αλλά και σε επίπεδο πόλης, συλλογή στοιχείων για την πόλη, για τα αξιοθέατα, μέρη που μπορεί κανείς να επισκεφτεί, αλλά και για παροχές, συγκοινωνίες, υπηρεσίες, ψυχαγωγία.

Μετασχηματισμός ενός εγκαταλελειμμένου εργοστασίου μουστάρδας στην Ντιζόν από τους ολλανδούς αρχιτέκτονες MVRDV: η εκτύπωση κωδικών στο εξωτερικό του, που αναπαράγουν δραστηριότητες της εταιρείας, ήταν, εκτός όλων των άλλων, και μια άκρως οικονομική λύση.

Στην πόλη του Bordeaux για παράδειγμα χρησιμοποιούνται οι κωδικό QR Codes, παρέχοντας πληροφορία στους επισκέπτες της πόλης. Οι κωδικοί δίνουν πρόσβαση σε πληροφορία οποιαδήποτε ώρα της ημέρας σε σημεία της πόλης, όπως δρόμοι και μνημεία.

Σίγουρα είναι πολλές οι εφαρμογές που μπορεί να σκεφτεί κανείς για την αξιοποίηση αυτής της τεχνολογίας. Σε έναν τεχνολογικό σύμπαν δεν περιμένουμε πια μήνυμα μόνο από τους φίλους μας αλλά και από τα αντικείμενα που μας περιβάλλουν. Εφιαλτικό σενάριο; **Εξαρτάται από το πώς χρησιμοποιούνται αλλά και πώς «σχεδιάζονται».**

PROJECT MANAGEMENT

Ο ρόλος του στην καθημερινή εταιρική μας ζωή

Σίγουρα όλοι ακούσαμε ή διαβάσαμε κάποτε τον όρο «**Project Management**». Στη δική μας γλώσσα αποδίδεται ως «**Διοίκηση Έργων**» και έτσι θα αναφερόμαστε σε αυτό στη συνέχεια.

Η Διοίκηση Έργων είναι τόσο παλιά όσο και η ιστορία της ανθρωπότητας. Για πολλούς είναι «η επιστήμη για το πώς να κάνουμε πράγματα». Μια και όλοι, λίγο ως πολύ, έχουμε ασχοληθεί με δραστηριότητες που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως έργα, υπάρχει η εντύπωση ότι η Διοίκηση Έργων καθώς και η επιτυχής ολοκλήρωση των έργων που αναλαμβάνουμε είναι κάτι σχετικά εύκολο και προσιτό.

Θα προσπαθήσουμε να δείξουμε ότι τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι. Μα, θα ρωτήσει κάποιος, είναι κάτι ιδιαίτερο η Διοίκηση Έργων; Ένα στέλεχος, προϊστάμενος ή διευθυντής, με πολυετή εμπειρία και αναγνωρισμένη παρουσία και έργο σε μια Εταιρεία δε γνωρίζει από Διοίκηση Έργων; Αν δε γνωρίζει αυτός τότε ποιος γνωρίζει;

Δεν είναι απίθανη μια τέτοια προσέγγιση. Στην πραγματικότητα υποκρύπτει δύο προβλήματα: Το ένα είναι ο ορισμός του τι σημαίνει έργο και το άλλο αν η Διοίκηση Έργων διαφέρει από τη διοίκηση στη γενική της έννοια.

Έργα και Διοίκηση Έργων

Σύμφωνα με το παγκόσμιο defacto πρότυπο, τον οδηγό PMBOK® που εκδίδει το Project Management Institute - PMI®, «**έργο είναι μία προσωρινή προσπάθεια που αναλαμβάνεται προκειμένου να δημιουργηθεί ένα μοναδικό προϊόν ή μια υπηρεσία ή ένα αποτέλεσμα**».

Εδώ κάθε λέξη έχει τη σημασία της. Η προσωρινότητα της προσπάθειας σημαίνει ότι το έργο έχει αρχή, μέση και τέλος. Η μοναδικότητα του προϊόντος, υπηρεσίας ή αποτελέσματος διαχωρίζει σαφώς το έργο από τις επαναλαμβανόμενες καταστάσεις λειτουργίας οι οποίες παράγουν πανομοιότυπα προϊόντα ή υπηρεσίες. Αυτές οι καταστάσεις σαφώς δεν αποτελούν έργα. Η μοναδικότητα σχετίζεται επίσης και με τη σαφήνεια με την οποία πρέπει να καθορίζεται το προϊόν, υπηρεσία ή αποτέλεσμα που θα παραχθεί.

Μερικά παραδείγματα έργων μαζί με αντιπαράδειγμα που περιγράφει λειτουργία:

- Έργο είναι η ανέγερση ενός κτηρίου ή ενός δρόμου ή μιας γέφυρας. Η είσπραξη των διοδίων διέλευσης δεν είναι.
- Έργο είναι η ανάπτυξη και θέση σε λειτουργία ενός έργου πληροφορικής. Η υποστήριξη της λειτουργίας και των χρηστών δεν είναι.
- Έργο είναι η αναδιοργάνωση μιας Υπηρεσίας ή ενός Τμήματος εγκαθιδρύοντας νέες διαδικασίες. Η καθημερινή εργασία βάσει των διαδικασιών αυτών δεν είναι.

Επίσης, κατά τον οδηγό PMBOK® του PMI, «**Διοίκηση Έργων, είναι η εφαρμογή γνώσεων, ικανοτήτων, εργαλείων και τεχνικών στις δραστηριότητες ενός έργου προκειμένου να επιτευχθούν οι απαιτήσεις του έργου**».

Σύμφωνα με τα παραπάνω τα έργα αντικατοπτρίζουν την αλλαγή και την εξέλιξη που διαμορφώνουμε ως άτομα, οργανισμοί, κοινωνίες ή κράτη. Η Διοίκηση Έργων ουσιαστικά είναι η **διοίκηση της αλλαγής και της εξέλιξης**.

Επιτυγχάνουν τα έργα:

Το ζητούμενο είναι η επιτυχία των έργων που αναλαμβάνουμε. Όταν τα έργα που επιχειρούμε αποτυγχάνουν προκύπτει οικονομική ζημία (το λιγότερο). Ρωτείστε κάποιον εδώ στην Ελλάδα ή και στην Εταιρεία μας:

- Πόσα, σε ποσοστό, έργα επιτυγχάνουν και πόσα αποτυγχάνουν;
- Πως κεφαλαιοποιείτε την εμπειρία και την γνώση από τα επιτυχημένα και, κυρίως από τα αποτυχημένα έργα;

Μία πιθανή απάντηση είναι ότι όλα τα έργα επιτυγχάνουν, αφού εν τέλει παραλαμβάνονται. Αν κάποιος δώσει την απάντηση αυτή σίγουρα είναι έξω από το πνεύμα της διοίκησης έργων. Αν σε έναν οργανισμό δεν υπάρχει η έννοια του αποτυχη-

μένου έργου, αυτό ενδεχομένως να σημαίνει ότι δεν υπάρχει κριτήριο επιτυχίας έργων ή ότι, απλά, δεν υπάρχουν έργα αλλά, απλά, αναθέσεις εργασιών. Είναι ίσως εντυπωσιακό ότι μεγάλα έργα, έργα σύμβολα, δεν θεωρούνται επιτυχημένα.

Η **όπερα του Σύδνεϋ** στην Αυστραλία είναι ένα εθνικό σύμβολο και είναι από τις πιο γνωστές όπερες στον κόσμο. Αντιπροσωπεύει επίσης μια από τις μεγαλύτερες αποτυχίες έργου παγκοσμίως. Όταν κατασκευάζονταν τα θεμέλια του κτιρίου, δεν είχε ακόμη τελειώσει η σχεδίαση των πάνω ορόφων. Οι απαιτήσεις των χρηστών του έργου αγνοήθηκαν πλήρως. Οι επικεφαλές του έργου επικοινωνούσαν με το χρηματοδότη μόνο περιστασιακά ενώ οι σχεδιαστές βρίσκονταν 3000 χιλιόμετρα μακριά από το έργο.

Το «**χρυσό**» **Κοινοβούλιο της Σκωτίας** ξεκίνησε με προϋπολογισμό 40.000.000 Λίρες Αγγλίας το 1997. Το τελικό κόστος του έφτασε το 2004 στα 431.000.000 Λίρες Αγγλίας με πάνω από 10.000 μικροπροβλήματα όλων των ειδών στο κτίριο και με απεριόριστα λάθη σχεδιασμού και οργάνωσης έργου.

Η **γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου** είναι εντυπωσιακό παράδειγμα επιτυχίας έργου. Το έργο τελείωσε μέσα στον αρχικό προϋπολογισμό και 4 μήνες πριν από το αρχικό χρονοδιάγραμμα και δίκαια κέρδισε το βραβείο του Αμερικάνικου Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών (ASCE) για το έτος 2005, ως το πιο διακεκριμένο έργο πολιτικού μηχανικού. Αυτό ήταν το πρώτο βραβείο που δόθηκε σε έργο εκτός των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

Γεγονός είναι ότι δεν επιτυγχάνουν όλα τα έργα. Για να ξέρουμε αν ένα έργο είναι επιτυχημένο θα πρέπει να ορίσουμε σε τι συνίσταται η επιτυχία ενός έργου. Σύμφωνα με τον οδηγό PMBOK® ως **επιτυχημένο** ορίζεται το έργο που παραδίδεται ικανοποιώντας τις **απαιτήσεις προδιαγραφών, χρόνου, προϋπολογισμού και ποιότητας** (τριπλός περιορισμός - triple constraint).

Σύμφωνα με στοιχεία της Εταιρείας **Standish Group** σε δείγμα 70.000+ έργων από το 1992, τα διαχρονικά ποσοστά επιτυχίας των έργων είναι απογοητευτικά και καταδεικνύουν ότι:

- μόνο 3 στα 10 Projects παραδίδονται ικανοποιώντας τις απαιτήσεις προδιαγραφών, κόστους και χρόνου εκτέλεσης
- τα 2 στα 10 Projects δεν ολοκληρώνονται ποτέ

- το 1 στα 2 Projects έχει υπερβάσεις χρόνου ή κόστους ή και των δύο!

Ο ρόλος της Διοίκησης Έργων

Έρευνα της KPMG, δείχνει ότι οι τρεις λόγοι που οδηγούν τα έργα σε αποτυχία είναι οι εξής:

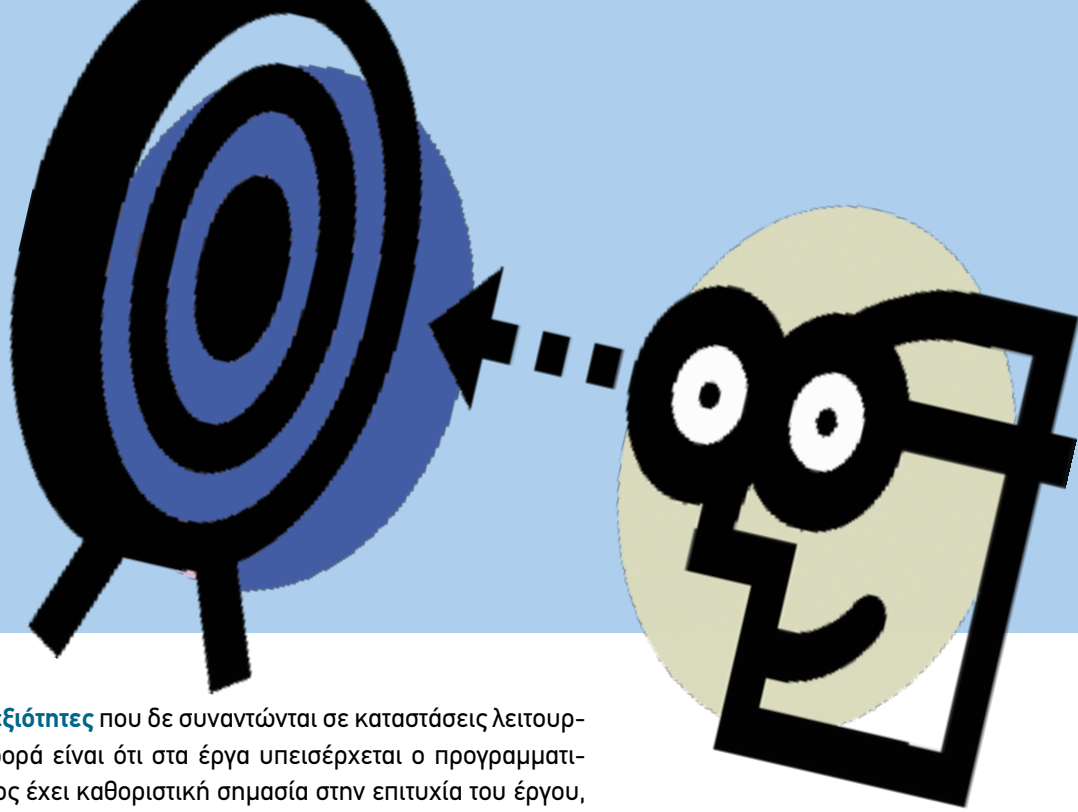
1. Ασαφείς απαιτήσεις έργου και ανεξέλεγκτες αλλαγές
2. Φτωχές διαδικασίες Διοίκησης Έργων
3. Έλλειψη υποστήριξης της διοίκησης

Πολλοί θεωρούν ότι ο δεύτερος παράγοντας επηρεάζει σημαντικά τους άλλους δύο. Τελικά, η Διοίκηση Έργων είναι αυτή που μπορεί να οδηγήσει τα έργα στην επιτυχία ή στον καιάδα!

Συνήθως το πραγματικό ενδιαφέρον για τη Διοίκηση Έργων έρχεται μόνο μετά από μια δυσάρεστη εμπειρία που αφορά αποτυχία ή μερική επιτυχία ενός έργου.

Διαφέρει η Διοίκηση Έργων (**project management**) από τη διοίκηση λειτουργίας (**operations management**); Η απάντηση είναι ρητά και κατηγορηματικά «ναι διαφέρει». Κάποιοι καλοί άνθρωποι σε προσδευμένες κοινωνίες που μελέτησαν αυτά τα πράγματα πριν από εμάς κατέληξαν σε αυτό το συμπέρασμα.

Για την επιτυχή εκτέλεση ενός έργου απαιτούνται **μεθοδολογίες, βέλ-**

τιστες πρακτικές και δεξιότητες που δε συναντώνται σε καταστάσεις λειτουργίας. Η προφανής διαφορά είναι ότι στα έργα υπεισέρχεται ο προγραμματισμός (planning) ο οποίος έχει καθοριστική σημασία στην επιτυχία του έργου, δεν είναι όμως μόνο αυτό. Διεργασίες όπως αυτές της έναρξης, του κλεισίματος και της διαχείρισης συμμετεχόντων και ενδιαφερομένων για το έργο παίζουν σημαντικό ρόλο στην επιτυχία του έργου.

Συνεπώς: Η Διοίκηση Έργων αποτελεί ιδιαίτερο αντικείμενο. Είναι η μοναδική επιστήμη και τέχνη ταυτόχρονα που μπορεί να συντελέσει καταλυτικά σε παράδοση επιτυχημένων έργων. Η αδυναμία κατανόησης και εφαρμογής της Διοίκησης Έργων κοστίζει εκατοντάδες δισ. δολάρια παγκοσμίως. Η Διοίκηση Έργων συμβαδίζει με τη χρηστή διοίκηση. Η καλή οργάνωση που επιτυγχάνεται με τις βέλτιστες πρακτικές Διοίκησης Έργων, είναι χρήσιμη, όχι μόνο στους διοικούντες το έργο αλλά και στους διοικούμενους και φυσικά στο χρηματοδότη και σε κάθε ενδιαφερόμενο για το έργο. Επίσης, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, η Διοίκηση Έργων θεωρείται σημαντικότερο εργαλείο καταπολέμησης της διαφθοράς και ενίσχυσης της διαφάνειας σε επίπεδο κρατών και κυβερνήσεων.

Πως εφαρμόζεται η Διοίκηση Έργων:

Η Διοίκηση Έργων εκτός από επιστήμη, είναι ταυτόχρονα και τέχνη. Για κάποιους αποτελεί πρόσθετη δεξιότητα ενώ για κάποιους είναι επάγγελμα. Σε μια Εταιρεία που ασχολείται αποκλειστικά με έργα (π.χ. τεχνικά έργα) η προσέγγιση μπορεί να είναι απλή: Υπάρχει μία ελάχιστη οργανωτική δομή για τις υποστηρικτικές δραστηριότητες ενώ οι Διευθυντές Έργων για τα έργα που εκτελούνται αναφέρονται στο Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Σε μία Εταιρεία, όπως η δική μας, η οποία ασχολείται κατά κύριο λόγο με λειτουργία και υπηρεσίες και βασίζεται στο κλασικό οργανόγραμμα, η προσέγγιση μπορεί να είναι μία από τις παρακάτω:

- Ο ρόλος του Διευθυντή Έργων είναι προσωρινός και διαρκεί όσο διαρκεί κάποιο έργο που έχει αναλάβει.
- Υπάρχουν Διευθυντές Έργων διάσπαρτοι στις Διευθύνσεις και αναφέρονται στους επιμέρους Διευθυντές ή σε κάποιον συντονιστή έργων, ανάλογα με την περίπτωση.
- Υπάρχει ειδική Διεύθυνση Έργων που στεγάζει όλους τους Διευθυντές Έργων.

Σε κάθε περίπτωση, τον τροχό για το τι πρέπει να κάνουμε στα έργα τον έχουν ανακαλύψει άλλοι. Σ' εμάς μένει απλώς να τον χρησιμοποιήσουμε.

Είναι το Project Management «Cost Center» ή «Profit Center»;

Η ανάπτυξη γίνεται μέσω των έργων. Φανταστείτε μια τεχνική Εταιρεία ή μια Εταιρεία σαν τη δική μας που θέλει να «χτυπήσει» ένα έργο στη διεθνή αγορά. Πρέπει να είναι σε θέση να δώσει ανταγωνιστική προσφορά από άποψη κόστους και χρόνου ενώ θα πρέπει να είναι σε θέση να τηρήσει τις δεσμεύσεις της. Μόνο η επιστήμη της Διοίκησης Έργων δίνει τα εργαλεία με τα οποία τέτοιου είδους στόχοι γίνονται εφικτοί.

Συνεπώς: Η Διοίκηση Έργων είναι εργαλείο επίτευξης στρατηγικών στόχων. Επομένως είναι εξ' ορισμού «**Κέντρο Οφέλους (Profit Center)**». Οργανισμοί που βλέπουν τη Διοίκηση Έργων ως κέντρο κόστους θα πρέπει να ξαναμελετήσουν αυτή την προσέγγισή τους!

Συμπέρασμα: *“Εάν δεν Προγραμματίσεις, Προγραμματίζεις Αποτυχημένα έργα – If you do not Plan, you Plan Failed projects”.*

ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΣΤΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ;

Ανάγκη για την επανεκκίνηση της Ευρώπης

Το όραμα μιας ενωμένης Ευρώπης

Το όραμα για μια ενωμένη Ευρώπη είναι παλιό. Ήταν όραμα βασιλέων, κατακτητών και δικτατόρων με τελευταίο τον Χίτλερ που ήθελε τη «Νέα τάξη πραγμάτων στην Ευρώπη».

Όμως παράλληλα ήταν και όραμα διανοουμένων και δημοκρατικών πατριωτών στο όνομα της κατοχύρωσης της ελευθερίας των λαών και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αποτελούσε βασικό αίτημα πολλών οπαδών του Διαφωτισμού.

Τελικώς το χάσμα ανάμεσα στην Ευρώπη ως ιδανικό και την Ευρώπη ως σκοπιμότητα γεφυρώθηκε κατά τον πιο δραματικό τρόπο με τους δύο παγκοσμίους πολέμους.

Τα ερείπια, ο πόνος και η ανέχεια τόσο των νικητών όσο και των ηττημένων έπεισαν τόσο τους λαούς όσο και τους περισσότερους πολιτικούς ηγέτες ότι το όραμα της ενωμένης Ευρώπης δεν χρειαζόταν πλέον να είναι όραμα που σέρνεται στο χρόνο αλλά ήταν αδήριτη και άμεση ανάγκη.

Η Ευρώπη έπρεπε να ενωθεί για συγκεκριμένους λόγους:

- Για να μην ξαναγίνει πόλεμος σε ευρωπαϊκό έδαφος.
- Για να απαλλαγούν οι λαοί της Ευρώπης από δικτατορίες και εμφυλίου πολέμους και να εδραιωθεί μια για πάντα η δημοκρατία.
- Για να μπορέσει να ανασυγκροτηθεί οικονομικά. Βεβαίως στο θέμα αυτό σημαντική υπήρξε η βοήθεια του Σχεδίου Μάρσαλ για την Ευρώπη και ειδικώς για τη Γερμανία.
- Ο γιγαντισμός της τότε Σοβιετικής Ένωσης εις βάρος των λαών της Ανατολικής Ευρώπης ασκούσε μία έντονη ιδεολογική και γεωπολιτική πίεση πάνω στην υπόλοιπη και εξασθενημένη Δυτική Ευρώπη, η οποία φοβόταν ότι η «Ρωσική άρκτος» θα μπορούσε να την καταβροχθίσει.

Οι Γάλλοι έπαιξαν αποφασιστικό ρόλο στην έναρξη υλοποίησης της ιδέας της ενωμένης Ευρώπης. Πατέρας της σύγχρονης ιδέας της ενωμένης Ευρώπης και αρχιτέκτονας των συγκεκριμένων σχεδίων για την υλοποίησή της υπήρξε ο Γάλλος Οικονομολόγος και Οιοπαραγωγής **Zan Monné**. Ο Γάλλος ΥΠΕΞ **Ρομπέρ Σουμάν** ενέταξε την ιδέα για το σχέδιο στην επίσημη πολιτική της Γαλλίας και ο **Στρατηγός Ντε Γκωλ** φρόντιζε, ώστε η Ευρώπη να γίνει και ευρωπαϊκή.

Η πολιτική εξευρωπαϊσμού της Ευρώπης τότε δεν ήταν καθόλου αυτονόητη. Η ζημιά που είχε υποστεί η Ευρώπη από τον Β΄ κυρίως Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν διπλή: Η οικονομική και γεωπολιτική υποβάθμιση του ευρωπαϊκού χώρου συνοδεύτηκε με την εγκατάσταση των Αμερικανών και των Ρώσων στην καρδιά της Ευρώπης. Οι εμπροσθοφυλακές των στρατευμάτων τους συναντήθηκαν πάνω σε μια γέφυρα του ποταμού Έλβα στο έδαφος της Γερμανίας. Ο Ντε Γκωλ ήθελε μια ισχυρή και ανεξάρτητη Ευρώπη που να μπορεί να κοιτάζει στα μάτια τόσο τους Ρώσους όσο και τους Αμερικανούς.

Δυστυχώς η Ευρώπη σήμερα δε διαθέτει πολιτικούς τέτοιου διαμετρήματος. Η Άγκελα Μέρκελ είναι μια συμπλεγματική μικροαστή που μεγάλωσε στην Ανατολική Γερμανία, ποτέ της δε βίωσε το όραμα μιας ενωμένης Ευρώπης και η όλη πολιτική της δεν ξεπερνά τα όρια της λογιστικής, της πολιτικής διαχείρισης και της αυτιστικής εξωτερικής πολιτικής.

Τον Δρ. Ηλία Φιλίππιδη
Καθηγητή Κοινωνιολογίας
Νομικού

Η Ελλάδα και η Ευρωπαϊκή Ένωση

Η δυναμική της ευρωπαϊκής σύγκλισης βρίσκεται σήμερα σε οπισθοχώρηση. Πολλοί διερωτώνται αν στο μέλλον θα υπάρχει όχι μόνο το ευρώ αλλά και η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως ο κόσμος χρειάζεται μια ενωμένη Ευρώπη. Το πρώτο μεγάλο λάθος των ευρωπαϊκών ηγετών ήταν η είσοδος της Αγγλίας το 1973. Ο Ντε Γκωλ δεν την ήθελε επ' ουδενί λόγω. Η Αγγλία είναι αυτή που συνεχώς αντιτίθεται στη στρατηγική της εμβαθύνσεως και προώθησε τη στρατηγική της διευρύνσεως με αποτέλεσμα την οικονομική αποδυνάμωση και τη θεσμική χαλάρωση της Ε.Ε. Εάν είχε γίνει η εμβάθυνση ούτε εμείς ούτε η Ε.Ε. θα αντιμετώπιζε αυτά τα προβλήματα, ούτε η Γερμανία θα είχε αναπτύξει αυτή την υπεροπτική πολιτική της.

Όσο για μας, είναι άλλο το θέμα, εάν έπρεπε να μπορούμε στο ευρώ, που δεν έπρεπε, και άλλο το θέμα, αν πρέπει να βγούμε από το ευρώ, που δεν πρέπει. Η ζημιά που θα υποστούμε βγαίνοντας από το ευρώ θα είναι πολύ μεγαλύτερη από ότι θα πληρώσουμε μένοντας στο ευρώ. Αν βγούμε από το ευρώ, τότε στην φτώχεια θα προστεθεί και υψηλός πληθωρισμός για πολλά χρόνια. Τότε πράγματι θα ζούμε χρόνια κατοχής.

πηγή

[39]

ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ - Συνταξιούχου
Τοπογράφου Μηχανικού, πρώην Γενικού Διευθυντή

Τα πολιτικά προβλήματα... δεν πέφτουν από τον ουρανό

πηγή
[40]

Το οξύτερο όλων των πολιτικών προβλημάτων του λαού μας και της χώρας μας, αυτό της εκλογής των εκπροσώπων μας στα θεσμικά όργανα της πολιτείας μας, παίρνει τη γελοιωδέστερη δυνατή προοπτική του.

Αυτοί που μας εκπροσώπησαν επί εξήντα χρόνια τώρα μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (με διάφορους μανδύες) και καταχρώμενοι τη λαϊκή εξουσιοδότηση έχουν οδηγήσει τη χώρα και το λαό στην καταστροφή, αφενός συνεχίζουν να διαχειρίζονται το πρόβλημα που δημιούργησαν με ανατολίτικους και πιθανότατα και μαυρογιαλούρικούς τρόπους, αφετέρου ζητούν – θα ζητήσουν για την ακρίβεια – την ψήφο μας για να συνεχίσουν και κατά πάσα πιθανότητα θα τη λάβουν!

Χειρότερη εκδοχή της δημοκρατίας, που σ' αυτόν τον τόπο πρωτοδιδάχτηκε, δεν μπορώ να φανταστώ. Με τυλίγουν συναισθήματα κατάθλιψης μα θα τα βγάλω πέρα μαζί με όλους τους πληγωμένους συμπατριώτες μου. **Μήπως η δημοκρατία μας είναι και κατ' επίφαση;**

Αυτές οι διαπιστώσεις σπρώχνουν τη σκέψη σε θεμελιώδη ερωτήματα για τη δημοκρατική λειτουργία, το Σύνταγμα, τα κόμματα, τις δικαιοδοσίες τους και κυρίως τις υποχρεώσεις τους:

Δημοκρατική λειτουργία: Παλαιότερα όταν ο Βασιλιάς πέθαινε, αναλάμβανε ο γιος του ή ο ανιψιός του ή ο... κολλητός του ως νέος Βασιλιάς κι ο λαός ζητωκραύγαζε ζήτω! Έτσι όλο το στημένο βασιλικό καθεστώς συνέχιζε αταλά-ντευτο την προδιαγεγραμμένη πορεία του κι όλοι σαν υπνωτισμένοι συνέχιζαν να ελπίζουν στο έλεος του νέου Βασιλιά. Ωραία, αυτά τελείωσαν. Όμως τι έχει έρθει στη θέση του και πόση δημοκρατική πρόοδο ενσωματώνει αυτό το καινούριο; Τι κόμματα ανέλαβαν τη σκυτάλη και τι καθεστώς έχτισαν; Μήπως

γεμίσαμε από μικρούς και μεγάλους νεοβασιλιάδες;

Οι αφειρητικές σκέψεις στη δημοκρατία είναι η «συμμετοχή» και η «πλειοψηφία». Όμως εμείς και άλλοι λαοί, με μαγικά πολιτικάντικα κόλπα, περάσαμε από την «πλειοψηφία» στη «σχετική πλειοψηφία» και από τη «συμμετοχή» στην **απουσία**. Τι άλματα είναι αυτά; Μικρά ή μεγάλα, προς τα μπρος ή προς τα πίσω, το λαό βοηθούν ή τις κάστες, διασώζουν ή νοθεύουν τη δημοκρατία;

Η μεγάλη διαφορά μεταξύ της πλειοψηφίας και της σχετικής πλειοψηφίας βρίσκεται στο ότι η πρώτη (50% + 1 ψήφο) παρέχει εξουσιοδότηση εξ ονόματος του λαού, ενώ η δεύτερη όχι! Τα καλπονοθευτικά μας όμως κόμματα, παραποιώντας βάνουσα την αρχή της πλειοψηφίας έφτασαν να θεωρούν ως εξουσιοδότηση εξ ονόματος του λαού τη σχετική πλειοψηφία. Έτσι άρχισε το γαϊτανάκι των μονοκομματικών κυβερνήσεων. Κόμματα με 30% εκλέγουν περισσότερους Βουλευτές από το 50% του Κοινοβουλίου κι έτσι με ένα κάλπικο όχημα διοικούν τον Ελληνικό λαό «εξ ονόματός του» χωρίς ποτέ να έχουν λάβει αυτήν την εξουσιοδότηση. **Βέβαια ο Ελληνικός λαός έχει σιωπήσει απέναντι στο φαινόμενο, αφού έχει ανταλλάξει με κυβερνητικές δωροδοκίες αυτήν τη σιωπή.**

Είναι η μέθοδος της δημιουργίας συνενόχου. Έτσι με περισσό θράσος μας πετούν στη μούρη δηλώσεις του τύπου «μαζί τα φάγαμε» ενώ κανείς **ποτέ και κυρίως η πλειοψηφία του Ελληνικού λαού** δεν τους παρέιχε τέτοια εξουσιοδότηση. Πρακτικές απάτης του κοινού ποινικού δικαίου εμφανίζονται από εμβριθείς συνταγματολόγους ως σιωπηρή και καθεστωτική εξουσιοδότηση του Ελληνικού λαού!

Είναι φανερό ότι αυτή η εξέλιξη εδράστηκε πάνω στην καταπάτηση της αρχής της εξουσιοδοτικής πλειοψηφίας εκ μέρους του Ελληνικού λαού με την εξαγορασμένη σιωπή αυτής της πλειοψηφίας. Οι μονοκομματικές κυβερνήσεις της μειοψηφίας έφτασαν στο θρασύ σημείο να επιφέρουν συνταγματικές αλλαγές με την τρίτη ψηφοφορία με 151 βουλευτικές ψήφους, οι οποίες όμως έχουν αποκτηθεί με τη νόθευση της αρχής της πλειοψηφίας αφού αυτοί οι 151 Βουλευτές έχουν εκλεγεί από το 30% του Ελληνικού λαού. Δηλαδή τελικά οδηγηθήκαμε σε συνταγματικές ρυθμίσεις με τη σχετική πλειοψηφία η οποία δεν ενσωματώνει εξουσιοδότηση του Ελληνικού λαού! **Αυτή είναι νόθα και κάλπικη δημοκρατία και δεν μας ταιριάζει. Πώς επιτεύχθηκε όμως η σιωπή της εξουσιοδοτικής πλειοψηφίας; Πού και πώς συμμετείχαμε;**

Από τη συνέλευση της πολυκατοικίας μας ή το Σύλλογο κυνηγών μπεκάτσας(!) μέχρι τη «συμμετοχή» μας στα εργασιακά σωματεία, τις ομοσπονδίες τους, τις μαθητικές, τις φοιτητικές ή τις οργανώσεις νεολαίας μέχρι τους συλλόγους των συνταξιούχων και τελικά τις κομματικές οργανώσεις και την αυτοδιοίκηση απ' άκρη σ' άκρη δηλαδή της Ελλάδας, δύο σημαδεμένα φαινόμενα καταγράφοντα:

- Οι εκπρόσωποι που ζητούν την ψήφο μας είναι κατά συντριπτική πλειοψηφία κομματικοί απεσταλμένοι – με άμεσο ή έμμεσο τρόπο.
- Ποτέ και πουθενά δεν κατοχυρώνεται ως δημοκρατική απαίτηση η εξουσιοδοτική πλειοψηφία του 50% + 1 ψήφο αλλά ζητείται, επιτυγχάνεται και εφαρμόζεται η σχετική πλειοψηφία.

Αυτή η νοθευτική διαδικασία ανάδειξης των εκπροσώπων μας με τους βιδωμένους από τα κόμματα και τα παρακλάδια τους υποψηφίους, μαζί με την εκ μέρους μας επιδεικνυόμενη αδιαφορία συμμετοχής είναι το κλειδί για τη νόθευση του αποτελέσματος και την άρνηση τελικά της δημοκρατικής δεοντολογίας μέσω της οποίας αποκτώνται εξουσιοδοτικά δικαιώματα χωρίς ποτέ αυτά να παραχωρήθηκαν πραγματικά! Από το σημείο αυτό και μετά ακολουθεί ένα πάρτι «δημοκρατικής» αυθαιρεσίας που φτάνει στα αλήθεια στην

“ Η μεγάλη διαφορά μεταξύ της πλειοψηφίας και της σχετικής πλειοψηφίας βρίσκεται στο ότι η πρώτη (50% + 1 ψήφο) παρέχει εξουσιοδότηση εξ ονόματος του λαού, ενώ η δεύτερη όχι! Τα καλπονοθευτικά μας όμως κόμματα, παραποιώντας βάνουσα την αρχή της πλειοψηφίας έφτασαν να θεωρούν ως εξουσιοδότηση εξ ονόματος του λαού τη σχετική πλειοψηφία. ”

κατάργηση της δημοκρατίας των πολιτών.

Η **συνηθέστερη στην πράξη διαδικασία υπαρπαγής της ψήφου των πολιτών**, είναι η ανταλλαγή της ψήφου με πάσης φύσεως μικρά ή μεγάλα ρουσφέτια, προσωπικά ή συλλογικά, απέναντι σε ανίσχυρους και απελπισμένους πολίτες που έχουν πεισθεί ότι ο φαύλος μηχανισμός του κράτους **μόνο μέσα από αυτήν την οδό τους δίνει την ελπίδα επίλυσης των ατομικών ή συλλογικών αιτημάτων τους**, αφού η θεσμική υποχρέωσή του έχει απολύτως εκμηδενιστεί. Έτσι οι κυρίαρχοι πολίτες, ο κυρίαρχος λαός έχασε αυτήν την κυριαρχία του και αναζητεί μόνο με τη μέθοδο του ρουσφετιού τα ψήγματα έναντι των δικαιωμάτων του κι αυτά με ανταλλαγή με την ψήφο του. **Ο κυρίαρχος λαός απολύτως υπόδουλος στις πολιτικές κάστες.**

Στην ιστορική μας βέβαια γνώση υπάρχει και το δυστύχημα τύπου Τσαουσέσκου και ΣΙΑ όπου οι «πολίτες» ψήφισαν με ποσοστό 99%! Τους κομματικούς ηγέτες του συστήματος αλλά και εκεί, χειρότερα από εμάς, οι πολίτες βίωναν την άμεση απειλή στο πετσί τους. Η «δικτατορία του προλεταριάτου» τους, είχε μετατραπεί σε πλήρες φιάσκο της συμμετο-

χικότητάς τους, δηλαδή την είχε καταργήσει.

Τι είναι όμως η «σχετική πλειοψηφία»; Αυτή η πλειοψηφία σε σχέση με την εξουσιοδοτική, λογικά θα έπρεπε να παρέχει και μια **σχετική εξουσιοδότηση**. Δηλαδή αφού τα σύγχρονα κράτη έχουν άμεσες και καθημερινές ανάγκες να κυβερνώνται, τότε και η σχετική εξουσιοδότηση, η σχετική πλειοψηφία δηλαδή, θα έπρεπε κατ' αναλογία να οδηγεί σε **σχετική κυβερνησιμότητα**. Αυτό όσο κι αν ακούγεται παράξενο ισοδυναμεί με **διαχειριστική** κυβερνησιμότητα. Δηλαδή όταν ένα κόμμα παίρνει 32% αλλά αποκτά με νοθευτική μεθοδολογία το 55% των εδρών του Κοινοβουλίου θα έπρεπε να μπορεί να κυβερνά ως **διαχειριστής**, δηλαδή εν μέρει, χωρίς δυνατότητα να αλλάξει κανένα απολύτως Νόμο, αφού δεν έλαβε εξουσιοδοτική πλειοψηφία εκ μέρους του λαού. Για να μπορεί να αλλάξει αυτό, θα έπρεπε για **οποιαδήποτε** αλλαγή Νόμου ή ψήφιση **νέου** Νόμου και πολύ περισσότερο για συνταγματικές αλλαγές, ο απαιτούμενος αριθμός ψήφων στο Κοινοβούλιο να ήταν αυξημένος με τον **συντελεστή απονόθευσης** δηλαδή

$$\text{Συντελεστής απονόθευσης} = \frac{50\%}{32\%} = 1,5625!!$$

Δηλαδή το 55% των Βουλευτών του Κοινοβουλίου που εκλέχτηκε από το 32% των πολιτών, θα έπρεπε να φτάσει στον αριθμό $55\% \times 1,5625 = 85,94\%$ των Βουλευτών του Κοινοβουλίου προκειμένου να λειτουργεί με εξουσιοδοτική πλειοψηφία των πολιτών που παρέχει την εξουσιοδότηση **πλήρους** κυβερνησιμότητας!

Και επειδή μπορεί αυτή η πρόταση να δεχθεί κριτική ότι θα εμπόδιζε εσαεί την πλήρη κυβερνησιμότητα, αφού οι πολίτες θα φοβόντουσαν να την παραχωρήσουν για να μην ψηφίζονται εις βάρος τους νέοι Νόμοι, η απάντηση είναι τα συχνά – πυκνά (ας πούμε δύο φορές το χρόνο) **ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΑ!**

Αφού θα ήταν αδύνατον να ψηφιστούν νέοι Νόμοι και νέα Συντάγματα με τόσο μεγάλους αριθμούς απαιτούμενων βουλευτικών ψήφων στο Κοινοβούλιο,

ας καταφύγουν και πάλι στο λαό να τους λύσει το πρόβλημα!!

Έτσι ο λαός θα ανακτούσε τη δημοκρατική ισχύ του απέναντι στη φαυλότητα της «σχετικής πλειοψηφίας».

Τα πολιτικά κοράκια που νέμονται την πλήρη κυβερνησιμότητα με τη σχετική πλειοψηφία, ποτέ βεβαίως δεν θα υιοθετήσουν τέτοιου τύπου αλλαγές. Μας θέλουν υπόδουλούς τους. Ποια είναι η λαϊκή απάντηση: **ΜΑΖΙΚΗ ΑΠΟΧΗ** από νόθα συστήματα εκλογών και νόθα αντιπροσώπευση. **ΜΑΖΙΚΗ ΑΠΟΧΗ** που θα υπερβεί το 50% των ψηφοφόρων. Αυτό οι δημοκρατικοί πολίτες μπορούν να το κάνουν όποτε το θελήσουν.

Μέχρι να το θελήσουν θα βιώνουμε την πολιτική αθλιότητα των τελευταίων 60 χρόνων που λειτουργεί κατά βάση εις βάρος μας. Όταν ανακτήσουμε την πουλημένη ισχύ της ψήφου μας, τότε τα πράγματα θα αλλάξουν.

Λορέντζος Μαβίλης

**ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ, ΠΟΙΗΤΗΣ
ΚΑΙ ΣΚΑΚΙΣΤΗΣ**

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΥ
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης

Το 2012 συμπληρώνονται εκατό χρόνια από το θάνατο του Λορέντζου Μαβίλη, Κερκυραίου διανοούμενου και βουλευτή, που σκοτώθηκε πολεμώντας στην πρώτη γραμμή για την απελευθέρωση της Ηπείρου το 1912.

Ο "παιχνιδιάρης όσο και βαθύς στην πέννα Μαβίλης" (όπως τον «πειράζει» σε σχόλιό της στο περιοδικό «Νουμάς» η Κερκυραία Ειρήνη Ζαβιτζιάνου -Δενδρινού) γεννήθηκε το 1860 στην Ιθάκη, όπου υπηρετούσε τότε ο δικαστικός πατέρας του. Φοίτησε στο γυμνάσιο της Κέρκυρας. Ο φιλόλογος του γυμνασίου τον ξεχώρισε και τον έφερε δεκαπεντάχρονο στη λέσχη της «Αναγνωστικής Εταιρείας Κέρκυρας». Στις αίθουσες του παλιότερου αυτού από τα ελληνικά πνευματικά ιδρύματα γνώρισε τον Ιάκωβο Πολυλά, το Γεράσιμο Μαρκορά και άλλους παλιούς φίλους του Σολωμού. Γύμνασε το πνεύμα του μαζί τους: στα διαβάσματα, στις συγγραφές και στο παιχνίδι του σκακιού. Ένα παιχνίδι που μόλις είχε ξεκινήσει να παίζεται στη νέα Ελλάδα.

Μετά το γυμνάσιο, έφυγε στην Αθήνα για σπουδές στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου, αλλά δεν παρέμεινε πάνω από ένα έτος (1877-78) γιατί θέλησε να συνεχίσει στα γερμανικά πανεπιστήμια, όπου τον τραβούσε η αγάπη του προς τους Γερμανούς ιδεαλιστές φιλοσόφους και η ελεύθερη φοιτητική ζωή.

Στο πανεπιστήμιο του Μονάχου γράφτηκε το 1878. Δεν υπήρχε ακόμα σκακιστικός σύλλογος για να μπορούν να παίζουν οι φοιτητές σκάκι, στο οποίο ο Μαβίλης ήταν ήδη ισχυρός παίκτης. Έτσι είχε πολύ χρόνο να διαβάσει την ξένη κλασική λογοτεχνία και να μάθει σε καλό επίπεδο τρεις ακόμη ξένες γλώσσες (Γερμανικά, Αγγλικά και Γαλλικά), αφού Ιταλικά και Ισπανικά ήδη γνώριζε. Έζησε έντονη φοιτητική ζωή, γράφτηκε μέλος σε φοιτητικά σωματεία, που σκοπός τους ήταν η μόρφωση ιπποτικού χαρακτήρα, με πειθαρχία και σωματικές σκληραγωγίες. Απόκτησε και μια χαρακιά στο μάγουλο από φοιτητική μονομαχία, από τις πολλές που πήρε μέρος και συνηθίζονταν τότε. Στην Ελλάδα, άφηνε πάντα γένια για να κρύβει αυτή τη χαρακιά. Οι δικοί του τον κάλεσαν πίσω στην Κέρκυρα το 1884.

Το έτος εκείνο ασχολήθηκε περισσότερο με τη λογοτεχνία, κοντά στους φίλους του της «Αναγνωστικής Εταιρείας», αλλά αναπολούσε την έντονη ζωή στη Γερμανία και το επόμενο έτος ξαναγύρισε στο Μόναχο. Υποσχέθηκε ότι θα επιστρέψει διδάκτορας.

Νεανικοί έρωτες και η ενασχόλησή του με το σκάκι (υπήρξε ιδρυτής του Σκακιστικού Συλλόγου του Πανεπιστημίου του Μονάχου το 1886), τον έφεραν σε από-

πηγή

[43]

γνωση γιατί τα χρόνια περνούσαν και δεν κατάφερνε να αποφοιτήσει. Τότε βρέθηκε θέμα σχετικό με τη σύγκριση Βυζαντινών κειμένων και ένας Γερμανός φίλος του από τη σκακιστική ομάδα, που είχε τελειώσει διδακτορικό στη Βυζαντινολογία, τον βοήθησε. Ένα χρόνο έμεινε στο Μπρεσλάου, όπου ζούσε ο φίλος του Ζέγκερ και μελέτησαν τα Βυζαντινά κείμενα. Ταυτόχρονα έπαιξε σε δυό πρωταθλήματα σκάκι. **Την ίδια χρονιά, που πήρε τον τίτλο του διδάκτορα (1890), κέρδισε και τον τίτλο του πρωταθλητή Βαυαρίας στο σκάκι.**

Το 1890 επέστρεψε οριστικά στην Ελλάδα. Την περίοδο, που ακολούθησε, οι Γερμανοί φίλοι του δεν τον ξέχασαν. Μεταφράζουμε από το φυλλάδιο για τα δεκάχρονα του Σκακιστικού Συλλόγου του Πανεπιστημίου του Μονάχου, κείμενο σχετικό με το Μαβίλη, όπου γίνεται και παράπλευρη σύγκριση ανάμεσα στις φυσικές ελληνικές και γερμανικές αρετές :

« ... Το γεμάτο λεπτότητα παιχνίδι του δόκτορα Μαβίλη ήταν, από τις πρώτες μέρες του Πανεπιστημιακού Σκακιστικού Συλλόγου, το απαραίτητο συμπλήρωμα στον πιο σταθερό τρόπο παιχνιδιού του δόκτορα Ζέγκερ, ο οποίος έδινε περισσότερη βαρύτητα στην ορθότητα του τέλους μιας παρτίδας παρά στην ορμητικότητα της αρχής και τη μαχητική διεξαγωγή επιθέσεων. Οι κύριοι Μαβίλης και Ζέγκερ δεν είναι μόνο από σκακιστική άποψη, αλλά και γενικότερα από ανθρώπινη και σπουδαστική, το «ζευγάρι των Διόσκουρων», που φρουρούν τις ιστορικές πύλες του Πανεπιστημιακού Σκακιστικού Συλλόγου του Μονάχου».

Μετά την επάνοδό του στην Κέρκυρα, συνέχισε να ασχολείται με τη λύση σκακιστικών προβλημάτων σε ξένες εφημερίδες, που έρχονταν κάθε Κυριακή στην «Αναγνωστική Εταιρεία Κέρκυρας», της οποίας ήταν πλέον γραμματέας.

Έχοντας «πάρει ζεστά» το πνεύμα των Γερμανικών Πανεπιστημίων, όπου «μόρφωση και ζωή ήταν αλληλένδετα», γράφτηκε στην «Εθνική Εταιρεία», μια οργάνωση που είχε διεισδύσει στην ελληνική κοινωνία και είχε σκοπό την απελευθέρωση των ελληνικών εδαφών, που παρέμεναν υπό οθωμανική κατοχή.

Το 1896, έφυγε για την Κρήτη, μαζί με τον ανηψιό του Πολυλά Κωνσταντίνο Θεοτόκη, τον παλιό του συμφοιτητή Σωτηριάδη και πολλούς στρατιωτικούς, για να ενισχύσουν το εκεί επαναστατικό κίνημα.

Το 1897, επικεφαλής σώματος εβδομήντα ανταρτών, που ο ίδιος στρατολόγησε, πολέμησε για την απελευθέρωση της Ηπείρου σε έναν πόλεμο - παρωδία, στον οποίο είχαν παρασύρει την κρατική ιεραρχία οι φλογερές ιδέες της «Εθνικής Εταιρείας».

Η αποτυχία του πολέμου του 1897 του έκοψε τα φτερά, όπως σε όλους τους Έλληνες. Για πολλά χρόνια είχε γίνει σκιά του εαυτού του, είχε απομακρυνθεί από τα κοινά, πλην μιας πρωτοβουλίας το 1902 να μην εγκατασταθεί καζίνο για τυχερά παιχνίδια στο νησί της Κέρκυρας. **Ήταν τότε που έγραψε τα περισσότερα ποιήματά του, αλλά δεν τα δημοσίευσε.**

Μετά την ανάμιξη του στρατού για επανακαθορισμό του Ελληνικού Κράτους το 1908, γεγονός που κατέλυε προσωρινά τη δημοκρατία, αλλά έφερνε νέες προοπτικές, **πείσθηκε να συστρατευθεί με τις ιδέες του Ελευθέρου Βενιζέλου και απέκτησε ξανά αισιοδοξία και ελπίδα.** Στις εκλογές του 1910 για αναθεώρηση του Συντάγματος, οι φίλοι του τον πίεσαν να θέσει υποψηφιότητα και εξελέγη βουλευτής με το κόμμα των Φιλελευθέρων του Ελευθέρου Βενιζέλου. Ο λόγος του στη Βουλή, στις 26/2/1911, για την υποστήριξη της δημοτικής γλώσσας, δημοσιεύεται στα «Απαντά» του και έχει μείνει ιστορικός. Εκεί, απαντώντας στην κατηγορία των υποστηρικτών της καθαρεύουσας ότι η δημοτική είναι χυδαία γλώσσα, είπε το γνωστό: **«χυδαία γλώσσα δεν υπάρχει, υπάρχουν χυδαίοι άνθρωποι...».**

Τον Οκτώβριο του 1912, στον πρώτο Βαλκανικό πόλεμο, όταν καταλήφθηκε η Θεσσαλονίκη, ζήτησε από τον καθηγητή πλέον Πανεπιστημίου Γιώργο Σωτηριάδη να τον διορίσει δημοδιδάσκαλο σε χωριό της Μακεδονίας, ενώ ο Σωτηριάδης ήθελε να τον κάνει Γυμνασιάρχη στη Θεσσαλονίκη. Και έτσι ...χάλασαν οι σχέσεις τους !

Σειρά είχαν τα Γιάννενα να προσαρτηθούν στο Ελληνικό κράτος. Σε ηλικία πενήντα τριών χρόνων πήρε μέρος στην εκστρατεία απελευθέρωσης της Ηπείρου, ως

λοχαγός σώματος Ελλήνων και Ιταλών εθελοντών υπό τον Επτανήσιο Αλέξανδρο Ρώμα. Σκοτώθηκε στο ύψωμα του Δρίσκου στις 28 Νοεμβρίου του 1912. Τα Γιάννενα έγιναν ελληνικά στις αρχές του 1913.

Πολλά έχουν γραφτεί για τη θυσία του Λορέντζου Μαβίλη, μετά την οποία όλοι τον παραδέχτηκαν ότι ήταν άνθρωπος των έργων και όχι άνθρωπος των λόγων, όπως συνήθιζαν να πιστεύουν για τους διανοούμενους. Ο Μαβίλης ήθελε να λέγεται «σκακιστής» γιατί ήταν από τους πρωτοπόρους στο παιχνίδι αυτό. Αφιέρωσε πολλά για το χόμπι του, σε μια εποχή που και στην Ευρώπη δεν υπήρχαν πολλοί οργανωμένοι σκακιστικοί σύλλογοι και Ομοσπονδίες. Αγωνίσθηκε για να φτιάξει το Σκακιστικό Σύλλογο του Πανεπιστημίου του Μονάχου στη Γερμανία και συντήρησε το σκάκι στην Αναγνωστική Εταιρεία Κέρκυρας. Συνέθεσε σκακιστικά προβλήματα. Έπαιξε με πολλούς καλούς σκακιστές της εποχής του (ακόμη και με το μελλοντικό Παγκόσμιο Πρωταθλητή Εμμανουήλ Λάσκερ) και απέκτησε καλούς φίλους στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Αντιθέτως, ο Μαβίλης, λόγω της σεμνότητάς του και γνωρίζοντας ότι υπήρχαν πολλοί παλιότεροι και καλύτεροι από αυτόν, αισθανόταν αμηχανία όταν τον αποκαλούσαν «ποιητή». **Λίγα ποιήματα έγραψε και λίγα δημοσίευσε όσο ζούσε.** Συχνά υπέγραφε με ψευδώνυμα, όπως «*Λάμπρος Γραικός*».

Όταν ήταν βουλευτής στην Αθήνα, αρκετοί τον προέτρεψαν να δημοσιεύσει μια συλλογή με ποιήματά του. Ξεκίνησε να τελειοποιεί τα παλιά του ποιήματα, αλλά δεν ολοκλήρωσε την προετοιμασία, γιατί τον πρόλαβε το καθήκον προς την πατρίδα. **Τα ποιήματα δημοσιεύτηκαν, μετά το θάνατό του, από τους φίλους του Κωνσταντίνου Θεοτόκη και Ειρήνη Δενδρινού. Τα περισσότερα ποιήματά του ήταν «σονέτα».**

Από τις αρχές της «σκακιστικής» ιστορίας, όλοι οι ρομαντικοί θέλησαν να συσχετίσουν την ποίηση με το σκάκι και, ιδίως, με τα σκακιστικά προβλήματα. Το «σονέτο» είναι είδος ποιήματος, που ξεκίνησε από την Ιταλία και έχει δυό τετράστιχα (που θέτουν ένα πρόβλημα) και δυό τρίστιχα (που το λύνουν). Στο σονέτο, όπως και στο σκακιστικό πρόβλημα, συναντάμε: α) θεμελιώδεις κανόνες, β) οριακές καταστάσεις, που η ανάδειξή τους αποκαλύπτει ομορφιά, γ) καλλιτεχνία και «λεπτοδουλειά» στη διαμόρφωση.

Στην τελευταία του μάχη, στην κορφή του Δρίσκου της Ηπείρου, ο Μαβίλης είχε επάνω του ένα μπιλιετάκι όπου βρέθηκε γραμμένο ένα σονέτο. Το είχε πρωτοφτιάξει καιρό πριν, αλλά το διόρθωνε και το ξαναδιόρθωνε.

Ένα ανολοκλήρωτο ποίημα είναι «δείγμα ρομαντισμού», έγραψαν για το Σολωμό... Είναι, όμως και αφορμή για συνέχεια.

1879

1882

1885

Αν ο ποιητής σκοτωνόταν, κάποιοι θα προσπαθούσαν να μελετήσουν το ποίημα που άφησε πίσω του. **Με αυτόν τον τρόπο επεδίωξε ο «παιχνιδιάρης όσο και βαθύς στην πέννα Μαβίλης» να παραμείνει ζωντανός στη μνήμη όσων έκαναν μαζί του το «Ταξίδι» και συγκινήθηκαν από το έργο του.**

Ταξίδι

Σου άρεσαν τα σονέτα μου και αγάλι
αγάλι εψυχοπόνεσες κ' εμένα
κ' εχάρισές μου, ομορφομάτα, μ' ένα
φίλημα, την καρδιά σου τη μεγάλη.

Ποιος ερράγισε τ' άλικο ανθογυάλι
και αντίς αίμα νερά θωρώ χυμένα
και τ' άνθια της αγάπης μαραμένα;
Είχε ο γιαλός της γλύκας γυρογυάλι;

(γραμμένο στο ίδιο πλοίο)

Μισοκρύβεται έν' άχαρο βιβλίο
σκοπισμένο, παλιό, στο ύστερο ράφι
το εδιάβασες μια μέρα σ' ένα πλοίο

και δεν καλοθυμάσαι ούτε τί γράφει.

Μια στάλα ζωής πιωμένη σόχει
κι' ακόμα δεν το παραρρίχνεις, όχι.

Ο Λορέντζος Μαβίλης υπήρξε συνεπής στις αρχές του και ευγενής σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής του. Παραφράζοντας τον «αφορισμό», που περιέχεται στο λόγο, που εκφώνησε για την υποστήριξη της δημοτικής γλώσσας στη Βουλή (ότι «*χυδαία γλώσσα δεν υπάρχει, υπάρχουν οι χυδαίοι άνθρωποι...*»), μπορούμε να γράψουμε ότι «ευγενή αθλήματα δεν υπάρχουν, υπάρχουν ευγενείς άνθρωποι». Από αυτήν την ευγένεια παίρνει και το παιχνίδι-άθλημα του σκακιού. Γιατί επέλεξαν να ασχοληθούν μαζί του ευγενείς άνθρωποι όπως ο Λορέντζος Μαβίλης.

Μεγάλο ενδιαφέρον μας προκάλεσε η αφηγηματική γραφή του Παναγιώτη Δευτεραίου, Πολιτικού Μηχανικού, ο οποίος – με σκοπό την επιτόπια έρευνα και την μελέτη που σχετίζεται με τις σημερινές υπόγειες κοίτες των παλαιών ρεμάτων της Αθήνας – έχει διασχίσει υπογείως μικρές και μεγάλες διαδρομές σκεπασμένων ρεμάτων που σήμερα αποτελούν αποχετευτικούς αγωγούς, κατά το πλείστον ομβρίων υδάτων. Στο κείμενο του κ. Δευτεραίου ο αναγνώστης αντιλαμβάνεται την μεγάλη σημασία που είχαν οι υπόγειες διαδρομές που δημιουργούσαν οι αγωγοί αυτοί σε διάφορες πράξεις ηρωισμού ενάντια σε δυνάμεις κατοχής στη χώρα μας. Μια εκ των ηρωικών πράξεων εκτελέστηκε από τους συναγωνιστές Μανώλη Γλέζο και Απόστολο Σάντο με την αποκαθάλωση της χιτλερικής σημαίας από τον βράχο της Ακρόπολης. Ας ακολουθήσουμε την αφήγηση του συντάκτη και τις υπόγειες διαδρομές των δύο αντιστασιακών κάτω από τον Προφήτη Δανιήλ της Λεωφόρου Αθηνών προς την περιοχή της Ακρόπολης...

ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ: Η αποκαθάλωση της χιτλερικής σημαίας από την Ακρόπολη...

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΣΥΓΓΡΑΦΗ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΙΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. – Σηπλαιολόγος

Η Λεωφόρος Αθηνών κατά τη δεκαετία του '40 ήταν αρκετά στενότερος – από ότι είναι σήμερα – δρόμος. Παλαιότερα ονομαζόταν οδός ελαιτριβείων, ιδιαίτερα στο σημείο που είναι η εκκλησία του Προφήτη Δανιήλ, και η ονομασία αυτή έχει παραμείνει μέχρι σήμερα, αλλά μόνο στην πλατεία που βρίσκεται πίσω και απέναντι από το ναό, μοναδικός ίσως μάρτυρας της ύπαρξης των ελαιτριβείων στο σημείο αυτό τα χρόνια που οι άνθρωποι του ελαιώνα μάζευαν τις ελιές τους και τις πήγαιναν με κάρα εκεί για να τις μετατρέψουν σε λάδι.

Σχετικά με την πλατεία αλλά και με την περιοχή γενικά του Προφήτη Δανιήλ, υπάρχουν πληροφορίες που θέλουν κάτω από αυτήν να ανοίγονται (αληθινές!) υπόγειες διαδρομές, και μάλιστα να υπάρχει κάπου τριγύρω μία είσοδος που μπορεί να οδηγεί προς την περιοχή της Ακρόπολης. Επί του θέματος, να πούμε ότι ο σημερινός ναός είναι τοποθετημένος επάνω από το μεγάλο κεντρικό αποχετευτικό αγωγό της Λεωφόρου Αθηνών, η συνέχεια του οποίου περνά κάτω από ολόκληρο το κέντρο με διακλαδώσεις και στοές που καταλήγουν και στην πιο απομονωμένη γειτονιά! **Ολόκληρο αυτό το πλούσιο σύστημα υπογείων “διαβάσεων” ήταν γνωστό στην Αντίσταση, και αποτέλεσε τον καλύτερο τρόπο για διαφυγή από τους Γερμανούς ή χρησίμευσε και για τις νυχτερινές μετακινήσεις των ομάδων.**

Ο Μανώλης Γλέζος και ο Απόστολος (Λάκης) Σάντας, δύο φίλοι από την ίδια γειτονιά στη συνοικία του Προφήτη Δανιήλ και φοιτητές εκείνα τα χρόνια, ήταν εκείνοι που – χρησιμοποιώντας εκείνες τις στοές – βρήκαν το θάρρος αφηφώντας όλους τους κινδύνους, να δώσουν ένα πρώτο παράδειγμα αντίστασης στην ισχυρότατη γερμανική κατοχή. **Το γεγονός με το οποίο συνδέθηκε άρρηκτα το όνομά τους έλαβε χώρα στο βράχο της Ακρόπολης μια νύχτα του Μαΐου του 1941, λίγο καιρό μετά την ανύψωση του αγκυλωτού σταυρού από τους Γερμανούς κατακτητές.**

Οι δύο φίλοι, για πολλές μέρες μελετούσαν διάφορα σχέδια, αλλά κανένα δεν τους ικανοποιούσε, μέχρι που σκέφτηκαν εκείνες τις σπηλιές που πάντα έβλεπαν να δεσπόζουν στη βορεινή πλευρά της Ακρόπολης, οι περισσότερες από τις οποίες είχαν μάλιστα χρησιμοποιηθεί και κατά την αρχαιότητα ως ιερά. Δε μπορεί λοιπόν, κάποια από αυτές δε θα επικοινωνούσε με την επιφάνεια του Ιερού Βράχου; Θα την έβρισκαν και τότε...

Κατά την πρώτη τους επίσκεψη στην Ακρόπολη κατοπεύοντας το μέρος, κάποια στιγμή παρατήρησαν μια παλιά ξύλινη πόρτα με σανίδες η οποία ήταν τοποθετημένη επάνω σε ένα σημείο του βράχου, και τότε υπέθεσαν ότι ίσως η πόρτα βρισκόταν εκεί κλεισμένη, κρύβοντας πίσω της κάποιο άνοιγμα. Περνώντας μέσα από τα δέντρα, έφτασαν ακριβώς μπροστά από 'κείνη την πόρτα. Εκεί, διεπίστωσαν ότι υπήρχε ένα λουκέτο σκουριασμένο, το οποίο και δε δυσκολεύτηκαν να παραβιάσουν, και τότε κατάφεραν και την άνοιξαν. Έτσι είδαν μέσα στη

σπηλιά που αντίκρισαν ότι στη δεξιά πλευρά υπήρχε ένα πλάτωμα με πέτρες και χώματα και πιο πέρα η τρύπα όπου ήταν το ξεροπήγαδο στο οποίο κατά την μυθολογία έμενε ο ιερός όφις της Αθηνάς, ο Εριχθόνιος, φύλακας της Ακρόπολης. **Έφυγαν και τρεις μέρες αργότερα – ημέρα Κυριακή – ξαναπήγαν, αυτή τη φορά στην Ακρόπολη σαν επισκέπτες!** Έπρεπε να εξετάσουν τώρα το ίδιο σημείο και από την επάνω μεριά. Σε κάποια λοιπόν στιγμή που κανείς δεν τους πρόσεχε πλησιάσαν προς το Ερεχθείο και προχώρησαν λίγο προς τα αριστερά, μέχρι που συνάντησαν σκαλοπάτια στο βράχο. Κατέβηκαν τότε αμέσως τα πρώτα σκαλιά και διαπίστωσαν ότι οδηγούσαν ακριβώς στο ίδιο σημείο που είχαν βρεθεί την τελευταία φορά από το εσωτερικό της σπηλιάς. **Η σημαία βρισκόταν στο στρογγυλό εκείνο βάθρο** – το μπελβεντέρε – αλλά το θέμα ήταν ότι μπροστά ακριβώς από το βάθρο υπήρχε μια σκοπιά ξύλινη, μέσα στην οποία έμπαινε ο φρουρός όταν έβρεχε, και στα Προπύλαια επίσης υπήρχε μια διμοιρία Γερμανών η οποία φύλαγε τη σημαία... Για την απόφασή τους αυτή δεν είχαν μιλήσει σε κανέναν άλλο. Και ήταν και οι δύο αποφασισμένοι, αν τους ανακάλυπταν, να πέσουν από την Ακρόπολη και να σκοτωθούν, προτιμώντας την αυτοκτονία από τα φριχτά βασανιστήρια των Γερμανών που θα ακολουθούσαν. **Οι μέρες περνούσαν και οι δύο φίλοι παρακολουθούσαν τα γεγονότα, μέχρι που έφτασε η 29η Μαΐου.** Οι Γερμανοί θριαμβολογώντας ανακοινώνουν σε εφημερίδες και ραδιόφωνα ότι η μάχη της Κρήτης έληξε με νίκη των γερμανικών ενόπλων δυνάμεων... Ήταν τότε λοιπόν που αποφάσισαν ότι δεν πήγαινε άλλο. Έπρεπε επι-

τέλους να κινηθούν. Δεν έπρεπε να αφήσουν τους Γερμανούς να πιστέψουν ότι επειδή έπεσε η Κρήτη, χάθηκε και ο πόλεμος. Ο αγώνας θα συνεχιζόταν!

Έτσι λοιπόν την επόμενη κιάλας ημέρα, 30 Μαΐου 1941, ο Μανώλης Γλέζος με τον Λάκη Σάντα είχαν από χωρίς κανονίσει να συναντηθούν προχωρημένη ώρα κάπου κοντά στην εκκλησία του Προφήτη Δανιήλ... Είχαν αποφασίσει να κάνουν τη διαδρομή μέχρι την Ακρόπολη υπογείως για να είναι ασφαλείς, αφού η κυκλοφορία στους δρόμους εκείνη την ώρα ήταν έτσι κι αλλιώς απαγορευμένη. **Σε λίγα λεπτά λοιπόν βρέθηκαν να περπατούν μέσα στη μεγάλη υπόγεια στοά του κεντρικού αποχετευτικού αγωγού της Λεωφόρου Αθηνών – Αχιλλέως** (κ.λπ.), σε έναν υγρό, βρώμικο και σκοτεινό υπόγειο κόσμο που υπήρχε – και συνεχίζει να υπάρχει – κάτω από την πόλη, παράλληλα με την "επάνω" ζωή. Προσπαθώντας να είναι προσεκτικοί και να επιλέγουν σε κάθε διασταύρωση τη σωστή διαδρομή, οδηγήθηκαν μετά από περιπάτημα αρκετής ώρας σε κάποια έξοδο κοντά στον Ιερό Βράχο της Ακροπόλεως, όπου σκόπευαν και να ανέβουν για να ολοκληρώσουν την ιερή αποστολή τους, κατεβάζοντας τη γερμανική σημαία!

Όταν βγήκαν από το άνοιγμα του υπονόμου έξω στο δρόμο, ήταν πια πολύ αργά το βράδυ. Έφτασαν στη σπηλιά μπήκαν γρήγορα μέσα και ανέβηκαν σιγά σιγά πατώντας πάνω στα μαδέρια. **Αφού ανέβηκαν τελικά στην επιφάνεια από τα σκαλοπάτια που είχαν εντοπίσει, το ζήτημα τώρα ήταν να διαπιστώσουν που βρισκόταν ο Γερμανός σκοπός.** Αποφασίσαν να χωριστούν: πήγε ο ένας από τη μία μεριά του Παρθενώνα και ο άλλος από την άλλη, και έριχναν πετραδάκια σε διάφορες κατευθύνσεις για να δουν αν θα υπάρξει από κάπου αντίδραση. Τίποτα, ψυχία, δεν υπήρχε σκοπός! Στο μεταξύ άκουγαν τους Γερμανούς της εκεί διμοιρίας να γλεντούν και να χαχανίζουν για τη νίκη της Κρήτης. Τότε ήρθε η καθοριστική στιγμή. Το φεγγάρι τους κοιτούσε με συμπάθεια, οι καρδιές τους χτυπούσαν πολύ γρήγορα. **Ανέβηκαν από τα σκαλιά στο βάθρο, έλυσαν το συρματόσκοινο της σημαίας και προσπάθησαν να την κατεβάσουν.** Η σημαία ήταν τεράστια και ο ιστός της ήταν δεμένος με τρία μεγάλα σύρματα, τα οποία είχαν στρόφιγγες απ' έξω από το βράχο και τη συγκρατούσαν, επειδή όταν είχε αέρα έτρεμε όλος ο ιστός. Η σημαία λοιπόν, κατέβαινε μέχρι τον κόμβο που συναντιόνταν τα παραπάνω τρία σύρματα στον ιστό, και από κει δεν πήγαινε πιο κάτω. Σκαρφάλωναν, την έπιαναν, την τράβαγαν, τίποτα δε γινόταν. Ο μόνος τρόπος για να κατέβει η σημαία ήταν να ανοίξουν τα σύρματα, κάτι το οποίο ήταν πάρα πολύ δύσκολο. Αφού λοιπόν ανέβηκαν και κατέβηκαν στον ιστό – ο οποίος ήταν λείος και γλιστρούσε – πολλές φορές ως το δύσκολο σημείο, κατόρθωσαν με επιμονή και επιμονή να ξεσφίξουν τις στρόφιγγες με τα χέρια, και να την ξεμπλέξουν. **Τότε η τεράστια σημαία επιτέλους έπεσε και τους ...κουκούλωσε!**

Ενθουσιασμένοι, και για να κρατήσουν από ένα ενθύμιο και οι δύο για τη γενναία αυτή πράξη τους, έκοψαν με ένα μαχαιράκι από ένα κομμάτι του αγκυλωτού σταυρού ο καθένας και το φύλαξαν στον κόρφο τους. Ολόκληρη η σημαία ήταν τόσο μεγάλη που δεν ήταν δυνατό φυσικά να την πάρουν μαζί τους, αλλά σκέφτηκαν – φεύγοντας – να τη ρίξουν μέσα στο πηγάδι της σπηλιάς, έτσι «για να τη φυλάει ο Εριχθόνιος και όσο πιο γρήγορα μπορούσαν κατέβηκαν, άνοιξαν με προφύλαξη την πόρτα και έφυγαν. Η ώρα 1.30 και προχωρώντας τοίχο τοίχο πέρασαν την οδό Αδριανού και στη συνέχεια τη Μητροπόλεως, όταν κάπου μπροστά από τη Μητρόπολη τους σταμάτησε η φωνή ενός αστυνομικού... **Όμως η φωνή ήταν ελληνική! Τα παιδιά – ήταν δεκαεννέα ετών τότε – προφασίστηκαν ότι ως φοιτητές, επέστρεφαν από κάποιο γλεντάκι στο σπίτι τους και ο αστυνομικός τους συνέστησε να προσέχουν και να επιστρέψουν γρήγορα σπίτι.** Την επόμενη μέρα που έγινε ο θόρυβος για τη σημαία, ο αστυνομικός **Παναγιώτης Βουτόπουλος** κατάλαβε ότι οι φοιτητές που είχε συναντήσει το προηγούμενο βράδυ, σχετίζονταν άμεσα με το ζήτημα. Βλέποντας τα παιδιά ιδρωμένα και με λερωμένα τα ρούχα τους, είχε καταλάβει. **Όμως σαν σωστός Έλληνας συμμετείχε και αυτός σιωπηλά στον εξευτελισμό των Γερμανών,** και για την πράξη του αυτή – αργότερα – τιμήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση της Αστυνομίας.

Την επόμενη μέρα το πρωί έγινε χαμός! Όλοι έβγαιναν σε παράθυρα και μπαλκόνια και κοιτούσαν κατά την Ακρόπολη βλέποντας τον ιστό χωρίς τη γερμανική σημαία, παρά μόνο την ελληνική. Κατά τις 12 το μεσημέρι τα ραδιόφωνα και οι εφημερίδες ανακοίνωσαν: «Τη νύχτα της 30^{ης} προς 31^η Μαΐου, άγνωστοι δράστες

επεξείρεσαν τη γερμανική πολεμική σημαία από το βράχο της Ακροπόλεως. Οι δράστες θα τιμωρηθώσι δια της ποινής του θανάτου, οι γνωρίζοντες ποιοί είναι οι δράστες και δεν το καταγγείλουν στα στρατεύματα της κατοχής θα τιμωρηθώσι επίσης δια της ποινής του θανάτου...». Υπογραφή, Φον Στούμε, ο στρατηγός και στρατιωτικός διοικητής των στρατευμάτων κατοχής. Ο διοικητής αυτός αλλά και ο υπαρχηγός του Χίτλερ και αρχηγός των SS Χίμλερ, διεξήγαγαν ανακρίσεις και έψαξαν το επίμαχο σημείο στην Ακρόπολη. **Ο πατέρας του Λάκη και η μητέρα του Μανώλη έκαψαν τα κομμάτια της σημαίας που είχαν φέρει τα παιδιά στο σπίτι...**

Το σύμβολο του Χίτλερ όμως είχε πια βεβηλωθεί με όπλο χτύπημα στην καρδιά. Αυτό το απίστευτο κατόρθωμα ήταν η πρώτη πράξη αντίστασης σε όλη την Ευρώπη κατά της γερμανικής κατοχής και φυσικά ήταν αναμενόμενο να μαθευτεί επίσης σε όλη την Ευρώπη, και να διαδοθεί αποτελώντας πρωτοφανές ξάφνιασμα στην αλαζονεία των Γερμανών Ναζι!

Αργότερα ο κεντρικός αποχετευτικός αγωγός κάτω από τη λεωφόρο Καβάλας χρησιμοποιήθηκε από το Μανώλη Γλέζο και το ΕΑΜ σε πολλές περιπτώσεις για τη μεταφορά παράνομου υλικού και για την ασφαλή μετακίνησή τους στην πόλη. Από τα υπόγεια του ίδιου αγωγού πέρασαν και άλλοι παράνομοι ήρωες του αγώνα, γνωστοί (άνθρωποι της αντιστασιακής οργάνωσης ΜΙΔΑΣ 614, ο ταγματάρχης Λώρενς, ο ήρωας της Κρήτης και της Μάνης Φέρμουρ, συγγενείς της Λέλας Καραγιάννη, ο Χρύσανθος Καταικόπουλος, ο Γεώργιος Σεργόπουλος κ.ά.) αλλά και άγνωστοι, οι οποίοι διακίνησαν πυρομαχικά, πομπούς, προκηρύξεις, αλλά και Βρετανούς φυγάδες από και προς το κέντρο της Αθήνας. **Το υπέδαφος λοιπόν του Προφήτη Δανιήλ, φαίνεται πως στάθηκε ευλογημένο όχι μόνο για την αρχαία του διαχρονικότητα, αλλά και για τα λαγύμια του που συνέβαλαν τόσο πολύ στον πόλεμο για την ανεξαρτησία.**

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΥΔΑΠ

ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΒΑΣΕΩΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2011 - ΙΟΥΛΙΟΣ 2012

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16 - ΣΑΒΒΑΤΟ 17 - ΚΥΡΙΑΚΗ 18

ΟΛΥΜΠΟΣ - ΚΟΨΗ ΜΠΑΡΜΠΑΛΑ - ΚΟΡΥΦΕΣ (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 10 - 9 Διαμονή: **Αντίσκηνα - Καταφύγιο**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2011

ΣΑΒΒΑΤΟ 1 - ΚΥΡΙΑΚΗ 2

ΠΗΛΙΟ (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 4 - 8 Διαμονή: **Αντίσκηνα - Καταφύγιο**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2011

ΣΑΒΒΑΤΟ 15

ΔΑΣΟΣ ΣΚΙΡΙΤΙΔΑΣ - ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 7 Διαμονή: -

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2011

ΠΕΜΠΤΗ 27 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 - ΣΑΒΒΑΤΟ 29 - ΚΥΡΙΑΚΗ 30

ΦΛΥΤΖΑΝΙ - ΣΒΟΝΗ - ΑΝ. ΑΓΡΑΦΑ (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 10 - 8 Διαμονή: **Αντίσκηνα**

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 - ΣΑΒΒΑΤΟ 12 - ΚΥΡΙΑΚΗ 13

ΚΑΤΑΦΙΔΙ - ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 10 Διαμονή: **Αντίσκηνα**

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΣΑΒΒΑΤΟ 26 - ΚΥΡΙΑΚΗ 27

ΑΛΟΓΟΡΑΧΗ ΣΟΥΦΛΕΣ - ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ

Ώρες πορείας: 9 Διαμονή: **Αντίσκηνα**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 - ΣΑΒΒΑΤΟ 10 - ΚΥΡΙΑΚΗ 11

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ - ΜΟΡΑΒΑ - Ν. ΠΙΝΔΟΣ (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 9 - 3 Διαμονή: **Αντίσκηνα**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13 - ΣΑΒΒΑΤΟ 14 - ΚΥΡΙΑΚΗ 15

ΤΡΙΓΓΙΑ - ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ 2012 (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 9 Διαμονή: **Αντίσκηνα - Δωμάτια**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

ΣΑΒΒΑΤΟ 28

ΜΑΥΡΑ ΛΙΘΑΡΙΑ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Ώρες πορείας: 9 Διαμονή: -

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011

ΣΑΒΒΑΤΟ 11 - ΚΥΡΙΑΚΗ 12

ΠΑΡΝΩΝΑΣ (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 10 Διαμονή: **Αντίσκηνα**

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2011

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 24 - ΣΑΒΒΑΤΟ 25 - ΚΥΡΙΑΚΗ 26 - ΔΕΥΤΕΡΑ 27

ΚΑΪΜΑΤΣΑΛΑΝ - ΠΙΝΟΒΟ (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 6 - 10 Διαμονή: **Αντίσκηνα - Δωμάτια**

ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 - ΣΑΒΒΑΤΟ 10 - ΚΥΡΙΑΚΗ 11

ΑΥΓΟ - Ν. ΠΙΝΔΟΣ (Διάσχιση)

Ώρες πορείας: 10 Διαμονή: **Αντίσκηνα**

πηγή

[48]

ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 - ΣΑΒΒΑΤΟ 24 - ΚΥΡΙΑΚΗ 25

ΜΠΟΡΛΕΡΟ - ΑΝ. ΑΓΡΑΦΑ (Διάσχιση)Ώρες πορείας: **9**Διαμονή: **Αντίσκηνα - Δωμάτια****ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2011**

ΣΑΒΒΑΤΟ 7

ΚΑΝΤΗΛΙ (Διάσχιση)Ώρες πορείας: **8**

Διαμονή: -

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2011

ΣΑΒΒΑΤΟ 21

ΚΟΡΦΟΥΛΕΣ - ΠΑΡΝΑΣΣΟΣΏρες πορείας: **8**

Διαμονή: -

ΜΑΙΟΣ 2011

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 4 - ΣΑΒΒΑΤΟ 5 - ΚΥΡΙΑΚΗ 6

ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟ - ΒΑΡΑΣΟΒΑ (Διάσχιση)Ώρες πορείας: **11 - 5**Διαμονή: **Αντίσκηνα****ΜΑΙΟΣ 2011**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 - ΣΑΒΒΑΤΟ 19 - ΚΥΡΙΑΚΗ 20

ΚΑΚΑΡΔΙΤΣΑ (Διάσχιση Κορυφογραμμής)Ώρες πορείας: **12**Διαμονή: **Αντίσκηνα****ΙΟΥΝΙΟΣ 2011**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 - ΣΑΒΒΑΤΟ 2 - ΚΥΡΙΑΚΗ 3 - ΔΕΥΤΕΡΑ 4

ΓΚΑΜΗΛΑ - Β. ΠΙΝΔΟΣ (Διάσχιση)Ώρες πορείας: **9**Διαμονή: **Αντίσκηνα****ΙΟΥΝΙΟΣ 2011**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 - ΣΑΒΒΑΤΟ 16 - ΚΥΡΙΑΚΗ 17

ΚΟΚΚΙΝΟΛΑΚΟΣ - Ν. ΠΙΝΔΟΣ (Διάσχιση)Ώρες πορείας: **10**Διαμονή: **Αντίσκηνα****ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2011**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 - ΣΑΒΒΑΤΟ 30 - ΚΥΡΙΑΚΗ 1

ΣΤΡΟΓΚΟΥΛΑ - ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ (Διάσχιση)Ώρες πορείας: **9**Διαμονή: **Αντίσκηνα****ΙΟΥΛΙΟΣ 2011**

ΠΕΜΠΤΗ 13 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 - ΣΑΒΒΑΤΟ 15 - ΚΥΡΙΑΚΗ 16

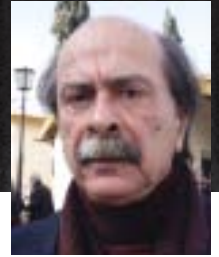
ΚΡΙΚΕΛΟΠΟΤΑΜΟΣ (Διάσχιση)Ώρες πορείας: **9 - 3**Διαμονή: **Αντίσκηνα****Όροι Συμμετοχής**

Η συμμετοχή οποιουδήποτε στις πιο πάνω δραστηριότητες σημαίνει ταυτόχρονα και ανεπιφύλακτη αποδοχή των πιο κάτω όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής τους σε αυτές.

- ❖ Γνωρίζει τις απαιτήσεις και την επικινδυνότητα της δραστηριότητας στην οποία συμμετέχει και αναλαμβάνει ατομικά την ευθύνη της συμμετοχής του στη δραστηριότητα, αποδεχόμενος τους κινδύνους που ενέχει καθώς και την ευθύνη για την ασφάλεια του.
- ❖ Έχει τις απαιτούμενες ικανότητες, γνώσεις την εμπειρία και τον απαραίτητο εξοπλισμό που απαιτείται για την συμμετοχή του στην δραστηριότητα αυτή και έχει λάβει υπόψη του τις σχετικές με τις καιρικές συνθήκες προβλέψεις, για το διάστημα που θα γίνει η δραστηριότητα.
- ❖ Παραίτηται από κάθε απαίτηση του τόσο κατά του διοργανωτή όσο και κατά του αρχηγού της δραστηριότητας στην οποία συμμετέχει.
- ❖ Ο αρχηγός της εκδρομής έχει το δικαίωμα να ματαιώσει την ολοκλήρωση της ανάβασης εάν κατά τη κρίση του οι τοπικές συνθήκες καιρού - βουνού δεν εξασφαλίζουν την ασφάλεια της ομάδας. Επίσης δικαιούται να αποκλείσει άτομα που κατά την κρίση του δεν πληρούν τους όρους ασφαλείας.
- ❖ Ο ώρες πορείας που αναγράφονται υπολογίζονται κατά προσέγγιση και εξαρτώνται από τις καιρικές συνθήκες και την ομοιογένεια της ομάδας.

Πληροφορίες

κ. Τάσος Μήτσιος - Τηλ.: 210 48 31 810 - 210 21 44 977

το φαινόμενο της

ΤΡΟΜΟΛΑΓΝΕΙΑΣ!

πηγή

[50]

«Η είσοδος της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση αποδεικνύει την ευρωστία της Ελληνικής οικονομίας»!

«Η άνοδος του δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών πιστοποιεί τις οικονομικές μας δυνατότητες»!

«Η ελληνική οικονομία είναι θωρακισμένη»!

«Λεφτά υπάρχουν»!

«Η Ελληνική οικονομία θυμίζει τον Τιτανικό»!

«Η χώρα βρίσκεται στο χείλος της χρεοκοπίας»!

«Οι αποκρατικοποιήσεις αποτελούν το θεμέλιο λίθο για την οικονομική σωτηρία της χώρας»!

Τέτοια και άλλα πολλά βγήκαν από τα επίσημα χείλη της πολιτικής ηγεσίας της χώρας ανεξάρτητα κομματικού χρωματισμού τα δεκαπέντε τελευταία χρόνια.

«**Η ιδεολογική, πολιτική και ηθική ανεπάρκεια των κρατούντων στη χώρα αυτή έφεραν την Ελλάδα στα πρόθυρα της χρεοκοπίας και ταπείνωσαν την εθνική υπερηφάνεια του λαού της**» θα πρόσθετα εγώ! Και τώρα ζητούν τα ρέστα από τους εργαζόμενους της χώρας αυτής προσπαθώντας να διαχύσουν τις ευθύνες με τη λογική του «μαζί τα φάγαμε!» για να εξιλεωθούν στην ιστορία και να αναπαραχθούν στην πολιτική, συνδικαλιστική, συνεταιριστική και αυτοδιοικητική κονίστρα των όποιων εκλογικών αναμετρήσεων.

Λέγω εγώ: «**Άνθρωποι που δοκιμάστηκαν και απέτυχαν παταγωδώς εφαρμόζοντας συγκεκριμένες πολιτικές δεν είναι δυνατόν να εκφράσουν μια άλλου τύπου εθνική και οικονομική πολιτική που θα ξαναδώσει κύρος στη χώρα και θα βοηθήσει στην οικονομική ανάκαμψη και την ευημερία του λαού!**»

Γι' αυτό και οι δομές που συντήρησαν και αναπαρήγαγαν θνησιγενείς για το έθνος και το λαό στρατηγικές νομοτελειακά θα καταρρεύσουν και οι θεσμοί θα εξυγιανθούν με την παρουσία νέων ίσως σήμερα απροσδιόριστων υποκειμένων που θα πάρουν την τύχη της Ελλάδος στα χέρια τους! Στο προηγούμενο τεύχος της Πηγής στη στήλη «Άποψη» του εκδότη

αναφέρθηκα στην τρομολαγνεία που σπαράζει πια τις ελληνικές ψυχές των μισθωτών, των συνταξιούχων, των εργατών, των αγροτών, των μικρομεσαίων και κύρια των ανέργων που καθημερινά βλέπουν τα εισοδήματά τους να συρρικνώνονται, την ποιότητα ζωής τους να υποβαθμίζεται, το μέλλον να είναι αβέβαιο χωρίς μια θέση εργασίας...

Ας σταθούμε λοιπόν στο άρθρο αυτό στο φαινόμενο της τρομολαγνείας και ας προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε τις παραμέτρους που τη δημιουργούν. **Και κύρια στους στόχους που αυτή εξυπηρετεί.**

Σημειολογικά θα μπορούσα να ισχυριστώ ότι αποτελεί επικοινωνιακό παρακλάδι του πανίσχυρου πολιτιστικού ιμπεριαλισμού (κάποιοι τώρα θα χαμογελούν ειρωνικά) που πλήττει καθημερινά τη νοοτροπία, τις παραδόσεις, τη γλώσσα, τις ελληνικές αξίες, την ιστορία του τόπου αυτού. Δημιούργημα λοιπόν των αμερικανικών σχολών στη διαχείριση και χειραγώγηση της κοινής γνώμης στηρίζεται στο αξίωμα ότι σε μια

μεταβατική περίοδο οικονομικής και κοινωνικής κατάρρευσης **τους ανθρώπους μπορείς να τους ελέγξεις μέσα από τους φόβους ή μέσα από τις ελπίδες τους**. Αυτό το κατανόησαν καλά οι πολιτικοί ηγέτες στη χώρα αυτή και μεθοδικά εξαπάτησαν το λαό υφαρπάζοντας την εκλογική του ψήφο κατά περιόδους. Αν κανείς σταθεί προσεκτικά στα αναγραφόμενα στην αρχή του κειμένου «τσιτάτα» των πολιτικών **θα δει την εναλλαγή της ελπίδας και του φόβου που αυτά εμπεριέχουν**.

Έτσι η διαρκής κυβερνητική προπαγάνδα δια μέσου του τύπου και της τηλεόρασης κατέστη εργαλείο χειραγώγησης των μαζών και ο κοινωνικός αυτοματισμός το εργαλείο σύγκρουσης των διάφορων συντεχνιών που πάλευαν δήθεν για ίδια συμφέροντα.

Ο έλεγχος της κοινής γνώμης στηρίχθηκε σε τρεις άξονες: Στον έλεγχο των ΜΜΕ – πρωτεύοντως – στον έλεγχο των Συνδικάτων – δευτερευόντως – και τέλος στον έλεγχο της μαζικής ψυχολογίας σε περίοδο οικονομικής κρίσης. Δυστυχώς η σημερινή Κυβέρνηση ανήγαγε σε τέχνη – η προηγούμενη υστερούσε σε επικοινωνιακούς τεχνο-

κράτες!! – την εν λόγω τακτική. Τα διάφορα οικονομικά **συμφέροντα συντάχθηκαν πίσω από τα ελεγχόμενα ΜΜΕ**, τα οποία με τη σειρά τους αφενός **κατατρόμαξαν** το λαό αφετέρου **εκφύλισαν** με κάθε τρόπο την ιστορική προσφορά και τις όποιες προοπτικές των παραγωγικών δυνάμεων του Δημοσίου και των ΔΕΚΟ τόσο στο επίπεδο των ανθρώπων που εργάζονται σε αυτές όσο και στο επίπεδο της «κακής» ποιότητας των παρεχόμενων στον πολίτη υπηρεσιών. Έτσι οργανωμένα άρχισαν να μιλούν για συμπίεση

άποψη

πηγή

[52]

των δαπανών, για το σπάταλο κράτος – **γέννημα και θρέμμα των υπερτροφικών μεταπρατικών αλλά και πολιτικών συμφερόντων, λέω εγώ – αφήνοντας εν συνειδήσει στο απυρόβλητο** τις φοροαπαλλαγές των ιδιωτών, τη φοροδιαφυγή και την επαίσχυντη διαπλοκή των προνομιούχων οικονομικά στρωμάτων της ελληνικής κοινωνίας που μαζί με τους πολιτικούς είχαν στήσει ένα διεθνικό τρικούβερτο πάρτι! Και πρότειναν για μια ακόμη φορά την έξοδο από την οικονομική κρίση να την αναλάβουν οι μόνοι ελεγχόμενοι μισθολογικά και φορολογικά στη χώρα αυτή. **Οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι!**

Βεβαίως:

- Η έλλειψη μιας σοβαρής και αποτελεσματικής αντιπολίτευσης – που βγήκε λαβωμένη από τη διακυβέρνηση της περιόδου 2004-2009 με τα golden boys, την αύξηση των δημοσίων δαπανών και του συνολικού χρέους και παρακαταθήκη καμιά εκατοστή χιλιάδες νεοδιορισμένους στο Δημόσιο και τις ΔΕΚΟ!
- Ο φόβος μιας πιθανής μαζικής αντίδρασης του απειασμένου από τα πεπραγμένα των πολιτικών μας λαού,

επιτάχυνε την εφαρμογή ενός εξοντωτικού επικοινωνιακού σχεδίου όπου για τη χειραγώγηση της κοινής γνώμης έπρεπε να υποβάλουν το λαό σε μια διαρκή «ταλάντωση» της συνείδησής του. **Έτσι τον βύθισαν κατά διαστήματα ενίοτε στην αισιοδοξία και ενίοτε σε μια απέραντη μελαγχολία, σε ένα βαθύ πόνο, σε ένα διαρκή φόβο ότι θα χάσει τα κεκτημένα του στο δημόσιο και οικονομικό γίγνεσθαι της χώρας. Τα αποθέματα μιας ζωής!**

Έτσι μια «πεφωτισμένη» οικονομική νομενκλατούρα αναγορεύτηκε σε σωτήρα της τύχης του λαού, της προοπτικής του. Έστω και υποβαθμισμένης αλλά βιώσιμης. Στα όρια της πενίας!

Εκτιμώ ότι η «πεφωτισμένη» αυτή ελίτ «μπλόφαρε» στην πιθανότητα της χρεοκοπίας της χώρας μιας και γνώριζε ότι η έλλειψη ικανών πολιτικών ηγετών στην Ευρώπη για τη χάραξη ενός επιθετικού οικονομικού

σχεδίου – που πιθανώς να περιθωριοποιούσε την Ελλάδα – δεν ήταν εφικτό και ως εκ τούτου αλλά κύρια λόγω των αλληλένδετων συμφερόντων τους με την Ελλάδα δεν θα την αφήναν να καταρρεύσει. Η ιστορία θα καταγράψει ή θα διαψεύσει την αλήθεια των λόγων μου.

Το σίγουρο πάντως είναι ότι η πολιτική της «ελίτ» αυτής υποτιμά την αξία της ελληνικής εργασιακής δύναμης, παραδίδει τις παραγωγικές δυνάμεις του Δημοσίου και την περιουσία του έθνους στα χέρια των ξένων συμφερόντων αφελληνίζοντας την παραγωγή της χώρας και αδυνατίζοντας το εθνικό κέντρο αποφάσεων.

Σε ότι αφορά τη συμμετοχή – έστω ακούσια τη σημερινή περίοδο αλλά σίγουρα εκούσια την εποχή των παχιών αγελάδων και της συνδιαχείρισης – των Συνδικάτων στο παιχνίδι αυτό: μπορούμε να ισχυριστούμε ότι στην πορεία του χρόνου οι ηγεσίες του Συνδικαλιστικού Κινήματος –μέσα από ιδεολογικές στρεβλώσεις και ανούσια ιδεολογήματα- **έχασαν την αυτοτέλεια τους και απέτυχαν να καθοδηγήσουν την εργασία** προς την κατεύθυνση μιας αναπτυξιακής τροχιάς της χώρας. Αφήνοντας εν τέλει σήμερα ακάλυπτους τους απλούς εργαζόμενους στην επαίσχυντη προπαγάνδα των Μέσων.

Στην ουσία, το υπάρχον Συνδικάτο απέτυχε να λειτουργήσει ως Μορφωτικό Υποκείμενο ικανό **να αντισταθμίσει τις οικονομικές παροχές** στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα –που απλόχερα πρόσφερε η εργοδοσία στο πρόσφατο παρελθόν για να καθουσιάσει ή να καθυποτάξει τους εργαζόμενους- **με την επιβαλλόμενη ωρίμανση των εργασιακών συνειδήσεων, την εμπέδωση της εταιρικής κουλτούρας, την εργασιακή πειθαρχία, τον σεβασμό στην πληρωμένη εργασία, τον έλεγχο των εταιρικών επενδύσεων, την καταγγελία των ασύστολων δαπανών της διαπλοκής, τον εκτροχιασμό της ηθικής των πελατειακών συστημάτων και άλλων τινών.**

Έτσι σήμερα το Συνδικάτο χρησιμοποιείται **εκούσια** από την κυβερνητική προπαγάνδα ως η γάγγραινα **που δήθεν** μαστίζει το Δημόσιο και τις ΔΕΚΟ.

Και εμείς οι απλοί εργαζόμενοι; Θα παραμείνουμε αδρανείς παρατηρητές της φαυλότητας και της προπαγάνδας των συντεχνιακών «ελίτ»; **Άποψη μου είναι ότι πρέπει να κλείσουμε τα αυτιά στην τρομολογία και την καταστροφολογία.** Θα πρέπει να βρούμε άλλες μορφές οργανωτικής έκφρασης και προβληματισμού έξω και πάνω από τις καταρρέουσες παραταξιακές και συνδικαλιστικές δομές. **Ο οργανωτικός σεχταρισμός απλά καταπιέζει τις ψυχές μας.** Ας απελευθερωθούμε και ας δώσουμε σήμερα τον αγώνα μας με οδηγό τη συνείδησή μας.

Κλείνοντας θέλω να επισημάνω ότι θεωρώ ελπιδοφόρο το γεγονός ότι η Εταιρεία μας αναπτύσσει εξωγενείς προοπτικές που νομοτελειακά θα παράξουν νέες οργανικές θέσεις εργασίας και θα ενισχύουν τις ήδη υπάρχουσες. Ας εκπαιδευτούμε λοιπόν, μέσα από τη νεοσυσταθείσα Σχολή Μαθητείας, ας πειθαρχήσουμε ελαττώνοντας τον ωφελισμό και τον υποκειμενισμό μας, «εντατικοποιώντας» την εργασία στην ΕΥΔΑΠ. Εκεί ελπίζω να συναντηθούμε με τους μέχρι σήμερα απόντες από την εργασία τους λόγω των προνομιακών συντεχνιακών ωφελημάτων. **Άλλωστε η καλύτερη άμυνα ενάντια στα όποια συμφέροντα ιδιωτικοποίησης είναι η κατοχύρωση μια θέσης εργασίας με γνώμονα τη βαθιά γνώση της Εταιρείας μας και τη διαχειριστική μας ικανότητα σε θέματα που καλύπτουν τις ανάγκες λειτουργίας του κύκλου του νερού.**

Συνάδελφοι μπορούμε να επιζητήσουμε και θα το πετύχουμε. Διαψεύδοντας τις όποιες Κασσάνδρες για την επικείμενη δυστυχία μας!

ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ωρωπού 156, 111 46 Γαλάτσι - Αττικής